

PIRMADIENIS, 2009 M. KOVO 9 D.

PIRMININKAVO: Hans-Gert POTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad atnaujintas ketvirtadienio, 2009 m. vasario 19 d., atidėtos Europos Parlamento sesijos darbas.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, nusprendžiau kalbėti kalba šalies, kurioje įvyko šis baisus įvykis.

Kolegos, jūs girdėjote liūdną naujieną – savaitgalį užpulta Maserenės (Massereene) karinė bazė Šiaurės Airijoje: nužudyti du kareiviai (pionieriai Mark Quinsey iš Birmingemo ir Cengiz Azimkar iš Londono), sužeisti dar keturi asmenys, tarp jų du civiliai, vienas iš jų – Lenkijos pilietis – sunkiai. Ši žmogžudiška ataka prieš Šiaurės Airijos saugumo pajėgas yra niekšiškas išpuolis, kurį aš griežčiausiai smerkiu.

(Plojimai)

Reiškiam užuojautą nužudytųjų karių, atidavusių savo gyvybes bendruomenės labui, šeimoms ir artimiesiems, taip pat gedime dėl kitų aukų.

Tai pirmoji karių žmogžudystė Šiaurės Airijoje per pastaruosius 12 metų, tai puolimas prieš Šiaurės Airijos demokratines institucijas ir pačius jos žmonių laisvos ir demokratinės visuomenės pagrindus. Neseniai lankiausi Šiaurės Airijoje ir savo akimis mačiau, kokių puikių pasiekimų davė taikos procesas, kai abi bendruomenės dirba kartu kurdamos geresnį gyvenimą ateities kartų labui ir siekdamos užmiršti slogią praeitį.

Žudikai, įvykdę šią ataką, siekia išguiti iš Šiaurės Airijos demokratiją ir normalų gyvenimą. Žmonės jų neremia ir jiems nepadaeda, o jų veiksmus griežtai smerkia didžioji gyventojų dauguma. Mes reiškiam solidarumą su šiais žmonėmis ir pritariame saugumo pajėgų pastangoms surasti žudikus ir perduoti juos teisėsaugai.

Mes, Europos Parlamentas, ne kartą pareiškėme, kad smerkiame terorizmą bet kokiomis aplinkybėmis. Žudikams nepasiseks sudarkyti rūpestingai parengto taikos Šiaurės Airijoje proceso, kurį Europos Parlamentas visada tvirtai rėmė ir moraliai, ir materialiai. Šiaurės Airijos žmonės pasirinko kitą ateitį: laikytis taikos, taip pat gerbti visų ir kiekvieno atskirai orumą. Mes juos palaikome už tai, kad pasirinko taiką, demokratiją bei įstatymo viršenybę, solidarizuojamės su jais ir šį kartą.

Kolegos, dabar prašau prisidėti prie manęs: atsistoti ir tylos minute pagerbti nužudytus karius.

(Vis atsistoja ir tylos minute pagerbia žuvusiuosius)

James Nicholson (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, dėl šeštadienio vakaro įvykių Šiaurės Airijoje mes visi, taip aš manau, buvome labai sukrėsti: šaltakraujiškai nužudyti du jauni kariai. Tai didžiausias Šiaurės Airijos košmaras.

20 metų esu šio Parlamento narys ir jau vyliausi, kad man niekada neteks su šiuo Parlamentu atsistoti ir reikšti užuojautą šeimoms, kurios neteko savo artimųjų Šiaurės Airijoje. Man labai liūdna, kad šiandien vėl turiu tai daryti.

Šie jauni vyrai darė tai, ką darytų daugelis jaunų vyrų: jie vietinėje picerijoje užsisakė picą, nes po trijų valandų turėjo sėsti į lėktuvą ir skristi į Afganistaną. Jie neišskrido. Mes tik mintimis galime būti su jais: jie buvo pakirsti pačiame jėgų žydėjime. Belieka tik išreikšti užuojautą jų šeimoms. Dabar šioms šeimoms labiausiai reikia paramos.

Tie, kas įvykdė šį išpuolį, tikriausiai neklausys pasmerkimų, kuriuos aš turiu. Bet aš vis tiek turiu pasakyti: jie niekada nelaimės, jie negali laimėti, nes Šiaurės Airija prabilo taikos balsu, žmonės praregėjo: gyvenimas

gerėja, jie patyrė, ką reiškia gyventi geriau, linkiu jiems gyventi dar geriau. Aš taip pat reiškiu užuojautą jų šeimoms.

(Plojimai)

Liam Aylward (UEN). - Gerb. pirmininke, aš taip pat griežčiausiai smerkiu ataką, per kurią prie Maserenės kareivinių Antrimo mieste nužudyti du britų kariai ir sužeisti dar keturi asmenys. Tikroji IRA (Airijos Respublikos armija), Šiaurės Airijos respublikonų atplaiša, prisiėmė atsakomybę už šį šurpų išpuolį, pirmą mirtiną ataką prieš Šiaurės Airijos saugumo pajėgas per 12 metų. Tie, kas įvykdė šiuos teroristinius veiksmus turi stoti prieš teisną ir atsakyti už savo šurpius nusikaltimus. Jų išpuolis neturi Šiaurės Airijos gyventojų politinės paramos.

1998 m. Didžiojo Penktadienio taikos sutartyje aiškiai išdėstyti Šiaurės Airijos plėtros politiniai ir ekonominiai metmenys. Struktūros, sukurtos pagal Sutartį, tinkamai veikia ir remiasi demokratijos, teisėtumo, žmogaus teisių, taikos ir susitaikymo principais. Mes negalime ir neeisime sugriauti taikos, kurios taip ilgai ir sunkiai siekėme Šiaurės Airijoje.

Jim Allister (NI). - gerb. pirmininke, ačiū jums už užuojautos žodžius dėl britų karių, žuvusių šeštadienio vakarą. Šiaurės Airija didžiai dėkinga, kad jūs tokiu metu mąstote apie tuos, kurie gedį ir kenčia.

Tie, kas nužudė du karius, siekia iš smurto turėti politinės naudos. Norėčiau pasakyti, kad jiems nepavyks laimėti, deja, liūdna, tačiau atrodo, kad Šiaurės Airijoje smurtauti apsimoka, taip gerai apsimoka, kad dabar trys anksčiau teisti IRA teroristai paskirti ministrais, o vienas iš mūsų jungtinių pirmųjų ministrų yra tas žmogus, apie kurį Peter Robinson (tuo metu, kai jis prieštaravo, kad į vyriausybę būtų įtraukti teroristai) sakė, jog pats vienas nužudė mažiausiai 12 karių. Jis nėra nei geresnis, nei kitoks negu Antrimo teroristai, kurie stovėjo prie mirstančių karių ir varė kulkas į jų kūnus.

Dabar šis smogikas McGuinness, kurį kadaise Peter Robinson pavadino Bogsaudo skerdiku, užima vieną aukščiausių postų mano šalyje. Štai kas atsitinka, kai susidedama su teroristais. Aš tikiu, kad su teroristais, kurie vėl sugrįžo į mūsų gatves, taip elgiamasi niekada nebus ir kad bus išmoktos praeities pamokos ir iš jų padarytos išvados.

Pirmininkas. - Ponios ir ponai, mes neturime galimybės suteikti žodžio visiems Parlamento nariams iš Airijos. Aš kalbėjau visų mūsų vardu ir to turėtų pakakti. Ar jūs pritariate, kad buvo pareikšta derama pagarba žuvusiems? Ačiū.

Aš taip pat turiu padaryti trumpą pareiškimą dėl vakar paminėtos Tarptautinės moters dienos. Ta proga šiandien noriu ypač pasveikinti šio Parlamento nares moteris ir balsų dauguma pareikšti dėkingumą už jų pasišventimą. Noriu taip pat paremti idėją, kad darytume viską, kas įmanoma, kad lyčių lygybės principas taptų realybe Europoje ir tarptautiniu mastu.

Prieš 100 metų Niujorke 15 000 moterų išėjo į demonstraciją, kad būtų pripažintas jų orumas ir teisės. Šiandien mes atiduodame pagarbą tam, ką jos pasiekė. Neabejotina, kad nuo to laiko daug nuveikta moterų teisių pripažinimo ir gynimo srityje, taip pat skatinant lygias vyrų ir moterų galimybes visose gyvenimo sferose. Mes neturime atsipalaiduoti, turime ir toliau dėti daug pastangų. Dar daug reikia nuveikti, kad Europos Sąjungoje būtų visiškai įgyvendintas lyčių lygybės principas, taip pat padidintas moterų dalyvavimas profesinės veiklos, pilietinės visuomenės kūrimo ir politinės veiklos srityse. Europos Parlamento nuomone, dar yra galimybių padaryti svaresnę dabartinę moterų dalyvavimą priimant sprendimus vietos, nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmeniu. Mūsų valstybės narės turi rasti būdų skatinti ir remti moterų dalyvavimą nutarimų priėmimo procese bei politikoje nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu.

Iki Europos Parlamento rinkimų liko tik keli mėnesiai. Šiandien noriu pabrėžti, kad moterų dalyvavimas šiuose rinkimuose ir subalansuotas lyčių atstovavimas ypač svarbūs tiek demokratijos, tiek ir Europos Sąjungos plėtrai ir visai visuomenei. Baigdamas norėčiau priminti Parlamentui, kad karai šioje žemėje sudavė ypač stiprius smūgius daugeliui moterų, ir mes dirbame, kad būtų užkirstas kelias priekabiavimui prie moterų, o prievartavimas nebūtų naudojamas kaip karo ginklas. Privalome ginti visų šios žemės žmonių orumą ir visuomet laikytis savo įsipareigojimų.

Ačiū už dėmesį.

(Plojimai)

3. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas: žr. protokolą

4. Parlamento sudėtis: žr. protokolą

5. Prašymas ginti Parlamento nario imunitetą: žr. protokolą

6. Veiksmai, kurių imtasi gavus prašymą ginti imunitetą: žr. protokolą

7. Komitetų ir delegacijų sudėtis: žr. protokolą

8. Bendro sprendimo procedūros metu priimtų teisės aktų pasirašymas: žr. protokolą

9. Prašymas taikyti skubos tvarką: žr. protokolą

10. Gauti dokumentai: žr. protokolą

11. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai): žr. protokolą

12. Peticijos: žr. protokolą

13. Tarybos perduoti susitarimų tekstai: žr. protokolą

14. Asignavimų perkėlimas: žr. protokolą

15. Darbų programa

Pirmininkas. – Jums buvo išdalytas šios dalinės sesijos galutinis darbotvarkės projekto variantas, kurį ketvirtadienio, vasario 5 d., posėdyje parengė Pirmininkų sueiga, remdamasi Darbo tvarkos taisyklių 130 ir 131 straipsniais.

Pirmadienis:

Pirma, Socialistų frakcija Europos Parlamente paprašė, kad balsavimas dėl Kósáné Kovács pranešimo dėl socialinės romų padėties įvyktų rytoj, o ne ketvirtadienį, kaip planuota anksčiau.

Antra, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija paprašė, kad balsavimas dėl H. Reul pranešimo dėl problemų, susijusių su naftos tiekimu, sprendimo būdų taip pat įvyktų rytoj.

Abiem atvejais, galutinis terminas alternatyviems jungtiniams teisėkūros projektams – šis vakaras. Tai reiškia, kad techniškai neįmanoma balsuoti dėl šių tekstų rytoj. Vis dėlto balsavimas vietoj rytdienos galėtų būti nukeltas į trečiadienį. Ar yra kokių nors prieštaravimų?

Hannes Swoboda, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, aš apgailestauju, kad nėra galimybių balsuoti rytoj, nes keli romai, manydami, jog balsavimas įvyks kaip tik rytoj, planavo dalyvauti posėdyje. Jei tai visiškai neįmanoma, tuomet, be abejo, balsavimas turi įvykti trečiadienį, bet noriu pakartoti, kad, atsižvelgiant į romų atstovų vizitą (jei pritartų frakcijos), galima būtų padaryti išimtį.

Pirmininkas. – Mes atsižvelgsime į šį politinį norą. Man pranešė, kad pagal mūsų Darbo tvarkos taisykles galima balsuoti tik trečiadienį. Vis dėlto mes galime apie tai pranešti romų atstovams ir tuo būdu išreikšti mūsų politinę valią. Tuomet dėl abiejų pranešimų galėtume balsuoti trečiadienį.

(Parlamentas patvirtino prašymą)

Antradienis:

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas paprašė į darbotvarkę įtraukti Komisijos pranešimą dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų MON810 ir baigti diskusijas pateikiant pasiūlymą dėl rezoliucijos. Kas norėtų išaiškinti šį prašymą? Daniel Cohn-Bendit?

Daniel Cohn-Bendit, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kaip jūs žinote, Aplinkos tarybos posėdyje Komisijos pranešimas buvo atmestas aiškia dauguma.

Komisija tokius prašymus jau buvo pateikusi 2006 m. ir 2007 m. ir kiekvieną kartą Taryba buvo prieš. Dabar šis prašymas bus turbūt pakartotas kitame Aplinkos tarybos posėdyje. Šį kartą tai bus nukreipta prieš Prancūziją ir Graikiją. Parlamentas turi tiesiog užimti aiškią poziciją, kad padarytų galą šioms diskusijoms visiems laikams. Tai ne Komisijos darbas nuolat bandyti nupirkti šalis, kad jos pritartų iniciatyvai, kuri buvo atmesta įvairių politinių stovyklų. Štai kodėl mes pagaliau norime pamatyti Tarybos ir Komisijos diskusiją ir atitinkamą teisėkūros projektą, kad šiam klausimui būtų padarytas galas visiems laikams. Tai turėtų įvykti dar prieš rinkimus, kad rinkėjai žinotų, kas yra kas. Argi ne taip, P. Ferber?

Pirmininkas. – Labai jums ačiū. Tai buvo geras išaiškinimas. Kas dar pasisakys prieš prašymą?

Martin Schulz, *PSE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, kaip pabrėžė H. Swoboda, aš palaikau vieną D. Cohn-Bendito prašymo dalį ir esu prieš kitą. Aš manau, kad jis yra teusus. Komisijos elgesys yra tikrai nepaprastas, jei išsireikštume mandagiai. Antra, teisinga būtų teigti, kad padėtis Taryboje yra paini, nes kai kurios valstybės narės pritaria Komisijos nuomonei, o kitos to nedaro.

Panaši padėtis ir šiuose rūmuose. Teisinga teigti, kad mums reikia diskusijos su Komisija (net nepaisant to, kad ji jau ne kartą bandė prakišti šį dalyką anksčiau, neatsižvelgdama į Parlamento ir net kai kurių Tarybos narių rekomendacijas), todėl mes pritariame, jog Komisijai šiuo klausimu turi būti pateikta užklausa. Antra priemonių dalis yra rezoliucija. Aš labai kruopščiai perskaičiau Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso raginimą ir norėčiau pasakyti, kad D. Cohn-Bendito išaiškinimas, kuris buvo labai įdomus, daugiau susijęs su rinkimų kampanija, o ne su GM kukurūzų problema. Vers/ALE frakcija taip pat prašo balsuojant atmesti Komisijos prašymą, t.y. balsavimu išreikšti jai nepasitikėjimą. Tai labai rimtas žingsnis, todėl mes manome, kad šis klausimas turi iš pradžių būti rūpestingai išnagrinėtas. Štai kodėl mes pritariame, kad būtų surengtos diskusijos! Be to, yra specialistų komitetas, kuris turėtų parengti rezoliuciją; jis viename iš būsimų plenarinių posėdžių turi pateikti mums teisėkūros rezoliucijos projektą, kuris būtų parengtas tinkamai, o ne sudaigstytas paskubomis šią savaitę.

Pirmininkas. – Labai jums ačiū. Suteikiu žodį Christoferiui Fjellnerui, kuris norėtų pristatyti kitokią poziciją.

Christofer Fjellner, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, aš esu prieš abi D. Cohn-Bendito pasiūlymo dalis, nes mažiau kaip prieš mėnesį svarstėme šią temą ir balsavome dėl jos Aplinkos komitete (tai buvo pasiūlyta anksčiau). Taigi norėčiau pasakyti, kad visa tai buvo pradėta Parlamento kadencijos pabaigoje, kai mes turime ypač nedaug laiko svarbioms teisėkūros diskusijoms, todėl manau, kad būtų neteisinga suteikti prioritetą šiai specifinei temai.

Šiuo metu mes negalime teikti pirmenybės diskusijoms, kuriose būtų nagrinėjami jau kartą išnagrinėti klausimai vien todėl, kad Žalieji mano, kad jie negauna pakankamai dėmesio pasirengimo rinkimams metu. Tai būtų iš tikrųjų neatsakinga.

Pirmininkas. – Viena vertus, buvo pateiktas prašymas įtraukti į darbotvarkę klausimą dėl rezoliucijos parengimo, kita vertus, Christofer Fjellner sako, kad nei pareiškimas, nei rezoliucija neturi būti įtraukti į darbotvarkę. Aš siūlyčiau iš pradžių balsuoti dėl procedūros, o paskui mes galėtume aptarti, ar mums užteks vien pareiškimo.

Be to, aš gavau prašymą dėl vardinio balsavimo. Šiuo vardiniu balsavimu turi būti išaiškinta, kas palaiko D. Cohn-Benditą ir Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso prašymą. Balsavimas prasideda.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, nereikėtų visko dar labiau komplikuoti. Esu įsitikinęs, kad jūs formaliai esate teisus. Jūs pirmininkas, kuris tvirtai laiko vadžias savo rankose, todėl aš tuo visai neabejoju. Be to, man susidarė įspūdis, kad M. Frassoni pritaria mūsų pasiūlymui.

Mes surengsime diskusiją su Komisija šią savaitę, todėl prašyčiau, kad tai būtų įtraukta į darbotvarkę. Be to, prašau, kad mes paprašytume, kad atsakingas specialistų komitetas parengtų rezoliuciją. Manau, kad tai toks prašymas, dėl kurio galima būtų balsuoti pirminio balsavimo metu.

Pirmininkas. – Galėtume apie tai diskutuoti dar pusvalandį. Geriausia būtų, jei balsuotume, ar pritariame, ar nepritariame Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso prašymui. Bandžiau išsisukti iš keblios padėties pateikdamas pasiūlymą, kad mes galėtume surengti kitą diskusiją, ar mums reikia Komisijos pareiškimo, vėliau, tačiau procedūros negali būti atliktos jokia kita tvarka.

(Parlamentas atmetė prašymą)

Trečiadienis:

Norėčiau jus informuoti, kad buvo pasiūlyta 113 dalinių pakeitimų, susijusių Elisos Ferreira pranešimu dėl Europos ekonomikos atgaivinimo plano. Tai viršija leistiną 50 dalinių pakeitimų ribą, apibrėžtą 156 straipsnyje, todėl šituos tekstus nusiunčiau apsvarstyti atsakingam komitetui. Komitetas rengia posėdį šį vakarą, o diskusija dėl pranešimo lieka trečiadienio darbotvarkėje.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija paprašė, kad klausimai žodžiu Tarybai ir Komisijai dėl SIS II būtų užduodami 15.00 val., t.y. būtų pirmas popietinio posėdžio klausimas. Kadangi visos frakcija tam pritarė, darbotvarkė bus atitinkamai pataisyta.

Mane ką tik informavo, kad praleidau vieną dalyką, susijusį su antradieniu: Socialistų frakcija Europos Parlamente paprašė, kad popietės diskusijos truktų pusvalandžiu ilgiau, o Komisijos klausimų valanda būtų surengta nuo 18.30 iki 20.00 val. Ar tam pritariate?

(Parlamentas patvirtino prašymą)

Ketvirtadienis:

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas ir Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija paprašė, kad diskusijos dėl klausimo Komisijai žodžiu dėl Tibeto sukilimo 50-ųjų metinių pabaigoje būtų pateiktas teisėkūros rezoliucijos projektas.

Monica Frassoni, Verts/ALE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mes manome, kad šia labai svarbia (Tibeto žmonių sukilimo ir Dalai Lamos pabėgimo 50-ųjų metinių) proga labai svarbu, kad mūsų Parlamentas pareikštų savo požiūrį ne tik diskusija, bet ir rezoliucija.

Tai jau ne pirmas kartas. Parlamentas visada rėmė Dalai Lamą ir Tibeto žmonių laisvę, todėl dabar mes negalime žengti atgal, jau vien dėl to, kad situacija negerėja. Padėtis vis blogėja, ir labai neseniai Kinijos vyriausybė mus baugino, įteigė pasisakysime už Tibeto laisvę. Dėl to aš manau, kad atėjo lemiamas momentas ne tik kalbėti, bet ir priimti sprendimą.

Marco Cappato, ALDE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, prieš metus mes priėmėme rezoliuciją, palaikančią Dalai Lamos poziciją derybose su Kinija, t.y. pasakėme smurtui „ne“, reikalavome suteikti Tibetui autonomiją, o ne nepriklausomybę.

Kinija nutraukė šias derybas, apkaltinusi Dalai Lamą smurtavimu, smurto kėlimu ir Tibeto nepriklausomybės, o ne autonomijos siekimu. Todėl dabar, Lhasos sukilimo 50-ųjų metinių proga, būtų visiškai nesuprantama, įteigė šis Parlamentas neišsikištų, kad apgintų ne tik Dalai Lamą ir atsisakymą naudoti prievartą, bet taip pat apgintų Parlamento poziciją ir reputaciją. Mes neprašome išbraukti iš darbotvarkės kitų punktų, mes tik paprasčiausiai prašome Parlamento išdrišti pareikšti nuomonę.

Dėl šios priežasties reikalaujame, kad po diskusijos būtų balsuojama dėl rezoliucijos.

Nirj Deva (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, nesitikėjau kalbėti, bet atsižvelgiant į faktą, jog šis Parlamentas susirinko globalinės krizės metu ir tai, kad stebėtojams visame pasaulyje turime atrodyti rimti, mes neturėtume koncentruoti savo dėmesio tokioms problemoms kaip ši tuo metu, kai turime nedelsdami tiesti tiltus ir kurti partnerystes prekybinei ir ekonominei veiklai.

Pirmininkas. – Suprantu, ką jūs sakote, bet tai neatitinka Darbo tvarkos taisyklių nuostatų.

(Parlamentas patvirtino prašymą)

Kalbant apie diskusiją dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisėtumo principų pažeidimų, Socialistų frakcija Europos Parlamente paprašė, kad darbotvarkės papunktis dėl Siera Leonės būtų pakeistas nauju papunkčiu, kuris būtų pavadintas „Paramos agentūrų išvaymas iš Darfūro“.

Hannes Swoboda, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, aš kalbėsiu trumpai. Padėtis Darfūre pasidarė ypač kritiška ir dabar dar labiau beviltiška, ypač išvairius visas paramos agentūras. Štai kodėl mes norime suteikti tam pirmenybę. Prašyčiau jūsų paramos. Ačiū.

Pirmininkas. – Dabar darbotvarkėje Darfūro klausimas.

(Priimta posėdžio darbotvarkė)

16. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas – vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, dabar jau matomas globalios finansinės krizės kenksmingas poveikis tarptautinei prekybai. Užtenka tik pastebėti, kad globalinės prekybos prieaugis smuko nuo 8,5 proc. 2006 m. iki 5,5 proc. 2007 m., o 2008 m. numatomi tik 4 proc. Pasaulio prekybos organizacija įdiegė specialų mechanizmą kontroliuoti šios organizacijos valstybių narių priimtas priemones, skirtas remti tuos ekonomikos sektorius, kuriuos ištiko smūgis.

Atsižvelgiant į ypatingą užsienio prekybos svarbą ekonomikai, plėtrai ir užimtumui Europos Sąjungoje, raginame Komisiją, įgyvendinant ekonomikos atgaivinimo planus, tuojau pat imtis vadovaujančio vaidmens daugiašalėse iniciatyvose, skirtose palaikyti prekybą. Taip pat raginame derinti tokią iniciatyvą su Pasaulio banku ir kitomis daugiašalės plėtros organizacijomis.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Gerb. pirmininke, tarptautinės, politinės, karinės, ekonominės ir finansinės struktūros dėl krizės patiria spaudimą. ES yra centrinė šios struktūros dalis. Europa vienintelė sugebėjo suvienyti pasidalijusį į dvi priešiškas stovyklas pasaulį. Šaltojo karo pabaigoje ES sėkmingai išsiplėtė, vėl suvienijusi žemyną, o dabar reikia išsaugoti laimėjimus ir tęsti integraciją laukiant geresnių laikų.

Tai nėra lengvas uždavinys, ypač dabartinei pirmininkaujančiai šaliai, bet ir kitoms šalims, kurios turės įveikti institucinę aklavietę dėl Lisabonos sutarties ir perėjimo prie naujo Parlamento ir naujos Komisijos ir tuo pačiu metu kovoti su protekcionizmo tendencijomis, grasinimais nacionalizuoti bendrąją politiką ir potencialiomis krizėmis kaimyninėse šalyse.

Dėl to ES atėjo kritiškas tarpsnis. Ji gali išgyventi arba subyrėti. Mūsų sėkmė priklausys nuo visapusiško supratimo, kad vienintelis kelias – solidarumas, kuris gali atremti visus tuos iššūkius ir leisti mums tęsti odisėją.

Magor Imre Csibi (ALDE). – (RO) Po parlamento rinkimų Rumunijoje opozicinės partijos atsidūrė sunkioje padėtyje. Faktiškai valdžioje esančios partijos stengiasi izoliuoti ir net išstumti jas iš politikos ir valdymo.

Vietos administracijos keitimas politiniais sumetimais šios sunkios ekonominės krizės laikais rodo vyriausybės atsakingumo stoką. Tai kelia pavojų, kad projektų, ypač siejamų su vietos bendruomenėmis, įgyvendinimo tempas sulėtės.

Abejonių šešėlių dabartinės vyriausybės demokratiniam patikimumui meta dviejų Brasovo municipaliteto tarybos narių Vasilio Brano ir Juliano Maros byla: juos išrinko vietos piliečiai, tačiau jų statusas, praėjus aštuoniems mėnesiams po rinkimų, vis dar formaliai neįtvirtintas. Vasilio Brano, išrinkimas, vietos tarybos sprendimu, neteisėtai pripažintas negaliojančiu. Julian Mara negalėjo duoti priesaikos, nes nutarimą pripažinti jo statusą teismine tvarka užginčijo Brasovo apygardos prefekto administracija.

Dėl valdžios atstovų didelio „susirūpinimo“, kaip uzurpuoti vietos administracijos funkcijas negerbiant žmonių valios, nusižengiant įstatymui šie du tarybų nariai, daugumos nuožiūra, buvo pakeisti kitais dviem asmenimis.

Aš manau, kad dabartinė Vyriausybė turi žinoti, kad iškovojus daugumą, neįgyjama teisė nepaisyti įstatymų. Šios rūšies piktnaudžiavimai turi būti nutraukti, įstatymas turi būti vykdomas daugumos valia.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, praėjusią savaitę neoficiali Europos Parlamento narių delegacija aplankė Palestiną ir Izraelį. Mes taip pat lankėmės Gazos ruože. Tai, ką pamačiau, sukėlė didžiulį pasipiktinimą ir užuojautą okupuotai palestiniečių tautai. Pasipiktinimą, kurį jaučiu, išgyvena ir Jungtinių Tautų agentūros, veikiančios regione.

Gerb. pirmininke, matau tik vieną išeitį: Palestinos valstybė turi būti įkurta tuojau pat ir be jokių sąlygų. 1948 m., kai buvo įkurta jų valstybė, žydai neprašė palestiniečių sutikimo. Dabar Izraelis neturi trukdyti Palestinos žmonių valiai. Kartoju: okupuotai tautai turi būti suteikta skubi pagalba be jokių sąlygų, tokiu būdu būtų užbaigtas šis senas konfliktas.

Manau, kad tokios priemonės sustiprintų taiką visame pasaulyje, bet, svarbiausia, mes turime tai padaryti todėl, kad palestiniečiai nusipelnė savo valstybės.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Gerb. pirmininke, atrodo, kad pasiūlymas, kurį JAV valstybės sekretorė pateikė Izraeliui vizito metu buvo toks: nustoti statyti ir plėsti gyvenvietes Vakarų Krante, išardyti užtvaras keliuose, nutraukti sienos statybą ir palestiniečių trėmimą iš Rytų Jeruzalės, o į Gazos ruožą leisti importuoti cementą ir statybines medžiagas, reikalingas teritorijai atstatyti.

Tai geri pasiūlymai, bet atrodo, kad jie nebuvo išgirsti: Izraelis neleidžia šių medžiagų į Gazą, bet nesivaržo neteisėtai eksploatuoti karjerus Vakarų Krante, iš kur Izraelio statybų pramonė gauna tris ketvirčius visų reikalingų medžiagų: negailestingai naikinama gamtinė aplinka, o su teisėtais karjerų savininkais neatsiskaitoma.

Laikas Jungtinėms Valstijoms ir Europos Sąjungai atsisakyti Izraelio nebaudžiamumo politikos ir pereiti nuo žodžių prie veiksmų.

(Plojimai)

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, noriu atkreipti dėmesį į tai, kas ypač teršia šių rūmų gerą vardą: į pensijų fondus.

Pasak naujausių žurnalo „Stern“ pranešimų, mažiausiai 76 Europos Parlamento nariai vokiečiai buvo šio fondo nariai. Tai siejama, deja, tik su asociacijos sąrašu, ne su fondu. Todėl aš raginu jus, Hansai–Gertai Potteringai, kaip Parlamento pirmininką, pasiūsti visą narių sąrašą Vokietijos parlamento žemųjų rūmų administracijai, nes pagal atitinkamą jūsų gimtosios šalies reglamentą automatiškai kils įtarimas dėl stambaus sukčiavimo, jeigu paaiškėtų, kad išmokos buvo dvigubos. Po to turi būti atliekamas tyrimas ir Vokietijos valdžios institucijos turi teisę gauti iš jūsų informaciją.

Taip pat turime žinoti, koks šio fondo deficitas. Čia kažkas slepiama ir kyla pavojus, kad spekuliantams vėl teks mesti gelbėjimo ratą nuo bankroto, o Parlamento kadencijai pasibaigus, skirti jiems daug milijonų mokesčių mokėtojų sąskaita. To negalima leisti.

Pirmininkas. – Parlamento kanceliarija tvarkys šį reikalą teisiškai korektišku, politiškai protingu būdu, jūs galite tuo neabejoti.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, naujausiame Tarptautinės atominės energetikos agentūros pranešime daroma išvada, kad Iranas pasigamina pakankamą kiekį silpnai prisodrinto urano atominei bombai pagaminti.

Didžiausią nerimą kelia Irano pažangos tempai. Pagal agentūros skaičiavimus, per trumpiau kaip trejus metus Teheranas 34 kartus padidino urano sodrinimo centrifugų skaičių. Per kitus penkerius metus Iranas planuoja pridėti dar 45 tūkstančius centrifugų prie turimų 5600. Tai reikš, kad gebėjimas gaminti branduolinius ginklus įgauna pramoninį pobūdį. Tai taip pat reiškia atominės bombos parengtį paleisti, turint omenyje, kad didinamas raketų galingumas ir kad Iranas paleido pirmą palydovą.

Tai reiškia, kad Irano tramdymo politika tik pusinėmis sankcijomis ir diplomatija žlugo. Ji tik suteikė Teheranui laiko, reikalingo užbaigti branduolinę programą.

Dėl to pats laikas atsisakyti *de facto* nuolaidžiavimo politikos ir susitelkti dėl bendros ES reakcijos į galimą branduolinį šantažą arba ultimatumą iš Irano pusės. Jeigu ir po to derybos „kaip įprasta“ bus mūsų vienintelis pasirinkimas, tai reikš politinę kapituliaciją.

PIRMININKAVO: Luisa MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, mes ketiname užsiimti, (deja, ne diskutuoti), Kosane Kovacs pranešimu dėl romų. Norėčiau pasinaudoti proga ir atkreipti dėmesį į šią problemą, nes šiuo metu padėtis labai sunki. Buvo keletas incidentų Vengrijoje, bet tai ne vienintelė šalis, kur dėl ekonominės krizės ir socialinių sunkumų vėl padaugėjo išpuolių prieš romus. Tai ypač apgailėtina. Keletas romų, tarp jų iš Austrijos, kreipėsi į mane prašydami iškelti šį klausimą, nes baimė vėl sukaustė Europos romų bendruomenę. Norėčiau paraginti Komisiją taip pat atidžiai stebėti padėtį ir daryti viską, ką gali, kad romai (ir kitos tautinės mažumos, bet čia turime omenyje ypač romus) būtų užtikrinti, kad jiems Europoje nereikės vėl gyventi baimėje: to negali būti šiandien, šiame amžiuje.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Italijoje Ryšių reguliavimo tarnyba, nepriklausoma institucija, paskelbė savo 43 rezoliuciją, smerkiančią valstybinę televiziją, kuri pažeidžia Italijos piliečių teisę žinoti apie radikalų iniciatyvas. Tai jau 43 rezoliucija.

Italijoje po rinkimų – prieš 10 mėnesių – nebuvo transliuojamos diskusijos apie rinkimus, jos buvo neteisėtai suspenduotos. Italijos parlamento radijo ir televizijos komitetas nesirenka į posėdžius (tai irgi įstatymo pažeidimas). Reikalas susijęs ne tik su S. Berlusconiu: tai dešiniųjų, centro ir kairiųjų puoselėjama sistema, pažeidžianti pilietines ir politines Italijos piliečių teises.

Mudu su M. Pannella rytoj turime palikti savo darbus ir skubėti į Italiją, mėginsime sukurti nesmurtinį sąjūdį prieš naują demokratijos paneigimo formą. Mes išsiuntinėsime laiškus visiems šio Parlamento nariams, išaiškinsime pažeidimų esmę ir prašysime jūsų paramos ir pagalbos.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, dar kartą esu priverstas kalbėti šiuose rūmuose dėl nacionalinių mažumų teisių Lietuvoje: čia jas nuožmiai trypia ir pažeidinėja Lietuvos valdžia ir teisėsaugos institucijos.

Vilniaus rajone, kur daugiau kaip 70 proc. gyventojų yra lenkai, gatvių ir miestelių pavadinimai iki šiol buvo rašomi dviem kalbomis – kaip ir daugelyje Europos šalių, kur yra tautinių mažumų. Neseniai Lietuvos aukščiausiasis administracinis teismas priėmė nutartį, kad lenkiški užrašai kartu su lietuviškais yra neteisėti ir įsakė juos nukabinti. Vilniaus rajono valdžia įgyvendino šį nutarimą: regione, kur daugumą gyventojų yra lenkų tautinės mažumos, lenkiški gatvių pavadinimai buvo nukabinti.

Taip elgtis netinka šaliai, kuri jau penkerius metus yra Europos Sąjungos narė. Tai kraštutinio nacionalizmo simptomas, rodo nepagarbą tautinių mažumų teisėms, pažeisti pagarindiniai principai, kuriais remiantis buvo kuriama Europos Sąjunga.

Raginu Lietuvos valdžią, kad regione, kur dauguma gyventojų priklauso lenkų tautinei mažumai, atkurtų lenkiškus gatvių ir miestelių pavadinimus.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, terorizmas prieš darbininkus, remiantis represiniais valstybės mechanizmais, tapo standartu darbovietėse (tai tikra vergija). Tūkstančiai darbininkų atleidžiami, o jų pagrindinės socialinės teisės siaurinamos ir spraudžiamos į Prokrusto lovą.

Vienas tipiškas pavyzdys – Jungtinė Karalystė: čia buvo atskleista, kad privati bendrovė renka žinias apie darbininkų profesines sąjungas, socialinę ir politinę veiklą ir parduoda jas bendrovėms. Graikijoje darbo ginčai dėl atleistų darbininkų grąžinimo į darbą apibūdinami kaip neteisėti ir įžeidžiantys.

Aišku, darbininkai pasiryžę ginti savo teises ir savo šūkiu pasirinko žodžius, kuriuos 22 metų darbininkas Nikas Nikopoulos parašė atvira laiške Graikijos aukščiausiojo apeliacinio teismo prokurorui, jame, be kita ko, sakoma:

„Man gyvenime yra neperkamų ir neparduodamų dalykų. Aš noriu turėti neatimamą teisę į atlyginimą, į vertę, kurią sukuriu ir kuri priklauso man. Mano ryžtingas atsakymas priimti kyšius arba kęsti terorizavimą baigėsi tuo, kad mane antrą kartą išmetė iš darbo. Man ir mano šeimai grasinama susidorojimu“.

Šis pareiškimas parodo valią ir kelią, kuriuo eina darbininkai.

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Pastarosiomis dienomis, galbūt dėl krizės, valstybių narių, įstojusių į ES prieš penkerius metus, viešoji nuomonė vis jautriau reaguoja į bet koki žingsnį, kuris gali diskredituoti arba sukelti klausimų dėl jų narystės vienodo statuso ar tų pačių standartų taikymo visoms narėms. Mano paties rinkimų apygardoje girdėti kalbų, kad Švedijos televizijos laidose, taip pat internetu, kaltinama, jog Harkakotonio kaime žąsys pešamos tokiu būdu, kuris laikomas gyvūnų kankinimu, nors žąsys minėtoje vietovėje jau daug metų neauginamos. Man malonu, kad iškelta byla dėl šmeižto. Panašūs šmeižikiški kaltinimai paskleisti apie mūsų šalies augintojus, neva, žąsys maitinamos per prievartą. Šiuose pranešimuose buvo raginama boikotuoti perdirbėjus, o tai sukėlė ekonominę žalą. Įdomu, kad panašūs kaltinimai nekeliami senosioms ES narėms. Tokių veiksmų imtasi dėl ekonominių sumetimų. Dar viena unikali politinės dezinformacijos forma susideda iš pareiškimų, kad Vengrijoje vykdomi etninio pobūdžio išpuoliai prieš Vengrijos gyventojus romus ir tai pateikiama kaip faktai, nors daugeliu atvejų iki šiol nėra pateikta įrodymų, kad tokie užpuolimai tikrai buvo. Raginu Komisiją vykdyti kruopščią šios polemikos stebėseną ir jos neplatinti, nes tokie pareiškimai prieš rinkimus gali rimtai diskredituoti Europos Sąjungos prestižą mano tėvynėje.

Thierry Cornillet (ALDE). - (FR) Gerb. pirmininke, kaip nuolatinis Parlamento pranešėjas humanitarinių akcijų klausimais, aš tik ką sugrįžau iš Kivu Kongo Demokratinės Respublikos ir vyliausi pranešti jums optimistinę žinią, kad padėtis gerėja ir pabėgėliai grįžta į namus.

Deja, mano optimizmas išgaravo, kai prezidentas EL Bechir priėmė sprendimą dėl didžiausios humanitarinės krizės, kuri siaučia Darfūre. Tiesa, prezidentas EL Bechir pasiūlė teisingai atidedamas šio nutarimo vykdymą, nes iš esmės mes kovojame prieš nebaudžiamumą, be to, turime užtikrinti pagarbą tarptautinei humanitarinei teisei.

Deja, prezidentas EL Bechir tik dar labiau padidino savo kaltę, priimdamas sprendimą, kuris ydingas dviem aspektais: pirma, tai didina jau pareikštų jam kaltinimų skaičių; antra, pats savaime šis sprendimas gali atsidurti Tarptautiniame tribunole, nes Darfūru kyla humanitarinės katastrofos grėsmė.

Pasaulis to neužmirš, bet vien žodžiai, gerb. pirmininke, duos mažai naudos. Suvokiu, kad mes keliame jau kitą klausimą, tačiau turime nuo žodžių pereiti prie veiksmų.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, ES piliečiai turi migruoti, kad rastų darbo, jie turi būti mobilūs, nes tose vietose, kur gyvena, nėra darbo, o skurdas, susijęs su nedarbu, dažnai reiškia, kad vaikais mažiau rūpinamasi, o kartais jie paliekami likimo valiai.

Šliaužianti krizė gresia dar didesniu nedarbu. Gali baigtis tuo, kad gatvės vaikų problema pasidarys dar sunkesnė. Tokie vaikai blogai maitinasi, neturi tinkamos sveikatos priežiūros, jų mokslas nutrūksta, kai kurie susideda su kriminaliniais elementais. Demografinio kolapso sąlygomis ne tik švaistomos atskirų vaikų ugdymo galimybės, bet kyla socialinis pavojus kitai kartai. Mums būtina spręsti šią problemą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Vakar buvo Tarptautinė moters diena. Ji buvo paminėta, kai moterų, ypač darbininkų, padėtis darosi vis blogesnė, nes ir toliau jos kenčia nuo nelygybės ir diskriminacijos.

Šiuo metu milijonai moterų ir jaunų merginų susiduria su darbo ir gyvenimo sąlygų pablogėjimu, apgailėtinomis pensijomis, etatų mažinimu, nedarbu, nesaugiu ir blogai apmokamu darbu, plintančiu skurdu ir socialine atskirtimi. Šie sunkumai turi ypač blogą poveikį moterims darbininkėms, pensininkėms bei invalidėms, kurioms atimama teisė nugyventi gyvenimą oriai.

Todėl sveikindama visas Europos Sąjungos ir pasaulio moteris, noriu čia paraginti imtis neatidėliotinių priemonių ir naujos politikos, kad moterys galėtų džiaugtis visomis pilietės teisėmis darbe, šeimoje, visuomenėje ir politikoje.

Mes turime sukurti tokias sąlygas, kad dirbančios moterys turėtų teisę ir galėtų būti ir motinomis, ir darbininkėmis, ir kad jos galėtų gauti gerus atlyginimus ir pensijas, kurios leistų joms gyventi oriai.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). - (SK) Vėl kartą turime sunkumų dėl pagarbos mažumų teisėms Slovakijoje ir dėl to kaltas švietimo ministras, valdančiosios užkietėjusių nacionalistų partijos narys.

Jis išleido nutarimą, kad mokyklose, kur dėstoma etninės mažumos kalba, nuo šiol galima naudotis tik tais istorijos vadovėliais, kurie pažodžiui išversti iš slovakų kalbos. Vadinas, istorijos bus mokoma pagal valdančiosios partijos užgaidas, o ne pagal faktus.

Tai neatitinka ligšiolinės praktikos, taip pat tarptautiniu mastu garantuojamų mažumų teisių. Europos Sąjungoje kiekvienos mažumos bendruomenė turi prigimtine teisę mokytis savos istorijos. Mokytojai vengrai ir visa Slovakijos vengrų bendruomenė teisėtai piktinasi. Nepriimtina, kad tokia ekstremistinė partija nuolat daro spaudimą mažumoms. Neatsakinga, kad globalinės ekonominės krizės sąlygomis kažkam reikia provokuoti etnines mažumas. Šitokio netikrumo laikais toks elgesys tolygus žaidimui su ugnimi.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Gerb. pirmininke, daugelis tokių kaip aš sunerimę dėl kylančio antisemitizmo Europoje. Savaitgalį Malmėje, mano gimtajame mieste, buvo žaidžiamos Davis'o taurės teniso rungtynės tarp Švedijos ir Izraelio. Tai buvo nepaprastos varžybos. Jos vyko be žiūrovų, nes miesto politinė vadovybė jautė negalėsianti garantuoti saugumo, šį požiūrį daugelis iš mūsų kritikavo. Anksčiau dėl šio susitikimo buvo demonstracijų, viena iš jų labai smurtinga. Žinoma, įstatymiškai teisėta kritikuoti Izraelio valstybės politiką, bet ši kritika neturi virsti neapykanta žydams, kitaip sakant, antisemitizmu.

Per holokaustą išlikusių gyvųjų nereikia versti klausyti Europoje skanduojamų žodžių „žudikai, žudikai“, kai žmonės susirenka pareikšti paramą Izraelio valstybei. Po karo Gazoje buvo keletas išpuolių prieš žydus ir jų turtą, jų buvo ir mano gimtajame mieste. Visos demokratinės jėgos privalo turėti aiškią poziciją šiuo klausimu. Europos istorija baisi, ji neturi pasikartoti.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, būdama viena iš tų, kuriems ES idealai yra daugiau negu šūkis, esu patenkinta, kad Europos Parlamentas ketina suteikti tribūną diskusijai dėl Tibeto sukilimo 50-ųjų metinių.

Tuo pačiu metu mane nustebino ir nuliūdino faktas, kad diskusija paskirta kovo 12 d. Norėčiau priminti, kas pamiršo, kad Tibeto sukilimas prasidėjo kovo 10 d. Tačiau tą dieną Parlamentas svarstys tokias temas kaip tipiniai reikalavimai dėl bendrojo automobilių saugumo ir prekių sunkvežimių apmokestinimo.

Tai svarbūs dalykai. Žmonės ir institucijos, susijusios su tipiniais reikalavimais prekių sunkvežimiams, manau, nebūtų ižėisti, jeigu būtų apsikeista diskusijų vietomis. Galbūt kovo 10 d. minimas jubiliejus, susijęs su šiais dalykais, apie kuriuos neturiu supratimo. Galbūt tai yra „pasaulinė prekių sunkvežimių tipinių reikalavimų diena“ arba „Tipinio patvirtinimo inspektoriaus diena“.

Apie Parlamentą pagalvočiau labai blogai, jeigu paaiškėtų, kad diskusijų datos parinkimas kilęs dėl noro sumažinti jos temos reikšmingumą.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijai pateiktas siūlymas panaikinti diskriminaciją tuo metu, kai daugelis Europos piliečių tam prieštarauja, ir dėl to jiems sunku: kyla abejonių dėl tokio pasiūlymo teisėtumo, nes tai liečia jų teisę priimti sprendimus, kuriuos priimti Europos Sąjunga nekompetentinga.

Artėjant Europos Parlamento rinkimams, manau, mums nereikėtų kelti tokių klausimų. Simbolių panaikinimas, teisė priimti sprendimus gyvybiškai svarbiais klausimais priklauso kiekvienai valstybei. Tuo metu, kai Europos Parlamentas naikina struktūras, kurios suteikia Europos Parlamento nariams galimybę išreikšti savo valią, pvz., kelių partijų jungtines frakcijas, mums neverta kalbėti apie diskriminacijos panaikinimą.

Chris Davies (ALDE). – Gerb. pirmininke, prieš mėnesį mes su jumis antrą kartą per metus lankėmės Gazoje. Mūsų pėdomis pasekė Javier Solana, pagaliau ten nuvyko ir Tony Blair, o Parlamento pirmininkas vyko ten, kad pats pamatytų, kokiomis sąlygomis gyvena palestiniečiai.

Šis Parlamentas prašė, kad ekonominė blokada būtų atšaukta, bet dideliu mastu ji tebesitęsia. Savaitė po savaitės Izraelis ir toliau taiko palestiniečiams kolektyvines bausmes. Mūsų žodžiai puikūs, bet iš jų maža naudos, kai Izraelis atsisako klausyti. Ponia pirmininko pavaduotoja, prašau, kad paprašytumėte pirmininko sušaukti frakcijų lyderių ir kabineto susirinkimą ir apsvarstyti, kaip mūsų žodžius paversti darbais. Manęs rinkėjai klausia: „Turite asociacijos sutartį su Izraeliu. Kaip čia yra, kad mes palaikome draugiškus santykius su šalimi, kuri ignoruoja mūsų interesus ir į mūsų žodžius reaguoja su tokia panieka?“

Pirmininkė. – Ačiū, Chris Davies, aš perduosiu jūsų prašymą.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Europos vertybės labai svarbios Rumunijos švietimo sistemai. Mūsų kolegų, šio Parlamento narių, Laszlo Tokeso, Csabos Sogoro ir Iuliuso Winklerio rinkimų kalbos kartais prasilenkia su tikrove.

Rumunijoje tautinėms mažumoms plačiai taikomas mokymas jų gimtąja kalba. Norėčiau ypač atkreipti dėmesį į svarbų vaidmenį, kurį vaidina Babes–Bolyai universitetas Cluj–Napocoje, teikiant švietimo paslaugas vengrų kalba. Daugiakultūrė organizacinė sistema, nubrėžta Babes–Bolyai universiteto chartijoje 1995 m., užtikrina visą, nepriklausomą mokslą rumunų, vengrų ir vokiečių kalbomis, taip pat judaistikos studijas visais akademiniiais lygmenimis.

Kai kurios iškabos ir užrašai Babes–Bolyai universitete – vengrų ir vokiečių kalbomis. Šiuo metu septyniolika fakultetų turi studijų programas rumunų ir vengrų kalbomis, 11 fakultetų siūlo paskaitų kursus rumuniškai ir vokiškai. Taip pat yra du fakultetai – reformatų teologijos ir Romos katalikų teologijos – kuriuose studijos vyksta vien vengrų kalba.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Šiltai sveikinu šios dienos Kroatijos vyriausybės nutarimą iš esmės atsakyti pozityviai į Europos Komisijos iniciatyvą tarpininkauti tarp Slovėnijos ir Kroatijos. Deja, teigiamas atsakymas turi ir nereikalingą punktą su sąlyga, kuri žymiai sumažina tarpininkavimo galimybę.

Tačiau svarbu, kad dirbtume išvien, tai praskaidrintų politinę atmosferą abiejose šalyse ir leistų pradėti tarpininkavimą kuo greičiau, o dialogas vyktų palankesnėmis sąlygomis. Turime ir toliau skatinti Europos Sąjungos plėtrą, štai kodėl mums reikia Lisabonos sutarties. Laikas nelaukia ir todėl aš tikiuosi, kad tarpininkavimo susitarimo gairės bus netrukus nubrėžtos.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Gerb. pirmininke, pieno ūkiai labai sunkioje padėtyje. Vieno litro pieno kaina nukrito iki 22, daugiausia iki 24 centų, o pasaulinė pieno produktų paklausa (ypač Azijoje ir Kinijoje) staiga krito dėl melamino skandalo. Airijoje dėl to nukentėjo apie 20 tūkstančių pieno ūkių ir apie 30 tūkstančių žmonių, tiesiogiai dirbančių tuose ūkiuose. Vien tik Jungtinėse Valstijose gamyba padidėjo 3 proc., Brazilija taip pat pradėjo gaminti daugiau pieno. Dar viena problema – nepalankus euro ir svaro sterlingų keitimo kursas. Aišku, kad fermeriams, kad išgyventų, turi būti suteikta trumpalaikė pagalba. Būtina pradėti taikyti intervencinį mechanizmą, kaip tai buvo sėkmingai išbandyta anksčiau.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Ačiū jums, gerb. pirmininke. Tarptautinė moters diena – proga kritiškai įvertinti mūsų vykdomą lyčių lygybės politiką. Daugelis žmonių mano, kad ši politika taikoma tik moterims siekiant joms lygių galimybių su vyrais dėl įdarbinimo, atlyginimo ir laisvalaikio.

Tokie tikslai tiesiogiai susiję su ekonomine krize, tačiau lygių galimybių politika turi būti nukreipta ir į vyrus. Krizė paveikė darbo rinką. Laukiama, kad daugelis iš jų neteks darbo dėl didesnių atlyginimų ir dėl intensyvios darbinės veiklos sumažėjimo finansų sektoriuje. Didėja tikimybė, kad vyrai labiau įsitrauks į šeimos gyvenimą, vyksta tradicinių socialinių vaidmenų persiskirstymas. Reikia rasti atsakymus į klausimus, koku mastu jie tam pasirengę ir ar socialinis prisitaikymas gali sušvelninti pokyčių našą.

Sprendimų būdai priklauso nuo valstybių, regionų ir bendruomenių. Štai kodėl aš raginu atnaujinti nacionalines lygybės programas, priimant lanksčias nuostatas, vienodai atitinkančias ir moterų, ir vyrų reikmes.

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) Pasak statistikos, ketvirtadalis vaikų Europos Sąjungoje mažai juda, nuolat sėdi, valgo nesveiką maistą. Dėl to padidėja rizika susirgti ne tik auštu kraujospūdžiu ir diabetu, bet ir kitomis ligomis.

2007 m. Europos Parlamentas priėmė pranešimą dėl sporto vaidmens švietimo srityje. Šiuo metu privaloma į švietimo programas įtraukti tris sporto pamokas per savaitę. Žinome, kad fizinė kultūra parengia vaikus laikytis sveiko gyvenimo būdo, diegiant tokias svarbias socialines vertybes kaip savidrausmė, solidarumas, kolektyvizmo dvasia, doras elgesys.

Kaip tik dėl to aš raginu Europos Komisiją kruopščiau kontroliuoti, kaip šalys tai perkelia į nacionalinę teisę ir kaip vykdo privalomus reikalavimus dėl mažiausiai trijų fizinio lavinimo pamokų per savaitę mokyklose, taip pat kaip didinamas sporto salių skaičius ir kaip jos aprūpinamos pagrindine įranga.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Albert'o Camus knygoje maras prasideda nuo žiurkės, kuri atbėga ir nugaišta prie kojų. Mes nenorime būti panašūs į niekam vertas žiurkes, kurios atsiranda ir sukelia antidemokratinį, smurtinį, antieuropinį marą, sukėlusį naujas katastrofas Romoje, Briuselyje, Jeruzalėje ir Paryžiuje.

M. Cappato jau sakė, kad rytoj mes paliksime šį darbą ir skubėsime prisidėti prie aktyvios kovos už Europą ir demokratiją savo tėvynėje. Europos Parlamentas švenčia 30-ąjį gimtadienį. Jei atsigręšime į tuos 30 metų, suvoksime, kad dar daug dėl ko reikia sunerimti. Bet mes kovojame, mes nepasidavėme.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Savo kalboje norėčiau atkreipti Europos Parlamento dėmesį į kovo 15-ąją, kuri Vartotojų internacionalo iniciatyva paskelbta Vartotojų teisių diena. Ši diena suteikia puikią progą suartinti ES su savo piliečiais per politiką, susijusią su vartotojų gynyba.

Kaip Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto narė, aš daug dirbau šiuo klausimu. Man džiugu, kad su nepaprastu susidomėjimu jauni žmonės aktyviai dalyvauja įvairioje vartotojams skirtoje veikloje. Pavyzdžiui, jaunų žmonių konkurse „Vartojimas gyvenimui“, kurį organizuoja Slovakų vartotojų asociacija, kasmet dalyvauja vis daugiau jaunų žmonių. Jie dalijasi savo pirmuoju patyrimu, kaip pasirinkti prekę ir ką vartoti.

Norėčiau paskatinti Europos Sąjungos valstybes nares stiprinti ir remti vartotojų organizacijas. Tik per stiprias, reprezentatyvias ir veiksmingas nevyriausybinės organizacijas galima sėkmingai gilinti savo, kaip vartotojų, teisių supratimą.

Marian Harkin (ALDE). – Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau pridėti savo balsą prie tų, kurie pasmerkė kraugeriską, žiaurų ir bailių išpuolį prieš britų kariuomenės kareivines Šiaurės Airijoje ir noriu pasiųsti savo širdingą užuojautą šeimoms, kurių artimieji buvo nužudyti arba sužeisti.

Šį vakarą noriu iškelti ypatingą problemą, nes trečiadienį vakare savo Žaliojoje knygoje Komisija paskelbs pareiškimą dėl ES darbo jėgos sveikatos apsaugos sistemoje. Anot Žaliosios knygos, svarbiausia priemonė

išlaikyti pakankamą darbo jėgą sveikatos apsaugoje yra ją ugdyti, priimti naujokų ir išsaugoti jaunos praktikuojančius gydytojus.

Tačiau Airijoje, 16,5 proc. sumažinus vietų medicinos slaugytojoms rengti, turime atvirkščią situaciją. Mano gimtojo regiono Šv. Andželos koledže 25 proc. sumažinta vietų bendrojo profilio slaugytojoms ir 40 proc. protinės negalios slaugytojoms.

Komisija turi daryti spaudimą valstybėms narėms, kad užtikrintų, jog kiekviena šalis prisiima atsakomybę už sveikatos apsaugos darbuotojų parengimą ir už tai, kad būtų laikomasi moralės reikalavimų, jog mes nesieksime verbuoti sveikatos apsaugos darbuotojų iš besivystančių šalių ir negriausime ir taip jau pažeidžiamos tų šalių sveikatos sistemos.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Aš keletą kartų kalbėjau tradicinių tautinių mažumų vardu. Kai kurie mano kolegos kaltino mane nacionalizmu. Keista, kad dauguma dažnai mėgina maskuoti savo baimes ir priešiškus jausmus kaltinimais nacionalizmu ar neapykanta persmelktomis kalbomis prieš mažumas. Tikiuosi mano kolegos neužpyks, jeigu dabar pakalbėsiu už religinę mažumą. Rumunų graikų katalikų bažnyčia komunistų valdymo laikais buvo uždrausta. Po 1990 metų ji buvo atkurta ir iki šiol mėgina atgauti savo konfiskuotą nekilnojamąjį turtą. Dabar Rumunijoje rengiamas įstatymo projektas, pagal kurį, jeigu bus priimtas, faktiškai iš bažnyčios jos nekilnojamas turtas, kurį dabar pretenduoja susigrąžinti kiti, bus atimtas. Norėčiau atkreipti dėmesį į suktą šios situacijos pobūdį, į tai, kaip trypiamos teisės ir kaip maskuojamos pastangos vykdyti nacionalizavimą. Nepriimtina valstybei kištis į bažnyčios gyvenimą darant jai žalą.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). - (BG) Ačiū gerb. pirmininke, norėčiau iškelti problemą, kuri kelia didelį sielvartą. Per pastarąsias dvi savaites mus pasiekė pranešimai iš Makedonijos Respublikos, kurioje tam tikri bažnyčios sluoksniai pareiškė norą ekshumuoti palaikus Bulgarijos karių, kurie žuvo šios šalies teritorijoje per XX amžiaus karus. Bulgarijos visuomenė, esu tikras, kad ir visos Europos, žiūri į tokius reikalavimus kaip absoliučiai nepriimtinius. Niekam neduota teisė tyčiotis iš žuvusiųjų atminties. Mes turime rodyti pagarbą ir juos gerbti, paisyti pagrindinio Europos principo gerbti mirusiųjų atmintį ir laikytis nusistovėjusių tolerancijos tradicijų.

Raginu Europos Parlamentą atkreipti Makedonijos Respublikos valdžios dėmesį į tai, kad vyriausybė negali likti kurčia tokiems reikalavimams. Leiskite išgirsti aiškų, kategorišką patikinimą, kad Makedonijoje niekas tokių grasinimų nevykdys. Bet kurioje civilizuotoje šalyje tai būtų pagrindinių konvencijų dėl kultūros ir etninių vertybių apsaugos pažeidimas.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Gerb. pirmininke, mes tik ką sužinojome apie neįtikėtiną teismo nuosprendį šešeriems metams įkalinti du Vokietijos teisininkus – Horstą Mahlerį ir Sylvią Stolz.

Šis baisus verdiktas motyvuojamas tuo, kad šie teisininkai skelbia požiūrį, kuris skiriasi nuo oficialaus dėl koncentracijos stovyklų realumo ir mastų.

Kad ir ką kas manytų apie jų nuomones, tai nepaprastai rimtas reikalas, kai šiandien Europos Sąjungoje piliečiai, ir dar teisininkai, taip baudžiami už ginčą dėl istorinio fakto.

Atrodo, kad šių laikų demokratinėje Vokietijoje dar yra teisėjų, kurie mauna apynasrį žodžio laisvei su tokiau pačiu uolumu kaip tai buvo daroma nacistinėje Vokietijoje arba komunistinėje Vokietijoje.

Nelaimė, tokių atvejų būta ir kitose Sąjungos valstybėse, sakysim, Prancūzijoje. Tai netoleruotina, tai labai rimtas reikalas.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, šiandien nenoriu kelti politinių klausimų. Neseniai vienas iš mano rinkėjų, standartizavimo entuziastas, kreipėsi į mane dėl mobiliųjų telefonų kroviklių standartizavimo.

Šis reikalas atrodo banalus. Bet esu įsitikinęs, jeigu šioje srityje būtų įdiegtas reglamentavimas, visi mobiliųjų telefonų savininkai būtų patenkinti. Techniniu požiūriu šis reikalas gana paprastas. Tokie sprendimai sėkmingai įdiegti, pavyzdžiui, standartizuojant kompaktines plokšteles – jos gali būti naudojamos visuose kompiuteriuose. Galbūt verta atsižvelgti į tokias smulkmenas, kad padėtume savo piliečiams. Jie to iš mūsų laukia.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

17. 2010 m. biudžetas, III skirsnis – Komisija. 2010 m. biudžeto gairės – 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairės. I, II, IV, V, VI, VII, VIII ir IX skirsniai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas – jungtinės diskusijos dėl:

– Pranešimas dėl 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairių. III skirsnis. Komisija (2009/2005(BUD))
– BUDG komitetas – Pranešėjas: László Surján (A6-0111/2009);

– Pranešimas dėl 2010 m. biudžeto sudarymo procedūros gairių: I, II, IV, V, VI, VII, VIII ir IX skirsniai. (2009/2004(BUD)) – BUDG komitetas – Pranešėjas: Vladimir Maňka (A6-0057/2009).

László Surján, pranešėjas. – (HU) Europos Parlamentas tikisi 2010 m. biudžeto projekto, kuris padėtų valstybėms narėms ir piliečiams įveikti dabartinę krizę. Dabar tai didžiausias mūsų rūpestis. Kitaip tariant, biudžetas turėtų sumažinti Europos piliečių nuogastavimus ir atkurti tikėjimą tuo, kad jie turės darbo vietas, pajėgs užsidirbti pragyvenimui ir galės taikiai ir saugiai gyventi. Mes kalbame apie piliečius, kurių pinigų leidžiamame ir už kuriuos esame atsakingi.

Dėl finansų krizės europiečiai nėra tikri, ar jų pinigai bankuose saugūs, ir nežino, ar vis dar turės darbą rytoj. Tačiau jie turi ir kitokių rūpesčių bei problemų: kiek laiko jie pajėgs šildyti savo namus, ir ar yra kokių nors žalingų cheminių ar kitokių veikliųjų medžiagų jų maiste, ir t.t. Todėl norėtume turėti biudžetą, kuris atkurtų gyventojų pasitikėjimą ne tik finansų institucijomis, bet ir vienas kitu, taip pat solidarumu Europos mastu. Mes žinome, kad 1 proc. BNP negali išspręsti kiekvienos problemos, bet svarbu, ar yra skatinamos ir gauna paramą mažos ir vidutinės įmonės. Ar suformuota darni bendra energetikos politika? Ar darome viską, ką galime, kovodami su klimato kaita ir skatindami atsinaujinančios energijos šaltinius? Ar mūsų bendrų sienų apsauga bus veiksmingesnė? Ar sanglaudos politika bus produktyvesnė, lėšų panaudojimo procesas spartesnis, o mūsų maistas saugesnis?

Parlamentas supranta, kad atsižvelgiant į šiuos tikslus biudžetas yra menkas, bet taip pat žino, kad valstybės narės nepanaudoja visų dabartinio biudžeto lėšų. Todėl tikimės, jog Europos Komisija imsis ryžtingų veiksmų, kad būtų pašalintos biurokratinės kliūtys, išlaidos sutelktos į sritis, kuriose jos buvo naudojamos efektyviai, ir panaikinta parama sritims, kuriose reguliarūs perviršiai. Parlamentas pasirengęs bendradarbiauti kontroliuojant, ar pradėtos programos tikrai vykdomos sėkmingai ir ar įgyvendinami tikslai, kuriems jos buvo sukurtos. Vien nustatyti, kad išlaidos teisėtos, mums nepakanka. Mums reikia garantijų, kad jos pasiteisina. Mainais už Europos piliečių įmokas prašome vertybių ir rezultatų ir tikimės, kad valstybės narės įgyvendins programas greitai ir efektyviai. Prašome Europos Komisijos rimtai reaguoti į mūsų prašymus. Europos Parlamentas yra vienintelė Europos Sąjungos institucija, kurios veiklai piliečiai gali daryti įtaką tiesiogiai. Mes esame arčiausiai jų, todėl pateiktame pranešime buvo apibendrintos jų nuomonės. Iki preliminarus biudžeto pateikimo liko daugiau kaip mėnuo. Todėl yra laiko Komisijai apsvarstyti Parlamento nuomonę ir įtraukti ją į pasiūlymus.

Be to, būčiau labai patenkintas, jei, priešingai negu įprasta, Taryba ir Parlamentas nekeistų Komisijos pasiūlymo nesitarę, o visos trys institucijos dirbtų kartu siekdamos įveikti krizę.

Ponios ir ponai, baigsiu savo komentarus padėkodamas kiekvienam, kas prisidėjo prie šio pranešimo savo darbu, įskaitant Biudžeto komiteto sekretoriatą, Komisijos narius, mano politinės frakcijos ekspertus ir tuos, kurie pateikė pakeitimus. Kviečiu jus apsvarstyti pasiūlymus ir paskui palaikyti juos balsuojant. Pasiūlykime viltį ir saugumą Europos piliečiams!

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Ačiū, ponai pirmininke, ponai Komisijos nare, ponai ir ponios, sudarydami Europos Parlamento biudžetą didžiausią dėmesį privalome skirti pagrindiniam mūsų uždaviniui ir optimizuoti išteklių naudojimą, kad pagerintume Parlamento teisėkūros veiklą. Turime pašalinti iš biudžeto kiek galima daugiau klausimų, nesusijusių su mūsų uždaviniu.

Jei norime, kad EP nariai dirbtų efektyviai, jie turi turėti galimybę vykdyti savo pareigas gimtąja kalba, jei yra taip pasirinkę. Daugelyje institucijų galėtume išvengti problemų ir lėšų švaistymo, jei būtų galimybė greitai pakeisti kalbas atsižvelgiant į tai, kas iš tiesų dalyvauja posėdžiuose, o ne į tai, kieno dalyvavimas buvo planuotas.

Daugelis iš jūsų tikrai žino, kad kai kuriuose komitetuose dokumentai tuo metu, kai juos reikėjo tvirtinti, nebuvo prieinami net pagrindinėmis kalbomis. Jei turi įvykti neeilinis komiteto posėdis, dėl šių ar kitų nereikalingų trukdžių prarandame laiką ir pinigus.

Kaip ir vertimų raštu atveju, turime padidinti vertimų žodžiu paslaugų lankstumą. Pokalbių su įvairių Europos Parlamento generalinių sekretoriatų atstovais metu gavau keletą labai naudingų pasiūlymų ir informacijos. Direktoratų atstovai patys siūlo išbraukti kai kuriuos išteklius. Tačiau kai kuriais atvejais jiems reikės mūsų pagalbos.

Tokių pavyzdžių yra nemažai. Ponios ir ponai, tikrai niekas iš jūsų nemano, kad Parlamentas būtų mažiau saugus, jei abu įėjimai į Parlamento pastatą Strasbūre nebūtų atviri tuo metu, kai nevyksta plenariniai posėdžiai. Taip pat mums nereikalinga apsauga kai kuriose vietose, ypač Strasbūre ir Liuksemburge. Kita vertus, dabartinė apsaugos sistema turi trūkumų. Mes pamatėme tai patys neseniai surengto reido ING banko filiale, esančiame Europos Parlamento pastate Briuselyje, metu, taip pat iškilus grėsmei dviejų EP narių gyvybėms Mumbajuje.

Manau, kad direktorato parengti siūlymai leis geriau naudoti išteklius bei sutaupyti nemažai lėšų. Dar didesnio išlaidų mažinimo, kuris siektų milijonus, galėtume pasiekti gerindami institucijų bendradarbiavimą. Atliekamos kiekvienos institucijos lėšos turi tapti prieinamos kitoms institucijoms.

Planavimo stoka ir nepakankamas ar nevykdomas bendradarbiavimas vertimo išteklių prieinamumo srityje trukdo šiuos išteklius naudoti veiksmingai. Institucija, kuri, kaip manoma, užtikrina vertimus, dažnai automatiškai duoda užsakymus išorės vertėjams, net neatsižvelgdama į vidaus išteklius. Pačiose institucijose vien tik vertimų srityje galime sutaupyti daugiau nei 10 mln. eurų per metus. Todėl, ponios ir ponai, manau, kad palaikysite mūsų pasiūlymą kuo geriau pritaikyti nepriklausomus tyrimus dėl išteklių naudojimo ir darbo organizavimo.

EP nariai turi turėti išsamią informaciją apie esamus išteklius ir prieinamus duomenis, kad galėtų atsakingai ir efektyviai atlikti savo darbą. Todėl paprašėme administracijos sukurti žinių valdymo sistemą, kuri sudarytų mums sąlygas efektyviai dirbti su visais dokumentais. Pirmuosius konkrečius šios srities pasiūlymus gausime per kelias ateinančias savaites.

Kitas prioritetas yra geriau informuoti piliečius apie jų atstovų veiklą Europos Parlamente ir apie tai, kuo Parlamento darbas naudingas ES piliečiams. Tam turime užbaigti, konsoliduoti ir veiksmingai naudoti Europos Parlamento internetinės televizijos kanalą, Lankytojų centrą ir naująją audiovizualinę centrą.

Į ES institucijų administracinių išlaidų straipsnius įtrauktos išlaidos pastatų pirkimui ir nuomai. Daugeliu atvejų institucijos pirkė ar nuomojosi turtą aukštesnėmis nei rinkos kainomis. Audito teismo išvados rodo, institucijos nenustatė pastatų politikos kartu, o formavo ją individualiai. Taigi turime parengti bendrą pastatų politiką, kad užtikrintume geresnį šios srities bendradarbiavimą. Mes laukiame, kad kuo greičiau būtų parengtas vidutinės trukmės pastatų politikos strategijos dokumentas, norint, kad atitinkami sprendimai būtų priimti pirmojo svarstymo metu. Ačiū.

Dalia Grybauskaitė, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, labai ačiū, kad suteikėte man galimybę pasikeisti nuomonėmis su Parlamentu neįprastai anksti šiais metais. Esu labai dėkinga Biudžeto komitetui už iniciatyvą tai padaryti. Komisija labai rimtai išnagrinėjo Parlamento 2010 m. biudžeto gaires ir pritaria daugumai punktų. Komisija taip pat vertina Parlamento atliktą 2010 m. metinės politikos strategijos nagrinėjimą – jau atspindėjusį jūsų rezoliucijoje – ir pritaria jūsų nuomonei dėl daugelio nustatytų politinių prioritetų.

Turės būti sprendžiamos netikėtos problemos, pvz., finansinio, ekonominio ir socialinio atkūrimo. Tačiau svarbūs ir kitų problemų, pvz., klimato kaitos ir tvarios Europos kūrimo, ilgalaikiai sprendimai. Tuo remdamasi Komisija balandžio 29 d. priims savo preliminarų 2010 m. biudžeto projektą.

Komisija jau nurodė, kad 2010 m. bus būtinos finansinės pastangos, ypač siekiant įgyvendinti Ekonomikos atkūrimo planą. Komisija taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad Parlamentas pageidauja efektyvesnio administracinių išlaidų naudojimo, ir ketina dirbti šia kryptimi. Kalbant apie bandomuosius projektų ir parengiamuosius veiksmus, esu įsitikinusi, kad sugebėsime stiprinti pastarųjų metų puikų institucijų bendradarbiavimą.

Preliminarus biudžeto projektas bus pagrįstas patikimu poreikių siekti mūsų bendrų prioritetų ir kovoti su mums iškilusiais iššūkiais įvertinimu. Esu įsitikinusi, kad glaudžiai bendradarbiaujant visoms institucijoms, ir ypač su Parlamentu, dar kartą bus pasiektas tinkamas susitarimas dėl 2010 m. biudžeto.

Margaritis Schinas, PPE-DE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, su Europos Parlamento kitų metų biudžetu susijusios trys naujos aplinkybės. Tais metais šie rūmai turės naują generalinį sekretorių, be to, tais Parlamento darbo metais tikriausiai jau bus ratifikuota Lisabonos sutartis, ir tais Parlamento darbo metais bus įsigalioję du nauji statutai, iš kurių vienas skirtas EP nariams, o kitas – parlamentarų padėjėjams.

Mano frakcija pabandė atsižvelgti į šias naujas aplinkybes pateikdama nemažai pakeitimų, susijusių su V. Maňkos pranešimu, todėl mes džiaugiamės matydami, kad Komisija sugebėjo atsižvelgti į šiuos naujus pokyčius keturiuose pagrindiniuose prioritetuose.

Keturi pagrindiniai mano frakcijos prioritetai yra tokie:

Pirma, įstatymų leidybos akcentavimas. Parlamentas ypač efektyviai dirba teisėkūros srityje, todėl administracija turi mums įrodyti, kad gali nukreipti Parlamento išteklius į mums svarbias sritis.

Antrasis prioritetas – ir šiuo atveju mes pritariame Europos Parlamento socialistų frakcijai – yra visiškas daugiakalbystės ir narių galimybės naudotis vertimo raštu ir žodžiu į ir iš jų gimtosios kalbos paslaugomis užtikrinimas.

Trečiasis prioritetas susijęs su tuo, kad turime sugebėti įvertinti pagrindinių planų, kuriems jau pritarėme, pvz., dėl Europos Parlamento televizijos kanalo arba Lankytojų centro, kurį būtume norėję įsteigti prieš 2009 m. Europos Parlamento rinkimus, bet, deja, tai nepavyko, ir dėl Europos istorijos rūmų įgyvendinimo pažangą. Mes norime, kad šie daugiamečiai planai būtų sklandžiai įgyvendinami ir tinkamai įvertinti.

Pagaliau manau, kad mes Europos Parlamente turėtume dėti visas pastangas, kuriomis remdamiesi krizės metu Europos mokesčių mokėtojams įrodytume, jog šie rūmai racionaliai naudoja išteklius siekdami geriau atlikti savo darbą.

Costas Botopoulos, PSE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, ponio Komisijos nare, diskusija apie L. Surján pranešimą, kurį rengiant turėjau garbės dalyvauti kaip pagalbinis pranešėjas, yra politinė diskusija, liečianti labai daug esminių klausimų, ypač šiais metais. Jos reikšmė visų pirma yra ta, kad tai bus vienintelė aiški politinė diskusija dėl politinių prioritetų, nes, kaip žinote, rinkimų metais surengti kitos tokios diskusijos neturėsime galimybės. Po to pereisime tiesiai prie naujo procedūros etapo, t.y. prie būtinos techninės diferenciacijos ir diskusijų.

Tačiau taip pat tai ir diskusija, kuri vyksta tais metais, kai – kaip visi jau minėjo ir kaip mes visi, tiek politikai, tiek piliečiai, žinome – Europa įžengs į labai gilią krizę, ir, deja, visi požymiai rodo, kad 2010 m., su kuriais susijęs mūsų pranešimas ir diskusijos, taip pat bus krizės metai.

Todėl pirmoji mano pastaba būtų ta, kad šiuo metu pranešimui, kurį svarstome ir dėl kurio balsuosime, patvirtinti galėtų pakakti paprastos daugumos, tačiau tai turės būti pranešimas, kuris išreikš viso Europos Parlamento, o ne tik vienos frakcijos nuomonę. Tai turės būti pranešimas, kuriame bus išreikštas piliečių ir politikų susirūpinimas, bet – būtent šiuo klausimu išryškėja politiniai nesutarimai tarp mūsų ir pranešėjo bei jo frakcijos – akcentuojami ne tik nuogastavimai ir nerimas, bet ir ateities perspektyvos.

Mes turime naudoti biudžetą taip, kad piliečiai suprastų, jog biudžetas – politinis įrankis, kuriuo mes ne tik reaguojame į būgštavimus, bet ir numatome politines ateities perspektyvas. Manau, kad tai nepaprastai svarbu, todėl mūsų frakcijos pastangomis tiek diskusijose komitete, tiek šioje plenarinio posėdžio diskusijoje siekiama pusiausvyros tarp šio dokumento nuostatų ir tos politinės veiklos dalies, kuri turėtų užtikrinti, kad nebūtų skleidžiamos vien apokaliptinės nuotaikos (baimė ir būgštavimai), bet ir būtų atskleistos Europos Sąjungos ateities perspektyvos.

Pakartosi: šiandien gali pakakti paprastos daugumos, ir gali būti, kad viena frakcija galės primesti savo nuomonę, bet atsižvelgiant į diskusijas, kurios pabaigoje prireiks kvalifikuotos daugumos, svarbu, kad galutinėje analizėje būtų išreikšta Parlamento nuomonė, kitaip tariant, piliečių nuomonė.

Mes, socialistai, manome, kad krizės laikotarpiu Europa turėtų reaguoti suformuodama biudžetą, kuris pasižymėtų ypatingomis savybėmis. Mūsų biudžeto ir politinės Europos atsakas, pirma, turi būti koordinuotas: mes neturime sudaryti įspūdžio, kad paliekame visas valstybes nares spręsti šią sudėtingą situaciją savarankiškai. Antra, prioritetas turi būti teikiamas gyventojų socialinei apsaugai. Šis socialinis rodiklis, būdingas Europos Sąjungai, bet kokių atveju turi būti stiprinamas. Todėl pranešime bandome pasakyti tam tikrus dalykus kitu būdu. Pagaliau, šis atsakas į krizę turi būti toks, kad gyventojai jį suprastų, taigi jis turi atitikti aplinkosaugos ir energetikos politikos prioritetus ir tarti „taip“ Europos Sąjungos energetinei nepriklausomybei, tačiau palikti atvirus visus kelius ir visas galimybes, kad galėtume pasiekti būtent tai, ko norime.

Daugeliu klausimų mes pritariame bendram nusistatymui šiame pranešime, t.y. požiūriui dėl primygtinumo ir politinės būtinybės principų taikymo. Tačiau pabrėžtume, kad atsakas, kurį norime duoti suformuodami biudžetą, turi būti šiomis savybėmis pasižymintis atsakas.

Taigi iki susitikimo rugsėjį. Tikėkimės, kad Komisija atsižvelgs į Parlamento nuomonę.

Anne E. Jensen, *ALDE frakcijos vardu*. – (DA) Gerb. pirmininke, ponas L. Surján 2010 m. biudžete pasirinko „saugumo“ sąvoką, aiškindamas šį žodį plačiaja prasme: finansų ir ekonomikos krizės sušvelninimas, jos reikšmė užimtumui ir ekonominiam saugumui, energijos tiekimo saugumas, transporto sauga, piliečių saugumas ir apsauga atsižvelgiant į problemas, kylančias dėl imigracijos ir demografinių pokyčių, kai mažėja jaunų žmonių, kurie rūpintųsi vis didėjančiu pagyvenusių žmonių skaičiumi, geresnės aplinkos apsaugos poreikis, būtinybė kovoti su terorizmu ir poreikis skatinti saugumą ir apsaugą stiprinant ES vaidmenį pasaulyje. Sąvoka „saugumas“ apibūdina daug sričių, kuriose ES biudžetas yra svarbus, ir kaip svarbu, kad biudžetas atspindėtų mūsų poreikius.

Daugeliu požiūriu 2010-ieji bus rimti metai ES biudžetui. Kalbant apie struktūrinius fondus, 2010 m. bus pirmieji metai, kuriais bus pradėta taikyti „N+3 taisyklė“. Asignavimai, kurie nebuvo panaudoti pagal programą, praėjusius trejiems metams po paskyrimo bus panaikinti. Dabar pamatysime, ar valstybės narės sugebėjo panaudoti asignavimus laiku. Tikrai tikiuosi, kad saulėlydžio straipsnis, „N+3 taisyklė“, nebus taikomas, bet jei tai bus daroma, tikrai bus pagrindo vėl patikrinti, ar struktūrinių fondų taisyklės yra gana lanksčios ir nebiurokratinės.

2010 m. užsienio politika, kaip ir ankstesniais metais, bus sudėtingas klausimas. Primygtinai siūlyčiau Komisijai rasti būtinų asignavimų, net jei šios išlaidų kategorijos aukščiausia riba yra labai žema. Biudžeto komitete daug diskutavome dėl mūsų pozicijos, susijusios su ES parama „Nabucco“ dujotiekiiui. Norėčiau pabrėžti, kad šiam klausimui Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija teikia didelę reikšmę. Energetinis saugumas turi būti užtikrintas įgyvendinant daug įvairių iniciatyvų, bet mes ypač norėtume, kad būtų remiamas „Nabucco“ projektas, kuris, galų gale, yra nepriklausomas nuo „Gazprom“.

Biudžeto procedūra šiais metais bus gana sudėtinga. Šie metai, žinoma, rinkimų metai. V. Maňkos ir L. Surjáno pranešimai suteikia Parlamentui vienintelę galimybę išreikšti savo nuomonę dėl biudžeto. Iš tikrųjų dėl biudžeto tarsis naujai išrinktas Parlamentas. Nelengva bus ir toliau vykdyti procedūrą taip, kaip pernai, kai pranešėja buvo J. Haug ir dalyvavo svarbūs komitetų specialistai. Mes, žinoma, turime pasistengti, kad užtikrintume, jog procedūra būtų kuo atviresnė ir sistemiškesnė, ir džiaugiuosi girdėdama, ponai Komisijos nare, kad jūs ketinate tuo užsiimti. Manau, kad ir L. Surján, ir V. Maňka pateikė gerą tokio darbo pasiūlymą.

Wiesław Stefan Kuc, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, rengiant 2010 m. biudžetą prireiks daug drąsos. Mums vis dar nežinomas visas pernai prasidėjusios ekonominės krizės mastas. Deja, nepaisant reikšmingų atskirų šalių pastangų ją valdyti, krizė toliau stiprėja – mažėja užimtumas, auga nedarbas ir didėja skurdas daugelyje šeimų, visuomenės dalių, miestų ir kaimų.

Iškyla vis daugiau sunkumų įgyvendinant uždavinius, patvirtintus daugiametėse 2007–2013 m. finansinėse programose. Pernai, kai buvo sudaromas 2009 m. biudžetas, buvo labai sunku pasiekti numatytą finansavimo lygį. Ar bus įmanoma išlaikyti šį jį 2010? Tikiuosi, kad taip. Tai bus didžiausias iššūkis mums kitais metais.

Turėtume atsiminti, kad svarbiausias dalykas sunkiais laikais – solidarumas. Mes neturime atsisakyti taurių tikslų, nustatytų Lisabonos strategijoje. Turėtume nepamiršti ekonominės ES valstybių narių įvairovės – ne visos jos sugebės įveikti krizę, bet bendri veiksmai gali būti didelė pagalba. Vis dar turime galimybę atlikdami laikotarpio vidurio peržiūrą keisti savo politikos kryptis ir susitelkti į krizės neigiamų padarinių sušvelninimą kaip į mūsų svarbiausią prioritetą.

Pagaliau norėčiau nuoširdžiai padėkoti savo kolegoms iš Biudžeto komiteto László Surjánui ir Vladimírui Maňkai už jų indėlį tokiu sunkiu metu.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Susidūrus su vis gilėjančia krize Europos Sąjungoje ir nesant jokių objektyvių ir veiksmingų Bendrijos lygmens priemonių jai įveikti, Europos Parlamentas, praėjusių metų gruodį sutaręs dėl 2009 m. biudžeto, kuris yra maždaug 8 mlrd. eurų mažesnis nei numatytas 2007–2013 m. daugiametėje finansinėje programoje (DFP), dabar tikisi, kad galutinis 2010 m. biudžetas priartės prie šių viršutinių ribų. Tačiau, mūsų nuomone, toks biudžetas, kokį Europos Parlamentas norėtų patvirtinti, iš tikrųjų yra per mažas.

Biudžeto viršutinės ribos, nustatytos dabartinėje DFP, pagal kurią Bendrijos biudžetą sudaro 1 proc. ES bendrųjų nacionalinių pajamų, yra aiškiai nepakankamos siekiant įgyvendinti skelbiamą ekonominės ir socialinės sanglaudos politiką. Be to, šios nepakankamos ribos neleidžia visiškai įgyvendinti tikslo ar net tinkamai vykdyti biudžetą, todėl jų įgyvendinimas kelia abejonių. Dėl nuolatinio nepakankamo finansavimo iš biudžeto ir nepakankamo struktūrinių ir sanglaudos fondų panaudojimo, atsiliekančio dvejais metais,

reikia priimti priemones, kurios užtikrintų, kad šios lėšos būtų panaudotos, ypač todėl, kad Europos Sąjunga ir jos neoliberali politika yra viena iš pagrindinių dabartinės ekonominės krizės priežasčių.

Susidūrus su nedarbo, socialinės nelygybės ir skurdo augimu, mes dar kartą pareikštume, kad, be kitų priemonių, būtina skubiai padidinti struktūrinio ir sanglaudos fondų finansinius išteklius, paspartinti ir užtikrinti jų visišką panaudojimą, padidinti Bendrijos bendro finansavimo normą ir panaikinti „N+2“ ir „N+3“ taisyklių naudojant šiuos fondus taikymą. Šie fondai taip pat turi būti naudojami ginti teisėmis paremtą užimtumą ir didinti darbuotojų perkamąją galią, veiksmingai palaikyti nedidelio masto ir šeimos ūkininkavimą ir žuvininkystę, ginti ir plėtoti našius kiekvienos valstybės narės, ypač sanglaudos šalių, sektorius ir efektyviai palaikyti mažiausias, mažas ir vidutines įmones bei kooperatyvų sektorių.

Nils Lundgren, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, ES susidūrė su pasauline finansine krize turėdama biudžetą, kuris buvo parengtas prieš pusę šimtmečio. Anot pranešėjo, ES turėtų pasitikti šiuolaikinį, globalizuotą pasaulį su biudžetu, kurio beveik visos lėšos skiriamos pamišėliškai žemės ūkio politikai ir neefektyviai regioninei politikai. Tai tas pats, kaip pasiūsti kavaleriją pulti šiuolaikinę mechanizuotą armiją, ginkluotą valdomomis raketomis.

Kiekybiniai skirtumai yra milžiniški. Šiuo metu neįmanoma įvertinti, kiek kainuos įveikti finansų krizę, bet viename pateiktame skaičiavime buvo užsiminta apie maždaug 50 000 mlrd. JAV dolerių. Bendras ES biudžetas sudaro tik porą tos sumos procentų ir jau yra numatytas žemės ūkiui bei regioninei politikai. ES pareikalavo, kad kiekviena valstybė narė įgyvendintų ekonomikos skatinimo paketą, atitinkantį tik vos daugiau nei 1 proc. jos bendrojo nacionalinio produkto. Tai jau daugiau, nei visas ES biudžetas, kuris, žinoma, siekia tik apie 1 proc. minėto produkto.

Be to, graudu skaityti šių dviejų pranešimų formuluotes, liečiančias klimato politikos ir energetikos politikos finansavimą. Ir šiose srityse ES biudžetas yra visiškai menkas. ES užduotis yra pasiekti bendradarbiavimą ir įsipareigojimus, kurių išlaidas turės prisiimti valstybės narės, kaip buvo įtvirtinta demokratiname procese.

Tas pats taikytina ir energetikos politikai. Dujotiekius pigiau tiesti žeme negu jūros dugnu. Nepaisant to, dabar Rusija ir Vokietija sugalvojo tiesti jūros dugnu dujotiekį, tiesiogiai sujungiantį abi šalis, jos daro taip, kad atsiskirtų. Tai – nauja Rapalo sutartis, ir Europos Sąjunga nesako nė žodžio. „Mano žodžiai skrieja aukštyne, mano mintys lieka apačioje“, sako karalius „Hamlete“.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Pagrindinė Europos Parlamento biudžeto struktūros, kurią siūlo Biudžeto komiteto pranešėjas Vladimír Maňka, logika yra vadinamasis patikimas biudžetas. Įtraukiama sąlyga dėl punktų, kurie buvo silpniau vykdomi, ne visiškai apgalvoti arba neįgyvendinti pakankamu mastu praėjusiais metais.

Visų pirma jame pagaliau numatytas vertimo raštu ir žodžiu išteklių, naudojamų Europos Parlamente, veiksmingas naudojimas. Nepaisant lūkesčių, mums nepavyko visiškai įgyvendinti vienos pagrindinių Europos Sąjungos aksiomų dėl lygių galimybių naudotis vertimo paslaugomis ir kalbinės diskriminacijos vengimo.

Mąstau ne tik apie vienodas galimybes ir nediskriminavimo principo taikymą EP nariams vykdam savo veiklą, bet ypač apie ES piliečių, nepriklausomai nuo jų gimtosios kalbos, galimybes gauti informaciją apie institucijas, į kurią piliečiai siunčia savo tiesiogiai išrinktus atstovus, darbą ir diskusijų joje rezultatus.

Nors įvyko didžiulė Europos Sąjungos plėtra, vilkinimas penkerius metus iš tikrųjų panašus į absurdišką žaidimą. Tai kenkia pasitikėjimui Europos institucijomis, ypač mažesnėse šalyse, ir paruošia dirvą nacionalistinėms politinėms grupuotėms.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, ponio Komisijos nare, tai – paskutinis šios Parlamento kadencijos biudžetas ir, jei pasiseks, taip pat bus paskutinis biudžetas prieš įgyvendinant Lisabonos sutartį ir kartu naujas biudžeto nuostatas.

Šiandienos diskusija yra diskusija dėl biudžeto gairių, nes būtent taip jas ir reikia vadinti, todėl visiškai aišku, kad turime patvirtinti šias biudžeto gaires laiku, kad galėtume daryti įtaką sudarant preliminarų biudžeto projektą, kurį parengė Komisijos narė, kaip ką tik mums pasakė. Šiose gairėse atsižvelgiama į šio Parlamento politinius prioritetus, kuriems turi būti skirtos biudžeto lėšos ir asignavimai.

Europos Sąjungos biudžetas yra kova dėl nepakankamų išteklių, ypač šiuo finansų ir ekonomikos krizės laikotarpiu. Taigi sprendimas, kurį priimame dabar dėl būsimų Europos Parlamento politinių prioritetų, yra ypatingos svarbos, ypač todėl, kad šis biudžetas sujungs dvi Europos Parlamento kadencijas ir taip pat du Europos Komisijos įgaliojimų laikotarpius.

Dabar šią procedūrą pradeda vieni žmonės, o gruodį ją užbaigs kiti, ir nuo dabar iki gruodžio gali pasikeisti net trys Komisijos nariai, atsakingi už biudžeto reikalus – kartu norėčiau pasinaudoti proga ir pasveikinti Komisijos narę su jos paskyrimu. Todėl nepaprastai svarbu susitarti šiuose rūmuose dėl mūsų prioritetų.

Aišku, kaip ir praeitais metais, siekiame biudžeto, kuris užtikrintų didžiausią saugumą mūsų piliečiams. Šis saugumas įtrauktas į daugelį atskirų antraščių, pvz., socialinės sanglaudos, užimtumo ir sanglaudos, ir, deja, kaip buvo minėta šio posėdžio pradžioje, būtina didinti saugumą ir kovojant su terorizmu. Neturime užmiršti, kad kova su terorizmu, deja, vis dar tebėra Europos Sąjungos prioritetas.

Žinoma, kitas prioritetas – kova su ekonomikos krize. Ekonomikos atkūrimo planas parodė metinio biudžeto, daugiametės finansinės programos ir net tarpinstitucinio bendradarbiavimo trūkumus ir neatitikimus. Trūksta tikro dialogo siekiant išnagrinėti, pvz., Europos investicinio banko vaidmenį ir perviršių išlaidų kategorijose panaudojimą Europos Komisijos planams finansuoti. Trūksta ir sutarimo, ir dialogo.

Šios gairės palies politinius sprendimus, kurie bus svarstomi liepą taikinimo procedūros metu, ir po to bus įtrauktos į pirmąjį svarstymą.

Norėčiau, kad pranešėjui L. Surjánui būtų suteikta pakankama parama, kad jis galėtų sėkmingai užbaigti rengti gaires, nes turi gebėjimų tai padaryti, ir tikiuosi, kad iki gruodžio jis pasieks labai gerų rezultatų.

Ralf Walter (PSE). - (DE) Labai ačiū, gerb. pirmininke, labai ačiū, Komisijos nare. Kaip sakė Laszlo Surján, šis biudžetas yra skurdus, t.y. tesudaro 1 proc. bendrojo nacionalinio produkto. Dėl to turime ypač atsakingai naudoti lėšas, ypač atsižvelgiant į žmonių protus užvaldžiusias mintis apie krizę. Mes taip pat turėtume pabandyti priimti bendrus sprendimus.

Vis dėlto yra viena dalis šio pranešimo, dėl kurios nėra įmanoma priimti bendrų sprendimų. Tai dalis, susijusi su energijos tiekimu ir energijos saugumu. Klausiu paties savęs, ar tuo laiku, kai mes turime atsiskaityti už kiekvieną išleistą eurą, iš tikrųjų turime investuoti pinigus į sritis, kuriose veikia rinkos žaidėjai, gaunantys milijardinius pelnus. Siūloma teikti paramą dujotiekiams, pvz., *South Stream* projektui, kurį vykdo Italijos grupė „Eni“, gavusi 10 mlrd. eurų pelno. *Nord Stream* projektą vykdo E.ON, Vokietijos grupė, gaunanti 5 mlrd. eurų pelno, o „Nabucco“ projektą įgyvendina bendra Vokietijos, Austrijos ir Turkijos bendrovė, gaunanti daugiau kaip 6 mlrd. eurų pelno. Ar tikrai turime kišti mokesčių mokėtojų pinigus į pasipelnymui skirtas sritis? Galbūt konglomeratai turi savarankiškai daryti tinkamas investicijas, o mes galbūt turime daugiausia dėmesio skirti tik toms sritims, kuriose mokesčių mokėtojai iš tikrųjų pritaria? Neturime mesti daugiau pinigų tiems, kurie patys uždirba ir taip daug. Taigi pagrindinis klausimas: ko iš tikrųjų mes norime?

Mano antras klausimas skamba taip: jei mes tikrai teikiame paramą bendrovėms, kodėl būtinai „Nabucco“ projektui? Kodėl šiuo atžvilgiu norime išbalansuoti padėtį? Kodėl, pavyzdžiui, norime teikti pirmenybę Vengrijos, o ne Italijos bendrovei? Kaip galite tai pateisinti? Privalome laikytis konkurencingo neutralumo principo, tačiau jis bus pažeistas jei priimsite tai, ką jūs tikėtės priimti.

Mano trečias teiginys: pinigai turi būti išleisti Europoje. Kokia nauda investuoti mūsų pinigus į Azerbaidžaną? Krizės akivaizdoje Europos gyventojai nori, kad mes parengtume atitinkamus sprendimo mechanizmus. Jie laukia mūsų paramos.

Mes negalime pritarti tokiam Laszlo Surjáno pranešimui, nes jis skatintų diegti konkurenciją iškraipiančias priemones ir mesti daugiau pinigų didelius pelnus gaunančioms įmonėms ir pramonės šakoms. Europos Sąjungai, kuri teturi skurdžių išteklių, tai visiškai nepriimtina.

Kyösti Virrankoski (ALDE). - (FI) Gerb. pirmininke, kitų metų biudžeto parengimas bus rimtas iššūkis. Kitą pavasarį įvyksiantys Europos Parlamento rinkimai gana ilgam laikui nutrauks šį procesą, o galimas Lisabonos sutarties įsigaliojimas reikštų, kad biudžetas būtų rengiamas pagal taisykles, kurios skirsis nuo tų, pagal kurias jis būtų įgyvendinamas. Dėl to noriu palinkėti visokeriopos sėkmės Laszlo Surjánui ir Vladimirui Maňkai, kaip pagrindiniams pranešėjams biudžeto klausimu, vykdant šią milžinišką užduotį.

ES struktūrinė politika sunkiai užstrigo biurokratijos užburtame rate. Pagrindinė priežastis – beviltiškai sudėtinga administravimo ir kontrolės sistema, kuri viso labo disponuoja lėšomis, skirtomis 20 proc. iš Socialinio fondo finansuojamoms programoms ir tik 7 proc. iš Regioninės plėtros fondo finansuojamoms programoms. Tik 2 proc. šio finansavimo tenka pagrindiniams projektams. Be to, jau praėjo daugiau kaip dveji naujo programinio laikotarpio metai. Pavyzdžiui, pernai atsiimta arba atidėta daugiau negu 2.8 mlrd. eurų asignavimų įsipareigojimams ir daugiau negu 4 mlrd., eurų asignavimų mokėjimams.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, kasmet priimamų biudžetų bendra suma žymiai mažesnė už daugiametės finansinės programose numatytas lėšų sumas. Be to, biudžetai vis dar įgyvendinami žemesniu lygmeniu; dėl šios priežasties vis dar susidaro reikšmingas skaičius neįvykdytų biudžetinių įsipareigojimų (REL). Šio reiškinio priežastys ypač sietinos su Europos Komisijos įvestų sudėtingų taisyklių ir reikalavimų sistema, taip pat su naudos gavėjais susijusiais valstybių narių priimtais detaliais teisės aktais.

Siekiant pagerinti biudžeto įgyvendinimą, Komisija ir atskiros valstybės narės turi žymiai sumažinti biurokratinę naštą. Antra, atsižvelgiant į gilėjančią ekonominę krizę ES, būtina netgi plačiau panaudoti ir Europos Sąjungą biudžetinius išteklius ir finansavimą, t.y. skatinti, kad atitinkamos Europos įstaigos teiktų paskolas ir kreditus ekonominiam vystymuisi valstybėse narėse (ir ypač MVĮ sektoriui) remti. Be to, trečia, gyvybiškai svarbu netgi didesnę ES naudojimą biudžetinių išteklių ir bankų teikiamo finansavimo dalį skirti tam, kad būtų užtikrinta energijos tiekimo būdų įvairovė ir įgyvendinti šios srities projektai, ypač „Nabucco“ projektas. Jei mes neįvairinsime apsirūpinimo energijos gamybai skirtomis žaliavomis, ypač gamtinėmis dujomis, vėl pasikartos krizė, kuri mus ištiko sausį.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, esame teisūs kalbėdami apie finansų krizę, bet nesame teisūs sakydami, kad Europos Sąjungos biudžete nėra lėšų finansuoti tinkamoms kovos su ja priemonėms.

Metiniame biudžete turime 144 mlrd. eurų, iš kurių kažkokiu būdu buvo „išimti“ 5 mlrd. Mano konkretus pasiūlymas: paverskime šiuos 5 mlrd. eurų į 50 mlrd. eurų nedidindami biudžeto. Kaip tai įmanoma padaryti? Panagrinėkime administracinę biudžeto dalį: jei suskaičiuotume visas Europos Sąjungos administracines išlaidas, paslėptas darbo programose, gautume 15 mlrd. eurų sumą.

Aš pareiškiu, kad mums užtektų ir 5 mlrd. eurų. Tuomet liktų 10 mlrd. eurų kovai su finansų krize. Po to turėtume padaryti tai, ko visada reikalaujame iš kitų, t.y. atlikti mūsų programų ir priemonių nepriklausomą auditą. Esu įsitikinęs, jog, pagaliau įvertinus dabartinės Europos Sąjungos konkrečias politines priemones, galėtume lengvai „surasti“ 30 mlrd. eurų galimų santaupų per metus, neišleisdami iš akių mūsų tikslų.

Be to, yra dar keletas mažmožių, susijusių su šių rūmų darbu. Mūsų biudžetas sudaro 1.5 mlrd. eurų. Jei posėdžiai prasidėtų laiku, jei mes dirbtume efektyviai, tuomet išsiverstume su 700 mln., o dar 300 mln. galėtume gauti iš Tarybos, kuri dirba taip pat išlaidžiai kaip ir šis Parlamentas.

Reimer Böge (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, šias 2010 m. biudžeto gaires Parlamentas plenariniame posėdyje panaudos ne tik nustatyti biudžetinės politikos kryptims, bet, atsižvelgiant į tai, kad nėra parengtas frakcijų teisėkūros projektas šia tema, taip pat ir reaguoti į Komisijos parengtą Metinės politikos strategiją.

Biudžetas yra sudėtingas darinys pirmiausiai dėl to, kad vykdomas dviem etapais. Šis Parlamentas ir jo Biudžeto komitetas vis dar bus atsakingi už sutaukinimo procedūrą, kuri vyks liepą. Be to, šiandien mes dar negalime numatyti, kokie nauji iššūkiai ir papildomos priemonės mūsų laukia, pvz., dėl galimo Lisabonos sutarties įsigaliojimo arba dėl naujų reikalavimų, susijusių su tarptautinės ir europinės konjunktūros ciklinėmis tendencijomis. Tuo pačiu metu 2010 m. biudžetas taps biudžeto peržiūros ir daugiamečių programų laikotarpio vidurio peržiūros, kurios abi turi įvykti 2010 m., jungiamąja grandimi. Esu labai patenkintas matydamas, kad pranešėjas Laszlo Surján, aptardamas Europos biudžetinės politikos aspektus, pabrėžia, kad Europa gali tapti galimybių ir apsaugos skleidėja, t.y. užtikrinti saugumą ir iš vidaus, ir iš išorės, garantuoti Europos gyventojų apsaugą ir naujais impulsais plėtos, naujovių ir darbo vietų kūrimo srityse sudaryti sąlygas einamosiomis problemoms įveikti. Mes nekalbame vien apie naujus pinigus. Pirmiausia kalbame apie galiojančių priemonių supaprastinimą ir jų įgyvendinimo pagreitinimą tam, kad kiekvienais metais neturėtume grąžinti numatytų mokėjimų į solidarumo programas, kurios jau sudaro papildomą biudžeto dalį.

Taip pat pritariu prioritetams, kuriuos savo pranešime Parlamentui pristatė Vladimir Maňka. Kartu su poreikiu pagerinti vertimo paslaugų sritį reikia, kad Parlamento struktūroms gerinti būtų toliau taikomas patikros principas, o ne reikalaujama įvesti naujas pareigybes. Jei priimtume daugiau teisės aktų, turėtume sutelkti daugiau dėmesio į kitas sritis ir neturėtume laiko, kai tik užsimanome reikalauti naujų pareigybių ir postų. Šiuo atveju prieš akis turime dar daug darbo.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, aš sveikinu faktą, kad pranešime pareikštas nedviprasmiškas pritarimas Bendrijos paramai „Nabucco“ projektui. Rusijos ir Ukrainos dujų krizė parodė Europos priklausomybę nuo dujų tiekėjų. „Nabucco“ projektas – vienintelis realistiškas, ekonomiškai pagrįstas planas, kuris galėtų sušvelninti Europos vienašalę priklausomybę nuo dujų tiekimo

iš Rusijos. Jums galbūt jau nusibodo, kad aš kiekvienais metais biudžeto svarstymo metu bandau atkreipti jūsų dėmesį į neadekvatų užsienio reikalų skyriaus finansavimą. Europos Sąjunga gali tinkamu metu atsakyti į naujus iššūkius tik tuomet, jei jos biudžetas, t.y. lėšų srantai skyrių ribose ir tarp skyrių, būtų valdomi remiantis lankstumo ir galimo perskirstymo principais. Kitaip mes galime toliau remti mūsų svarbiausius tikslus, apsiginklavę biudžetinėmis gudrybėmis ir neskaidriomis biudžetinėmis manipuliacijomis. Aš reikalauju, kad Komisija daugiamečių programų laikotarpio vidurio peržiūros metu pasiūlytų tarptautinių ryšių skyriaus finansavimo problemų sprendimą ir garantuotų didesnę biudžeto lankstumą.

James Elles (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kadangi pradėdame pirmąją 2010 m. biudžeto nagrinėjimo pakopą, norėčiau pasveikinti abu pranešėjus. Savaine suprantama (tai paminėjo ir kiti kalbėtojai), kad rudenį vyks jau kitokio pobūdžio diskusijos, nes šiuo metu diskusijos vyksta Europos rinkimų išvakarėse blogiausiomis ekonominėmis sąlygomis per visus 60 metų.

Dėl to įtariu, pone Laszlo Surjanai, kad pradėjus biudžeto svarstymą ši rudenį (jūs gi įtraukėte tradicinius iššūkius į šį dokumentą) jis bus labai pakeistas diskusijose, kurias mes ketiname surengti ir kuriose daugiausia dėmesio norime skirti klausimams, susijusiems su ateitimi ir naujų darbo vietų kūrimu, o ne su praityje įvykusiais dalykais. Didžiausią dėmesį skirsime jūsų dokumento nuostatomis dėl žaliosios technologijos, visai anglies dvideginio neišskiriančių technologijų plėtrai ir, svarbiausia, dėl priemonių, kuriomis remiantis IRT sektoriuje galėtų būti skatinamas naujovių kūrimas ir sudarytos sąlygos naujai plėtrai, kurios taip reikės Europos ekonomikai.

Pone Vladimírai Maňka, jei kalbėtume apie patikros procesą, kuris buvo tik paminėtas, Europos Parlamentui pateiktame biudžete neturėtų būti užmirštas ir technologijų vaidmuo, taip pat priemonės, kurios galėtų supaprastinti daugelį dalykų. Mums nereikia tradicinių priemonių: mes turime galvoti apie naujus kelius, kuriais galėtume bendrauti su gyventojais. Aš įtariu, kad artėjant kito Parlamento kadencijos pabaigai kiekvieno parlamentaro štabas turės vieną arba du internetinius dienoraščius (blogus). Šiuo metu jau veikia daugiau kaip 100 milijonų internetinių dienoraščių globalinė sistema, o kai šis Parlamentas pradėjo darbą 2004 m. dar nebuvo nė vieno blogo. Turime daugiau dėmesio skirti ateities vizijoms, o ne trypti vietoje, vis bandydami taikyti „normalius“ būdus, kuriuos mes vis dar stengiamės naudoti.

Be to, labai tvirtai pritariu Laszlo Surjano pasiūlymui, nes jis atspindi biudžeto ekonomiskumo, tiek ir jo naudojimo kokybės gerinimo principus. Ekonominis nuosmukis sukels mums daug sunkumų, todėl turėsime sugebėti pateisinti išleidžiamų pinigų sumas. Norėčiau padėkoti Komisijos narei už viską, ką ji padarė per savo kadenciją, kad būtų sudarytos sąlygos kontroliuoti išlaidas. Jei naujajam Parlamentui galėtų būti pateikta stiprių ir silpnų eilučių analizė, tai būtų labai geras dalykas.

PIRMININKAVO: Marek SIWIEC

Pirmininko pavaduotojas

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Visų pirma norėčiau padėkoti kolegai nariui Laszlo Surjanui už jo darbą. Atsižvelgiant į tai, kad mes svarstome 2010 m. biudžeto procedūros gaires, t.y. faktiškai vedame politinę diskusiją, norėčiau pabrėžti keletą dalykų.

Mano ir Rumunijos nuomone, į 2010 m. biudžetą turi būti būtinai įtrauktas vienas gyvybiškai svarbus elementas, kuris užtikrintų veiksmingą Europos Sąjungos darbą, – *Nabucco* projektas. Visi žinome, kad Europos Sąjunga patyrė gana nemalonių akimirkų šią žiemą, kai buvo beveik visai nutrūkęs aprūpinimas dujomis. Vis dėlto šis klausimas susijęs ne tik su dujomis, bet ir su visais kitais energijos ištekliais, kuriuos naudoja Europos Sąjunga.

ES priklausoma nuo tiekėjų ne tik nuo kainos, bet ir nuo aprūpinimo. Štai kodėl ypač svarbu siekti kuo didesnės energijos tiekėjų, energijos šaltinių ir šių išteklių gabenimo būdų įvairovės, kad būtų galima užtikrinti nuolatinį mūsų gyventojų aprūpinimą energija ir apsaugoti juos nuo pavojingų sąlygų (ypač šaltomis žiemomis).

Kita vertus, manau, kad turime investuoti kapitalą ir labiau skatinti naujų technologijų, kurios suteiktų galimybę pramonei panaudoti kuo mažiau energijos, mokslo tyrimus ir plėtrą. Kartu su Europos gyventojais turime rengti platesnio masto energijos taupymo kampanijas. Tiek išteklių įvairinimas, tiek ir jų taupymas – sprendimai, kuriais siekiama užbėgti už akių Europos Sąjungai gresiančiai energetinei krizei ir spręsti su šia sritimi susijusias problemas.

Ville Itälä (PPE-DE). - (FI) Gerb. pirmininke, mūsų laukia metai, pilni rimtų iššūkių, kurių svarbiausi – rinkimai ir kova su ekonomine krize. Tai reiškia, kad ant mūsų pečių gula labai didelė atsakomybė. Laimė, Laszlo Surjan ir Vladimir Maňka tinkamai išnagrinėjo šiuos klausimus. Žinau, kad abu vyrai rimtai vertina jiems tekusią atsakomybę ir visiškai pajėgūs susitvarkyti su jiems patikėtomis pareigomis. Tai reiškia, jog mes pirmiausia turėtume įvertinti paties Parlamento projektus, kad taptume pavyzdžiu plačiajai visuomenei ir tuo būdu igytume jos pasitikėjimą. Iš tikrųjų turime išsitraukti didinamąjį stiklą ir iš labai labai arti pažvelgti į tai, kokius projektus galime įgyvendinti per šį laikotarpį. Jie neturi būti labai įspūdingi.

Savo kalboje norėjau atkreipti dėmesį į vieną smulkmeną. Kaip tik šių metų biudžete atsirado nauja antraštė „Baltijos jūros strategija“, todėl aš tikiuosi, kad šiais metais ir Komisija, ir Parlamentas patvirtins tinkamiausius projektus ir skirs pakankamai pinigų tinkamiausioms priemonėms. Baltijos jūros regione gyvenantys žmonės nededa ypač didelių vilčių į Baltijos jūros strategiją, tačiau jei mes kruopščiai viską apsvarstysime, mums gali pasisekti ją įgyvendinti.

László Surján, pranešėjas. – (HU) dėkoju už pastabas ir manau, kad dauguma pateiktų kritinių pastabų ir dauguma dalinių pakeitimų yra to paties pobūdžio. Noriu pasakyti, kad tai daugiausia susiję su terminologija, o ne su tikru prieštaravimu pranešimo nuostatoms. Tėra viena pagrindinė diskusijų tema – pritarimas *Nabucco* klausimui. Norėčiau aiškiai pareikšti, kad tai nėra susiję su parama kokioms nors bendrovėms arba su milijardus eurų kainuojančiais projektais. Vis dėlto tikimės, kad Europos Komisija imsis priemonių dėl Europos energetinės nepriklausomybės. Vienas energetinės nepriklausomybės simbolių (tarp kitų) ir yra *Nabucco* projektas.

Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį dar į vieną mintį. Šis biudžetas pranoksta pats save. Šiandien Europos gyventojai nebeįjunta to Europos Sąjungos tvirtumo, kurį jai norėjo suteikti įkūrėjas, t.y. tikėjimo, kad ji užtikrins taiką ir visiems laikams užkirs kelią karui. Šiandien esame kitos grėsmės akivaizdoje. Mums nebereikia bijoti karo, bet mes matome puolimus, pvz., kaip ši krizė. Jei mes galime išspręsti šią problemą ir įrodyti sau ir Europos gyventojams, kad Europos Sąjunga gali vieningai nugalėti šiuos sunkumus, tuomet gyventojai gaus atvirą signalą iš ES, kad verta aukotis ir verta bendradarbiauti. Mums reikia Sąjungos. Aš tikiuosi, kad euroskeptikų sumažės, jei mes priimsime sėkmingą 2010 m. biudžetą, todėl prašau, kad jam pritartumėte dabar ir vėliau rudenį. Ačiū už dėmesį.

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Norėčiau padėkoti kiekvienam dalyvaujančiam už įkvepiančią diskusiją, taip pat pagalbiniais pranešėjams už jų konstruktyvų bendradarbiavimą. Jų pateikti daliniai pakeitimai ypač pagerino pranešimo projekto kokybę.

Taip pat norėčiau padėkoti generaliniam sekretoriui Haraldui Rømeriui už jo bendradarbiavimą. Be to, tikiuosi, kad pavyks dirbti išvien ir su kitu sekretoriumi.

Norėčiau padėkoti visiems Europos Parlamento generalinių sekretorių atstovams, su kuriais aš susitikau ir diskutavau. Norėčiau pasakyti kitų generalinių sekretorių atstovams, kad esu taip pat suinteresuotas susitikti su jais ir dirbti išvien, kad būtų galima rasti veiksmingų sprendimų, kurie leistų tinkamai panaudoti Europos gyventojų finansinius išteklius.

Praeityje ir ankstesnio biudžeto parengimo metu Biudžeto komitetas konstruktyviai bendradarbiavo ir su kitomis įstaigomis. Manau, kad biudžeto reikalavimai, kuriuos šiuo metu pateikė šios įstaigos, yra realistiški.

Norėčiau išreikšti pritarimą metodui, kuriuo remiantis formuojami šių įstaigų biudžetai, nes rengiant biudžetą ne tik automatiškai atsižvelgiama į infliacijos koeficientą, bet ir remiamasi tikrais poreikiais. Tai ypač priimtina einamuoju laikotarpiu. Ateinančiomis dienomis aš susitiksiu su įstaigų atstovais, kad išklausyčiau jų nuomonę prieš biudžeto metmenų aptarimą Biudžeto komitete. Norėčiau dar kartą padėkoti visiems savo kolegoms. Nekantriai laukiame mūsų tolesnio bendradarbiavimo.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas įvyks 2009 m. kovo 10 d. (antradienį).

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Finansų ir ekonomikos krizės mažosios ir vidutinės įmonės susiduria su vis didesniais sunkumais, siekdamos gauti finansavimą moksliniams tyrimams, technologijų plėtrai ir inovacijoms. Pagal konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą būtų galima teikti veiksmingą paramą MVĮ veiklai, susijusiai su inovacijomis, todėl pabrėžia, kad svarbu skirti pakankamai lėšų KIP finansuoti.

Informacijos ir ryšių technologijos teikia didžiulių galimybių skatinti augimą ir inovacijas, tokiu būdu padedama įgyvendinti Lisabonos strategijos tikslus ir įveikti dabartinę ekonomikos krizę. Europos mokslinių tyrimų erdvė labiau nei bet kada yra Europos žinių visuomenės pagrindas ir yra būtina siekiant panaikinti mokslinių tyrimų veiklos, programų ir politikos kryptį nenuoseklumą Europoje. Svarbu skirti atitinkamą finansavimą siekiant užtikrinti kompetentingų mokslininkų, galinčių laisvai judėti, srautą ir remti pasaulinę mokslinių tyrimų infrastruktūrą, prieinamą visoms mokslo darbuotojų komandoms iš visos Europos.

Energijos tiekimo saugumo užtikrinimas Europos Sąjungoje, taip pat energetinio solidarumo principas yra svarbiausi ES darbotvarkės prioritetai ir į tai turi būti tinkamai atsižvelgta ES biudžete.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), raštu. – (BG) Lyginant su ankstesniu biudžetu, EP atsakomybė ruošiant 2010 m. biudžetą yra didesnė. Tai susiję su finansine ir ekonomine krize, kuri (kartu su nestabilia energetikos sektoriaus padėtimi) paveikė ES valstybes nares. Reikia, kad biudžetas būtų parengtas ypač tiksliai ir lanksčiai, nes krizė reikalauja, kad biudžetas galėtų būti įgyvendinamas dinamiškai.

Visoje ES turime kuo tinkamiau įgyvendinti regioninės ir socialinės sanglaudos politiką. Tam turi būti apibrėžta kuo daugiau prioritetų (ekonominės krizės fone tai netgi didesnis už kitus iššūkis), kad galėtume užkirsti kelią nelygybei tarp valstybių narių atsirasti ir padėtume naujoms valstybėms narėms susidoroti su sunkumais.

Manau, kad pasinaudoję biudžetiniais instrumentais 2010 m. daugiau dėmesio skirsime energetikos ir transporto tinklams, be to, sugebėsime tinkamai valdyti ES vidaus energetikos tinklus, kad būtų užtikrinti alternatyvūs energijos tiekimo būdai šalims, jaučiančioms didžiausią energijos stygių. Kita ypač svarbi sąlyga – transporto koridorių finansavimo lankstumas ir efektyvumas, t.y. principai, kuriais remiantis galima būtų tinkamiau apskirstyti eismo srautus ir išplėsti šalių tarpusavio sąsajas. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti Šiaurės–Pietų regiono tinklams.

Daug daugiau dėmesio reikėtų skirti mokslo tyrimų ir plėtros projektams. Inovacijų politika turi apimti tuos sektorius, kurie padėtų susijusioms šalims kuo efektyviau panaudoti gaunamas lėšas.

Péter Olajos (PPE-DE), - raštu. (HU) Kalbėdamas apie ES 2010 m. biudžetą kaip Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos komiteto nuomonės referentas, noriu pasakyti, kad esame patenkinti mums pateikta medžiaga.

Ypač pritariu Komisijos ketinimams imtis ekonominio ir socialinio gaivinimo priemonių, sustiprinti energijos vartojimo efektyvumą ir kovoti su klimato kaita.

Visiškai pritariu, kad Europos Sąjunga turi priimti daugiau toli siekiančių finansinių ir biudžetinių sprendimų, kurie sudarytų prielaidas stiprinti ES vaidmenį ekonominio vystymosi ir darbo vietų kūrimo srityse. Aplinkosauginės priemonės (t.y. nauji žalieji uždaviniai), susijusios su kelio iš einamosios ekonominės krizės paieška, gali tapti puikia galimybe žaliųjų technologijų infrastruktūrai padidinti.

Metų pradžioje atsiradusios aprūpinimo dujomis problemos dar kartą parodė, kad trūksta alternatyvių energijos šaltinių, alternatyvių energijos aprūpinimo maršrutų, energijos išteklių sandėliavimo būdų ir energijos transportavimo infrastruktūros sąsajų tarp valstybių narių. Dėl šios priežasties svarbu, kad ES biudžetas tinkamai atspindėtų poreikį padidinti energijos tiekimo ir transportavimo saugumą, t.y. mes turėtume investuoti į šias sritis nemažas pinigų sumas.

Pranešime aiškiai apibrėžta, kad klimato kaita ir aplinkosauga, taip pat energetinis saugumas – glaudžiai tarpusavy susiję klausimai. Vis dėlto telieka apgailestauti, kad priemonės, skirtos prisitaikyti prie klimato kaitos, dar nėra pakankamai įtrauktos į ES biudžetą. Dėl to manau, kad šiuo atžvilgiu Parlamentas pirmiausia turėtų daryti spaudimą Komisijai, kad būtų padidinti anksčiau minėti ištekliai.

18. Europos privačiosios bendrovės statutas – Įmonių registruotųjų buveinių perkėlimas į kitą šalį – Smulkiojo verslo aktas – Darbuotojų dalyvavimas bendrovėse, turinčiose europinį statusą (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas – jungtinės diskusijos dėl:

– K. Lehne pranešimas dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Europos privačiosios bendrovės statuto (A6-0044/2009), parengtas Teisės reikalų komiteto vardu (COM(2008)0396 – C6-0283/2008 – 2008/0130(CNS)).

– K. Lehne pranešimas su rekomendacijomis Komisijai dėl įmonių registruotųjų buveinių perkėlimo į kitą šalį (A6–0040/2009), parengtas Teisės reikalų komiteto vardu ((2008/2196(INI)).

– E. Herczog pranešimas dėl Smulkiojo verslo akto (A6–0074/2009), parengtas Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (2008/2237(INI)).

– Komisijos pareiškimas: Darbuotojų dalyvavimas bendrovėse, turinčiose europinį statusą.

Klaus-Heiner Lehne, *pranešėjas*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, turiu pateikti ataskaitą apie du pranešimus, kuriuos abu parengė Teisės reikalų komitetas.

Norėčiau pradėti nuo šiuo metu svarbesnio pranešimo, susijusio su Komisijos pradėta specifine įstatymine procedūra dėl Europos privačiosios bendrovės statuto (EPC). Be abejo, jei taip galima pasakyti, šis teisės aktas – pagrindinis Smulkiojo verslo akto elementas.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie šio teisėkūros projekto prielaidas. Europos privačiosios bendrovės idėja jau buvo įtraukta į Komisijos nario F. Bolkesteino Įmonių teisės veiksmų planą. Vis dėlto dėl man nesuprantamų priežasčių Europos privačiosios bendrovės idėja buvo, taip sakant, ištrinta iš veiksmų plano per keletą šios Komisijos kadencijos metų. Jos taip pat nebenagrinėjo ir naujoji Komisija.

Vis dėlto Europos Parlamentas nepritarė tokiems veiksams ir dėl šios priežasties pagal Darbo tvarkos taisyklių 39 straipsnį ir EB sutarties 192 straipsnį buvo parengtas teisėkūros projektas savo iniciatyva, t.y. pranešimas, kurį šie rūmai šiek tiek anksčiau priėmė didžiąja dauguma balsų. Šiomis aplinkybėmis Komisijai teko peržiūrėti idėją dėl Europos privačiosios bendrovės ir įtraukti ją į Smulkiojo verslo aktą, kuris yra labai gerai įvertintas.

Šis pasiūlymas dėl atskiros formos bendrovės ypač tinkamas Europos mažoms ir vidutinėms įmonėms. Iki šiol atskiras bendrovės tipas (Europos bendrovė) buvo apibrėžtas tik didelėms įmonėms. Manau, kad anksčiau minėtas pasiūlymas turėjo būti pateiktas jau labai seniai. Atsižvelgiant į tai, kad jis skirtas MVĮ ir tuo pačiu naujoms, pradedančioms verslą įmonėms, t.y. bendrovėms, kurių veiklos prielaida – verslo idėja, o ne įvairių jau veikiančių bendrovių pertvarka, išskaidymas arba susijungimas, mes taip pat pritariame tam, kad Europos Komisija įtraukė nuostatas, apibrėžiančias tarpvalstybinį aspektą. Tai turi, aš manau, kad turėtų atspindėti ir šiame Parlamento pranešime.

Mes taip pat manome, jog teisinga, kad visi susiję klausimai, ypač dėl kapitalo ir atsakomybės, būtų išaiškinti Europos lygmens teisės aktuose, nes jie susiję su tam tikromis problemomis MVĮ, t.y. dėl šiuo metu galiojančių labai skirtingų nacionalinių teisės aktų įmonėms reikia plačios konsultacinės pagalbos, kuri taps neberekalinga įsigaliojus naujam teisiniam jų statusui.

Mes taip pat manome, kad ankstesnės mūsų nuostatos neprieštarauja Europos Teisingumo Teismo sprendimui dėl to, ar bendrovės buvimo vieta turi sutapti su įmonių registre arba administracinio vieneto registre nurodyta vieta, t.y. tam, kad gali būti apibrėžta tik viena bendrovės buvimo vieta. Aš žinau, kad šiuose rėmuose šia tema esama įvairių nuomonių, tačiau dauguma Parlamento teisės reikalų komiteto narių pritaria nuomonei, kuriai, manau, bus pritarta ir rytdienos plenariniame posėdyje, kad vis dėlto turėtų būti numatyta tipų atskyrimo galimybė ir kad Europos bendrovė, kaip bendrovės tipas, negali atsidurti nepalankioje padėtyje nacionaliniu lygmeniu apibrėžtų bendrovių tipų atžvilgiu, kurioms atskyrimo principas taikomas remiantis Europos Teisingumo Teismo sprendimu.

Didžiausia problema, kuriai išspręsti prireikė ilgų derybų, buvo klausimas dėl darbuotojų dalyvavimo valdyme galimybių. Dėl to jau praeityje mums buvo kilę didelių sunkumų, susijusių su kitais bendrovių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Šiuo atžvilgiu norėčiau tik paminėti teisės aktą dėl Europos akcinės bendrovės ir Direktyvą dėl bendrovių jungimosi, peržengiančių vienos valstybės ribas. Manau, kad kompromisiniai daliniai pakeitimai, kuriuos pateikė trys didžiausios šių rūmų politinės grupės, padėjo mums rasti tikrą šios problemos sprendimą. Tai sprendimas, kuris apima tinkamus ankstesnių Europos Sąjungos teisės aktų elementus, kuriame pavyko rasti kompromisą tarp skirtingų valstybių narių teisės sistemų ir kuris prisideda prie darbuotojų teisių apsaugos.

Mano paskutinis komentaras skirtas 14 direktyvai, apie kurią taip pat esu parengęs pranešimą. Šis atvejis labai panašus į Europos bendrovės atvejį. Mes siekiame panaudoti šį teisėkūros projektą tam, kad priverstume Komisiją parengti tinkamą pasiūlymą, kaip jau padarėme EPB atveju. Tikimės, kad Komisija pasistengs tai padaryti, kad būtų panaikinta viena paskutinių bendrovių veiklą reglamentuojančių teisės aktų spragų ir garantuota įmonių steigimo laisvė. Nuoširdžiai dėkoju už dėmesį.

Edít Herczog, *pranešėja*. – (HU) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes pasiekėme pabaigą ilgo ir sėkmingo proceso, kurio metu sugebėjome perkelti mažas ir vidutines įmones iš periferijos į centrą. Šis procesas užtruko ilgai, nes vidaus rinka (nors ir suvienyta) vis dar nėra vienybė. Tai buvo ilgas kelias, tačiau jo pabaigoje tebeatliekame 23 milijonus mažų ir vidutinių įmonių, kurias slegia tokio pat dydžio administracinė našta ir taikomi tie patys reikalavimai kaip 41 tūkstančiui didelių Europos bendrovių, jau nekalbant apie tai, kad MVĮ neturi jokių galimybių patekti į rinką remdamasi principais, kurie bent iš tolo primintų vienodas sąlygas.

Mums atrodo, kad Komisija, vadovaujama Komisijos nario Günterio Verheugeno, per praėjusius penkerius metus nuveikė didelį darbą, kad būtų pakeista su MVĮ susijusi strategija Europos Sąjungos viduje ir pašalintos MVĮ kylančios kliūtis tiek ES lygmeniu, tiek ir valstybės narėse. Mes pritariame šiems pokyčiams. Tam, kad būtų padidinta MVĮ apyvarta, reikia (viena iš galimybių) sudaryti sąlygas vis didesniai jų skaičiui patekti į Europos vidaus rinką, nes dabar taip daro tik 8 proc. įmonių. Be to, tik 15 proc. jų apyvartos tenka šiai rinkai. Jų apyvarta galėtų padidėti, jei jos sugebėtų platesniu mastu dalyvauti novatoriškose mokslo tyrimų ir plėtros programose ir projektuose. Be to, mažų įmonių veikla rinkoje taptų paprastesnė, jei finansavimas ir finansavimo šaltiniai joms būtų lengviau pasiekiami negu dabar. Jų apyvarta galėtų padidėti, jei mes pagaliau sukurtume Bendruomenės patentų sistemą. Tokiu būdu būtų užkirstas kelias pigiems suklastotiems produktams ir apsaugota mažų įmonių sukurta intelektinė nuosavybė.

Manau, kad rimčiausias iššūkis, susijęs su visos Lisabonos strategijos sėkme, – pagalba MVĮ, kuri palengvintų jų judėjimą iš savos valstybės narės į Europos Sąjungos vidaus rinką. Vis dėlto dabartinė ekonominė padėtis verčia mus atkreipti dėmesį (be to, apie tai jau kalbėta) į tai, kad yra problemų, susijusių su mažoms ir vidutinėms įmonėms skirtu pagrindiniu finansavimo šaltiniu. Šis šaltinis vis dar tebėra kreditas. Vis dėlto finansų įstaigoms sugriežtinus rizikos vertinimą tapo akivaizdu, kad kreditas tapo vis mažiau prieinamas vis didesniai skaičiui bendrovių. Bankai, sukėlę ekonominės padėties neapibrėžtumą, susilaiko nuo paskolų teikimo šiai įmonių rūšiai. MVĮ vadovai skundžiasi, kad pavojus iškilo tūkstančiams bendrovių ir dešimtims tūkstančių darbo vietų. Mums gyvybiškai svarbu garantuoti, kad lėšų injekcijos sistemos likvidumui išlaikyti pasiektų ekonomiką, o neliktų bankų seifuose. Bankai turėtų kiek galima greičiau pradėti skatinti ekonomiką ir MVĮ. Tai vienas svarbiausių būsimų žingsnių.

Kitas iššūkis – solidarios Europos sukūrimas. Tai vienintelis būdas užtikrinti efektyvesnę MVĮ apsaugą negu tai įmanoma valstybių narių, kurios pačios patiria sunkumų dėl krizės, lygmeniu. Tai sakydama norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad MVĮ padėtis ir jų traktavimo būdas – irgi Europos solidarumo testas. Jis parodys, ar Europa geba prisiimti ir dalį valstybių narių, nepriklausančių euro zonai, rizikos. Daugiausia euro zonai stabilizuoti skirtos priemonės gali lengvai sukelti (ir jau sukėlė) finansinį vakuumą euro zonai nepriklausančiose narėse. Todėl, atsižvelgdama į dabartines sąlygas, norėčiau paprašyti, kad Europos sprendimus priimančių institucijų ir bankininkystės sektoriaus atstovai užkirstų kelią dviejų greičių Europos kūrimui, nes ekonomikos sričių, kuriose MVĮ vaidina lemiamą vaidmenį (t.y. jų dalis siekia daugiau nei 90 proc.), žlugimas turėtų katastrofiškų pasekmių ekonomikai. Prašau, kad ši mano reikalavimą paremtų Komisija ir mano kolegos nariai. Dėkoju savo kolegai pranešėjui Nicole Fontaine ir kitiems pagalbiniais pranešėjams už atliktą darbą. Be to, dar kartą dėkoju Komisijos nariui G. Verheugenui už ligšiolinius pasiekimus.

Ján Figel', *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti dviem pranešėjams. Pirmenybė moterims (ir ne tik šiomis dienomis), todėl aš pradėsiu dėkodamas E. Herczog už jos kokybišką pranešimą dėl Smulkiojo verslo akto (SVA) ir jame išreikštą stiprią paramą Komisijos iniciatyvai dėl visapusiškos politikos mažų ir vidutinių įmonių atžvilgiu įvedimo. Aš taip pat norėčiau padėkoti K. Lehne ne tik už jo veiklos efektyvumą ir už tinkamą vadovavimą konsultacijoms dėl Europos privačiosios bendrovės statuto, bet ir už įdomius ir kūrybiškus sprendimus, kuriuos jis pateikė pranešime.

Dabar esame pasiekę iš tikrųjų kritišką fazę. Kiekvieną dieną girdime įvairių raginimų, pvz., kad reikėtų skatinti ir atnaujinti pasitikėjimą pasaulinės ekonomikos darbu. Finansinė ir ekonominė krizė iš tikrųjų skaudžiai smogė Europos bendrovėms, todėl manau, kad kaip tik dabar ypač svarbu kuo visapusiškiau išnaudoti mažų ir vidutinių įmonių potencialą. Tai gyvybiškai svarbus kelias Europos ekonomikai.

Smulkiojo verslo akte, kurį Komisija priėmė 2000 m. birželį, apibrėžta visapusiška programa, skirta įgyvendinti trumpojo, vidutiniojo ir ilgojo laikotarpio priemonėms, susijusioms su MVĮ vystymu ir jų konkurencingumo kėlimu, kaip numatyta ir Lisabonos strategijoje. Jame pateiktas pasiūlymas dėl 10 politikos principų ir didelio skaičiaus konkrečių iniciatyvų, kad būtų užtikrinta, jog MVĮ problemos atsiders sprendimų priėmimo proceso centre. Kaip pasakė E. Herczog, perkelti su MVĮ susijusias problemas į dėmesio ir strategijų centrą.

SVA – tai teisėkūros iniciatyvų rinkinys, į kurį įtrauktas pasiūlymas dėl Europos privačiosios bendrovės statuto. SVA skirtas tam, kad garantuotų, jog „visų pirma galvokime apie mažuosius“ ir prioritetinės mažų

įmonių padėties principai būtų ilgalaikiai ir negrįžtamai susieti su sprendimų priėmimo procesu visoje Sąjungoje. SVA taip pat reikalaujama didesnio verslumo ir verslininkų pripažinimo. Mums reikia žmonių, kurie būtų pasirengę imtis iniciatyvos, kurti projektus ir nebijoti labiau negu kada nors rizikuoti šiais neramiais laikais. Dėl to mes taip pat manome, kad dori verslininkai, kurių verslas šiuo metu žlunga, verti antros galimybės.

Dabartinės ekonominės krizės metu turime nustatyti prioritetus ir daugiausia dėmesio skirti toms skubioms priemonėms, kurios turi didžiausią potencialą, t.y. gali padėti atgaivinti ekonomiką. SVA veiksmų plane ir Europos ekonomikos atkūrimo plane pateikti pasiūlymai dėl ambicingų priemonių trijose svarbiausiose srityse: pirma, palengvinti ypač būtino kredito teikimo sąlygas; antra, sumažinti administracinę naštą; ir, trečia, padėti MVĮ plėsti verslą užsienyje.

Smulkiojo verslo akto sėkmė priklauso nuo visapusiško visų suinteresuotų šalių bendradarbiavimo. Mes esame dėkingi jums už pritarimą. Rezoliucija, kurią Parlamentas priėmė gruodžio pradžioje, buvo priimta laiku ir ypač sveikintina. Kaip žinote, aukščiausio lygio susitikime (Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu) to paties gruodžio pabaigoje valstybių ir vyriausybių vadovai vieningai patvirtino Smulkiojo verslo aktą.

Dėl to svarbu, jog šie rūmai šiandien visapusiškai pritartų E. Herczog pranešimui, kad būtų paklotas tvirtas įstatymais grįstas pagrindas tolimesniems veiksams. Norėčiau paraginti jus skatinti Smulkiojo verslo aktą savo pačių šalyse ir jūsų rinkimų apygardose, kad būtų užtikrinta, jog ši ambicinga politinė programa taps tikrove ir kad ji iš tikrųjų galės pagelbėti MVĮ plėsti jų kasdieninį verslą.

Dabar norėčiau aptarti du K. Lehne pranešimus. Parlamentas visada buvo tvirtas Europos privačiosios bendrovės statuto šalininkas. Jūsų 2006 m. pranešimas savo iniciatyva ir greitas Komisijos pasiūlymo nagrinėjimas – svarbios naujo Europos privačiosios bendrovės statuto sėkmės prielaidos.

Privačiosios bendrovės statutas – pagrindinis Smulkiojo verslo akto elementas. Jis skirtas MVĮ. Dėl to Komisija pasiūlė, kad Europos privačiosios bendrovės galėtų būti įkurtos taip pat kaip bet kokios kitos atskirų šalių vidaus bendrovės, t.y. be reikalavimo vystyti verslą skirtingose valstybėse narėse arba turėti akcininkų iš daugiau nei vienos šalies. Yra asmenų, kurie mano, kad toks tarpvalstybinis principas – būtinas reikalavimas Europos bendrovių forumui. Parlamento rezoliucija, kurios nuostatos leidžia bendrovėms pasirinkti įvairius tarpvalstybinės veiklos elementus, parengta lanksčiai. Europos privačiosios bendrovės galėtų patenkinti šį reikalavimą, pvz., įkurdamos užsienio filialą arba tiesiog įregistruodamos savo ketinimą užsiimti vienos valstybės sienas peržengiančiu verslu.

Jūs taip pat pasiūlėte lankstų sprendimą, susijusį su minimalaus kapitalo reikalavimu. Kaip žinote, Komisija pasiūlė, kad pakaktų 1 euro minimalaus kapitalo, be to, leido patiems akcininkams nuspręsti, kiek kapitalo reikia jų Europos privačiai bendrovei. Šią sąlygą užginčijo tie, kurie mano, kad kapitalo reikalavimai glaudžiai siejasi su mažų įmonių kreditorių apsauga.

Europos Parlamento pranešime buvo pateikti alternatyvūs sprendimai pagerinti kreditorių apsaugą. Tai reiškia, kad bendrovės galėtų pasirinkti mokumo arba kapitalo išlaikymo sistemomis pagrįstą kreditorių apsaugos režimą.

Komisija pritaria tiems pranešimo elementams, kuriais siekiama kuo labiau suvienodinti statutą ir tokiu būdu skatinti jo taikymo teisinį apibrėžtumą. Šie elementai apima: reikalavimą registracijos metu nurodyti bendrovės verslo objektą, išaiškinimą, kad draudimas siūlyti visuomenei įsigyti bendrovės akcijų neužkerta kelio pateikti šį pasiūlymą bendrovės darbuotojams, arba nuostatų, reglamentuojančių vadovų pareigas ir įsipareigojimus, gerinimą. Visi šie pasiūlymai palengvins statuto taikymą.

Aš taip pat pritariu jūsų naudingam pasiūlymui dėl arbitražo išlygos, kuri paskatintų akcininkus pasinaudoti alternatyvia ginčų sprendimo priemone.

Galiausiai norėčiau paminėti temą, kuri buvo plačiausiai svarstyta Parlamente ir kitose institucijose, t.y. nuostatą dėl darbuotojų dalyvavimo Europos privačiųjų bendrovių valdybų veikloje. Kaip jau minėjau, Komisija pritaikė statutą mažesnėms bendrovėms. Nuostata dėl darbuotojų dalyvavimo MVĮ valdyme apibrėžta tik keliose valstybėse narėse, todėl tinkamiausiu ir pagrįščiausiu laikytinas sprendimas, pagrįstas nacionaliniais teisės aktais, kurie užtikrintų kelių skirtingų modelių sambūvį.

Parlamento pateikti daliniai pakeitimai įveda papildomų sudėtingų sąlygų, kurios daugelyje valstybių narių nėra taikomos MVĮ, įsteigtoms pagal nacionalinius teisės aktus. Tikėtina, kad dėl to Europos privačiosios

bendrovės statutas toms valstybėms narėms taps nepatrauklus, be to, jis bus daug mažiau svarbus pačioms MVĮ.

Dar norėčiau pasakyti, kad jūsų pranešime pateikta daug naudingų sprendimų. Kai kurie iš jų galėtų paruošti dirvą greitesniam kompromisui tarp valstybių narių. Komisija sveikina šio pranešimo priėmimą.

Galiausiai dėl bendrovių buveinės perkėlimo tarpvalstybiniu lygmeniu: ankstesnėmis progomis Komisija jau informavo Parlamentą, dėl kokių priežasčių ji nepateikė pasiūlymo dėl 14-os bendrovių teisės direktyvos. Šios priežastys tebegalioja. Mes pritariame pranešėjui, kad bendrovės turi būti suteikta steigimosi vieningos rinkos viduje laisvė, taip pat galimybė perkelti buveinės vietą iš vienos šalies į kitą. Vis dėlto mes nesame įsitikinę, kad naujų teisės aktų siūlymas – dabar geriausias būdas pasiekti šį tikslą. Teisingumo Teismo precedentinės teisės sprendimai aiškiai suteikia galimybę tarpvalstybiniam bendrovių judėjimui. Be to, galiojančiuose teisės aktuose (Bendrovių jungimūsi, peržengiančių vienos valstybės ribas, direktyvoje) apibrėžta įmonių perkėlimo sistema, apimanti reikiamas trečiųjų šalių apsaugos priemonės. Bendrovių jungimūsi, peržengiančių vienos valstybės ribas, direktyvos nuostatos leidžia bendrovei įkurti naują filialą kitoje šalyje, o paskui sujungti veikiančią bendrovę su šiuo filialu. Perkėlimo procedūra ir apsaugos priemonės, kurias pasiūlė Teisės reikalų komitetas, labai panašios į atitinkamas šios direktyvos nuostatas.

Mūsų ekonominė analizė rodo, kad tarpvalstybinio bendrovių perkėlimo procedūros sunkumo lygį galima būtų palyginti su vienos valstybės ribas peržengiančiu bendrovių jungimosi. Valstybės narės Bendrovių jungimūsi, peržengiančių vienos valstybės ribas, direktyvą turėjo perkelti į nacionalinę teisę iki 2007 m. gruodžio. Dar per anksti vertinti, ar ji buvo visiškai įdiegta. Prieš pateikdama bet kokių naujų teisės aktų projektus, Komisija iš pradžių turi įvertinti, kaip praktiškai veiks ši naujai įsigaliojusi reguliavimo sistema. Mes taip pat nesame įsitikinę, kad Direktyva, atsižvelgiant į nacionalinių teisės aktų taikymą ir Europos Teisingumo Teismo teismų praktiką, duotų šiai sričiai apčiuopiamos naudos.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytas mintis ir į tai, kad netrukus baigsis įstatymų leidžiamosios institucijos kadencija, būtų geriau, jei klausimą dėl bendrovės registruotosios buveinės perkėlimo jau svarstytų kita Komisija. Iki to laiko taip pat taps aiškiau, kaip buveinės perkėlimo klausimas bus išspręstas SVA statute.

Gunnar Hökmark, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentas*. – (SV) Gerb. pirmininke, šiandieninės sąlygos mažoms įmonėms – svarbi rytdienos darbo vietų kūrimo prielaida. Jos gyvybiškai svarbios užtikrinti mūsų galimybes išbristi iš šios krizės sukūrus geresnę, labai kvalifikuotą ir konkurencingą ekonomiką. Kaip tik mažos įmonės skatina naujovių diegimą, tačiau tos pačios mažos įmonės šiuo metu turi didžiausių problemų dėl kredito įvairiose valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje.

Mūsų šiandieniniai ketinimai, susiję su Europos privačiosios bendrovės statutu (norėčiau padėkoti Komisijai už pasiūlymą, o pranešėjai už jos darbą), turėtų atverti vidaus rinką mažoms įmonėms tuo pačiu mastu kaip ir didelėms įmonėms. Kaip tik šiuo atžvilgiu turime žengti nauju keliu. Diskusijų Ekonomikos ir pinigų politikos komitete metu mes priėjome prie išvados, kad svarbiausia visapusiškai supaprastinti galiojančias taisykles ir tuo būdu atverti visas duris mažoms įmonėms.

Svarbu užtikrinti, jog viešųjų pirkimų konkursai būtų organizuojami taip, kad mažos įmonės galėtų juose dalyvauti tokiu pačiu mastu kaip ir didelės įmonės. Taip pat svarbu palengvinti mažų įmonių tarpvalstybinės veiklos sąlygas, pvz., išspręsti PVM mokėjimo ir kovos su biurokratija, kuri šiuo metu tebėra stabdys, klausimus. Be to, svarbu, kad Europos finansų rinkoms būtų sudarytos palankesnės plėtros ir vystymosi sąlygos, kitaip tariant, kad Europos investicinio banko ir kitų finansų institucijų pastangomis būtų užtikrintas geresnis mažoms įmonėms skirtos kreditų rinkos darbas. Galiausiai aš norėčiau pasakyti, kad:

Maži dalykai yra gražūs. Maži dalykai rytoj taps didesni ir sukurs naujų darbo vietų ir daugiau gerovės.

Harald Ettl, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentas*. – (DE) Labai ačiū, gerb. pirmininke. Šiuo metu, bendrovės vietos perkėlimo proceso metu iškyla administracinių kliūčių, patiriama išlaidų ir atsiranda socialinių pasekmių bei neužtikrinamas teisinis aiškumas akcininkams, kreditoriams arba darbuotojams. Viešų konsultacijų su visuomene, surengtų dar 2004 m., metu paaiškėjo, kaip būtų svarbu priimti 14-ąją direktyvą.

Dėl šios priežasties raginu Komisiją kiek galima greičiau pateikti atitinkamą teisėkūros projektą, kuriame būtų apibrėžti dvejopi tikslai: supaprastinti bendrovių perkėlimo reikalavimus ir užtikrinti, jog būtų išsaugota egzistuojanti įmonių valdymo pusiausvyra, t.y. šis klausimas nebūtų paliktas spręsti Europos Teisingumo Teismui.

Būsimoje 14-oje direktyvoje neturi atsirasti prielaidų apeiti stiprias dalyvavimo įmonių valdyme sistemas. Jokių būdų neturi būti apribotos galiojančios teisės. Tam, kad būtų išlaikoma darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus procedūrų darna ir pagrindiniai aspektai, turėtų būti įrašyta nuoroda į Europos direktyvą dėl darbo tarybų, 10-ąją direktyvą ir Direktyvą dėl darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo. Gyvybiškai svarbu, kad tinkamu metu būtų paskelbtas pranešimas, perkėlimo planas būtų pateiktas dar prieš bet kokius bendrovės vietos perkėlimo veiksmus.

Donata Gottardi, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentė*. – (IT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, reglamentas dėl Europos privačiosios bendrovės statuto, kurį mes esame pasirengę priimti, baigia formuoti teisinius pagrindus, skirtus bendrovių tipams, kuriuos reikia reguliuoti Europos lygmeniu. Tam tikrose galutinės teksto redakcijos dalyse matomi daliniai pakeitimai, kuriuos priėmė Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas.

Apgailestauju, kad mes nepasinaudojome proga ir nepaprašėme, kad Komisija būtų drąsesnė ir imtųsi tolimesnių veiksmų, t.y. apibrėžtų specialią apmokestinimo tvarką ir apskaitos sistemą, specialias taisykles dėl įmonių likvidavimo, nemokumo, pertvarkymo, jungimo ir skaidymo, veiklos nutraukimo ir neteisėto steigimo.

Vis dar tebėra daug sričių, kurias reglamentuoja nacionalinė bendrovių teisė. Dėl šios priežasties dubliuojamos kai kurios procedūros ir nereikalingai didinamos išlaidos. Jei pritariame, jog svarbu sukurti bendrą Europos sistemą, taip pat jei norime išvengti oportunistinių gamybos perkėlimo būdų, tuomet kaip tik dabar, kai baigtas kurti teisinis pagrindas, t.y. priimtas Europos bendrovės statutas ir Europos kooperacinės bendrovės statutas dėl darbuotojų dalyvavimo, būtų gerai pateikti siūlymą vėl įtraukti į darbotvarkę šį klausimą ir spręsti jį aukštesniu lygmeniu.

Harald Ettl, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (DE) Gerb. pirmininke, į Smulkiojo verslo aktą įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl Europos privačiosios bendrovės turi rimtų trūkumų. Jame nepakankamai dėmesio skirta kreditorių, darbuotojų, vartotojų ir mažų tiekėjų interesų apsaugai. Galiu paminėti kelias jame apibrėžtas nuostatas, pvz., minimalus kapitalas sudaro 1 eurą, be to, neadekvačiai apibrėžta registracijos procedūra, nėra reikalavimo dėl tarpvalstybinės veiklos, taip pat atskirais straipsniais apibrėžtos su bendrovės įstatais, registravimo vieta ir tikrąja verslo vieta susijusios nuostatos.

Pastarosios nuostatos būtų padėjusios apeiti reikalavimą dėl darbuotojų dalyvavimo valdyme. Kiekviena nauja su Europos bendrovių teise susijusi direktyva turi padėti pasiekti tikslą dėl darbuotojų teisių suderinimo, taip pat padėti įgyvendinti idėją dėl Europos darbuotojų dalyvavimo valdyme standarto, pagrįsto nauja ES reformų sutartimi, įskaitant Pagrindinių teisių chartiją. Darbuotojų teisės – pagrindinės socialinės Europos teisės.

Anja Weisgerber, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mažos ir vidutinės įmonės – mūsų visuomenės stuburas. Joms tenka 67 proc. Europos privataus sektoriaus darbo vietų.

Dėl to ypač pritarti iniciatyvai „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ ir esu pasiryžusi užtikrinti, kad į šį principą atsižvelgtų visų politinių ir administracinių lygmenų sprendimų priėmimo institucijos. Šiuo finansinės krizės laiku ypač svarbu sukurti tikrą, apčiuopiamą pridėtinę vertę, susijusią su MVĮ, kad šios įmonės taptų svaresniu krizės stabilizavimo faktoriumi.

Kaip Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė dalyvavau idėjų, kurios šiandien pateiktos balsavimui, formulavimo procese. Į tekstą buvo įtraukta daug mano pasiūlymų, įskaitant teiginį dėl lankstumo ir užimtumo garantijų principo svarbos. Ši koncepcija turi padėti sukurti lanksčias darbo rinkas, kuriose taip pat būtų laikomasi aukšto lygio darbo saugos reikalavimų.

Taip pat buvo įtrauktas mano raginimas užtikrinti, kad darbo teisė taptų patikimu MVĮ veiklos pagrindu. Dažnai MVĮ neturi galimybių išlaikyti nuosavų teisės arba personalo skyrių, todėl yra priklausomos nuo paprastų, aiškių teisės aktų nuostatų.

Vienas iš mano svarbiausių reikalavimų dėl naujų pasiūlymų dėl ES teisės aktų, susijusių su verslu, poveikio MVĮ vertinimo (dar vadinamo MVĮ testu) taip pat sulaukė atsakingo komiteto pritarimo. Biurokratija turi būti užgniaužta nuo pat pradžių. Naujų teisės aktų atveju poveikio įvertinimas turi būti atliktas metodškai. Prieš jų priėmimą turi būti išnagrinėtos visos ES lygmeniu apibrėžtų sąlygų poveikis MVĮ. Mano nuomone, svarbu, kad šio MVĮ testo rezultatus patikrintų nepriklausomi ekspertai. Ši idėja taip pat buvo įtraukta į tekstą.

Globalinės finansinės krizės metu MVĮ susiduria su ypatingais iššūkiais, todėl aš ypač pritariu į pranešimą įtrauktam P. Stoiber, nepriklausomų suinteresuotųjų šalių aukšto lygio grupės administracinės naštos klausimams nagrinėti vadovo, raginimą kuo skubiau įgyvendinti šios grupės iškeltus pasiūlymus. Mes turime veikti kuo skubiau, kad pasinaudotume šiuo potencialu.

Othmar Karas, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (DE) Gerb. pirmininke, visi žinome, kad mūsų gebėjimas remtis mažų ir vidutinių įmonių plėtros ir naujovių diegimo potencialu – lemiamas Europos Sąjungos klestėjimo prielaida. MVĮ taip pat vaidina lemiamą vaidmenį įveikiant krizę. Dėl to mes turime palengvinti jų naštą ir paremti jas, t.y. laikytis idėjos: „kuo mažiau taisyklių, tuo geriau MVĮ“.

Vis dėlto aš, kaip MVĮ reikalų jungtinės grupės pirmininkas, norėčiau gana aiškiai pasakyti, kad Smulkiojo verslo aktas – tik valstybių arba vyriausybių vadovų ketinimų pareiškimas. Vien ketinimų pareiškimai naudos MVĮ neduos. Štai kodėl mes pateikiame aiškių aiškiausių raginimą, kad nacionaliniai ir Europos teisės aktai vadovautųsi principu „Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Dėl šios priežasties mes iškėlėme keturis reikalavimus.

Pirma, valstybės narės turi paskelbti, kaip ir pagal kokią tvarkaraštį jos įtrauks „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ principo pagrindinius elementus į nacionalinius teisės aktus. Antra, valstybės narės privaloma tvarka įtraukia ataskaitas apie pažangą, padarytą įgyvendinant „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ principą į kasmetines ataskaitas dėl Lisabonos proceso nacionalinių reformų programų. Trečia, mums reikia standartinių kriterijų pažangai, padarytai įgyvendinant „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ principą, įvertinti. Be to, ketvirta, turime apibrėžti „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ principą kaip privalomą būsimų Europos lygmens teisės aktų komponentą. Be to, atsižvelgiant į einamuosius įvykius, norėčiau pasakyti, kad reikia pakartotinai apsvarstyti visus galiojančius teisės aktus ir įvertinti jų poveikį MVĮ. Mes tai turime atlikti kuo skubiau.

Pirmininkas. – Deja, neturime galimybės išklausyti Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės, nes Anni Podimata šiuo metu nėra.

Nicole Fontaine, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, iš pradžių norėčiau pabrėžti šių jungtinių debatų dėl MVĮ reikšmę. Aš nuoširdžiai tikiuosi, kad MVĮ išgirs stiprų signalą, kurį mūsų Parlamentas joms nori išsiųsti.

Mūsų grupė entuziastingai pritarė Smulkiojo verslo akto projektui, kurį Komisija mums pateikė praėjusį birželį. Be abejo, susijusios su MVĮ iniciatyvos buvo teikiamos jau nuo 2000 m. Šios iniciatyvos buvo vertingos, bet nevisavertės. Kodėl aš sakau nevisavertės? Kadangi, atsižvelgiant į žmonių, kuriuos jos paveikė, atsiliepimus, per daug dažnai jos liko tik gerais ketinimais. Taigi šiandien mes turime žengti toliau. Smulkiojo verslo aktas suteikia mums šią galimybę, nes jis – iš tikrųjų aktyvaus visuotinio požiūrio dalis.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad Europos Parlamentas jau pasiekė tam tikrų laimėjimų, nes Komisijos narys Figel, atsakydamas į žodinį klausimą, kurį mes uždavėme gruodį, ką tik paminėjo, kad konkurencijos Taryba vieningai priėmė atitinkamą veiksmų planą.

Tai aiškiai parodė stiprią politinę vyriausybių valią, o šiandien aš norėčiau padėkoti E. Herczog už puikų pranešimą, kuris išplečia šį impulsą tokiu tinkamu būdu. Taip pat norėčiau išreikšti padėką už bendradarbiavimo kokybę ir puikų darbą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete. Šiandien plenariniame posėdyje mes pateikėme tik du dalinius pakeitimus. Tai parodo, kaip gerai mes atlikome savo darbą.

Mūsų grupės nuomone, daliniais pakeitimais, kuriuos mes pateikėme ir kuriems mūsų pranešėja su malonumu pritarė, mes pradėjome paiešką būdų, kurie padėtų giliau įtraukti valstybes nares ir Bendrijos institucijas į veiklą, užtikrinančią, kad suplanuotos priemonės iš tikrųjų duotų MVĮ apčiuopiamos naudos.

Mes reikalavome, kad principas „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ būtų privalomas ir taptų visų būsimų teisės aktų neatsiejama dalimi. Mes reikalavome įvesti Bendrijos patentą ir, be abejo, skirti finansinių išteklių, kuriais būtų galima efektyviai ir skubiai pasinaudoti.

Ieke van den Burg, *PSE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, galbūt jūs leisite man iš pradžių pasakyti keletą teiginių, susijusių su Komisijos pareiškimu.

Pirma, aš apgailestauju, kad posėdyje nedalyvauja Komisijos nario kolega C. McCreevy (manau, kad galbūt vėl prasidėjo žirgų lenktynių sezonas!). Iš tikrųjų dėl to apgailestauju, nes bendrovių teisės klausimai – ypač svarbi mums tema ir jo kuruojamos srities pagrindas. Antra, Komisijos nary, aš iš tikrųjų apgailestauju dėl

jūsų argumentų prieš Parlamento pasiūlymus dėl darbuotojų dalyvavimo priimančioms įmonėms sprendimams. Mes aiškiai pareiškėme, kad tai nėra numatyta mažoms įmonėms. Vis dėlto SPE statutas yra skirtas visoms bendrovėms. Nėra jokių apribojimų dėl dydžio. Mes nenorime, kad šis SPE statutas taptų būdu piktnaudžiauti ir apeiti galiojančius teisės aktus (ypač nacionaliniu lygmeniu). Tai labai svarbus darbuotojų dalyvavimo priimančioms įmonėms sprendimams aspektas. Mums nereikia įtartinų sprendimų, dėl kurių Europos Sąjungoje būtų sukurtas naujas Delaveras, kur bendrovės galės apeiti šį teisės aktų tipą.

Trečia, dėl keturioliktos direktyvos (kuriai, mūsų žiniomis, C. McCreevy nelabai pritaria) jūs pakartojote tuos pačius argumentus, kuriuos jis iškėlė. Jis turėtų rimtai atsižvelgti į faktą, kad Parlamentas iš tikrųjų nori, kad jis pristatytų šį pasiūlymą.

Ketvirta, mes kartu pasiūlėme rezoliuciją, kad paprašytume Komisijos pasikonsultuoti su socialiniais partneriais pagal 138 straipsnio nuostatas. Tai geriausia būtų buvę padaryti anksčiau negu mes priėmėme sprendimą dėl SPE reglamento, nes darbuotojų dalyvavimo priimančioms įmonėms sprendimams aspektas – tai klausimas, kuris svarstomas pagal EB Sutarties 138 straipsnio nuostatas ir kurio atveju iš pradžių reikalingos konsultacijos su socialiniais partneriais. To nebuvo padaryta. Mes reikalaujame, kad tai būtų atlikta nedelsiant (nors ir pavėluotai). Jei Komisija tinkamai sureaguos į šiuos mūsų pasiūlymus, aš rimtai peržiūrėsiu savo poziciją ir pasiūlysiu savo frakcijai pakartotinai apvarstyti nuostatą, ar mes galime palaikyti SPE produktą. Galbūt jūs turite šį vakar pasikalbėti telefonu su C. McCreevy ir V. Špidla ir nuspręsti, ar rytoj, prieš balsavimą, galėtumėte pristatyti geresnį pasiūlymą šiuo klausimu.

Trumpai tariant (kadangi jau baigiu išnaudoti savo kalbėjimo laiką), PSE frakcija neprieštarauja, kad mažoms ir vidutinėms įmonėms reikalingas šis naujas statutas. Mes tam pritariame, tačiau prieštaraujame, kad būtų sudarytos sąlygos atsirasti minėti piktnaudžiavimo formai. Kartu su pranešėja suradome labai gerą kompromisą. Jis labai modernus, jokių būdu neatgyvenęs ir labai aktualus šiuo metu, kai svarstoma pražūtingas pasekmes sukėlusio akcininkų ir finansų rinkų veikla tam, kad būtų apibrėžti tinkamesni bendrovių valdymo būdai, kuriuos taikant jų valdyme dalyvautų ir darbuotojai. Komisijos nary, jūs Kolegijoje ir su atsakingais Komisijos nariais iš tikrųjų turėtumėte apvarstyti klausimą, ar galite pateikti Parlamentui tinkamesnį pareiškimą.

Jean Marie Beaupuy, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, aš, be abejo, taip pat norėčiau padėkoti E. Herczog už puikų 90 punktų pranešimą dėl Smulkiojo verslo akto.

Vis dėlto, Komisijos nary, Europos Parlamento darbas bus iš tikrųjų efektyvus tik tuomet, kai visa tai bus greitai ir efektyviai įgyvendinta kiekvienoje iš mūsų valstybių narių.

Jūs, Komisijos nary, savo įžanginėse pastabose pasakėte, kad šio pranešimo pagrindu ketinate sukurti globalinę strategiją, tačiau turbūt žinote, kad šiuo metu gyvename finansinės krizės, ekonominės krizės ir klimato krizės sąlygomis ir kad šie dalykai reikalauja skubių mūsų sprendimų.

Pateiksiu du pavyzdžius. Pirmas pavyzdys: raginu nustatyti 30 dienų lėšų išmokėjimo bendrovėms laikotarpį. Šis reikalavimas įtrauktas į pranešimo 87 punktą dėl ES sanglaudos fondo lėšų. Raginu Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių, kad visos viešųjų pirkimų sutartys būtų sudarytos su bendrovėmis per 30 dienų.

Be to, žinoma, kad 20 proc. pareiškimų iškelti bankroto bylą pateikiami dėl to, kad valstybinės institucijos vėluoja išmokėti lėšas. Taigi galime akivaizdžiai nuspręsti, kokių mastu šios vyriausybės ir Komisijos priemonės sumažintų kasdien augančio nedarbo lygį.

Antras pavyzdys: biurokratizmas. 72 punkte mes reikalaujame sumažinti biurokratizmą ne mažiau kaip 25 proc. Galiu jums pasakyti, kad aš, kaip bendrovės direktorius, laukiau tokio konkretaus skaičiaus daugelį metų. Bendrovių direktoriai reikalingi ne tam, kad visą dieną pildytų kokias nors anketas. Jų pareiga aprūpinti produktais ir paslaugomis mūsų bendrapiliečius.

Jei jūs, Komisijos nary, atsižvelgsite į šiuos raginimus ne tik globalinėje strategijoje, kurią norite parengti, bet ir rengdami praktines priemones vyriausybėms ir Komisijai, tuomet, įgyvendinant ekonomikos gaivinimo planus, bus sudarytos prielaidos priimti sprendimus, kurie bus ypač naudingi mūsų bendrapiliečiams.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, kalbėdamas šiuose debatuose norėčiau atkreipti dėmesį į keturias svarstomas problemas. Pirma, norėčiau išreikšti viltį, kad K. Lehne pranešimas bus stiprus stimulus Europos Komisijai paruošti tinkamas teises priemones, kurios, atsižvelgiant į Sutartyje garantuotą teisę į įsisteigimo laisvę vidaus rinkoje, leistų bendrovėms perkelti savo registruotos buveinės vietą Europos Sąjungos viduje, neužsikraunant besaikės biurokratinės naštos.

Antra, apibrėžiant šiuos perkėlimo būdus turi būti be išlygų užtikrinta akcininkų, kreditorių ir ypač darbuotojų galiojančių teisių apsauga. Taip pat norėčiau išreikšti viltį, kad pranešėjo pateikti pasiūlymai, įskaitant rekomendaciją dėl perkėlimo pasiūlymo parengimo, ir ypač dėl ataskaitos, kurioje išaiškinami ir pagrindžiami teisiniai ir ypač ekonominiai siūlomo perkėlimo aspektai ir išdėstomos perkėlimo pasekmės akcininkams, kreditoriams bei darbuotojams, netaps papildoma kliūtimi bendrovių perkėlimui.

Ketvirta, atrodytų, kad konkurencija, susijusi su apmokestinimu ir atlyginimais, buvo ypatinga šių pasiūlymų varomoji jėga, nes manoma, jog dėl šių sprendimų vykstantys pokyčiai turėtų turėti teigiamos įtakos atskirų valstybių narių (taigi ir visos Europos Sąjungos) ekonominio vystymosi spartai.

Francis Wurtz, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Komisija pristatė Europos privačiosios bendrovės statuto projektą kaip Europos Smulkiojo verslo akto komponentą.

Šiame teisės akte, atsižvelgiant ir į Jungtinėse Valstijose taikomą modelį, nuo pat pradžių buvo siekta apibrėžti reikalavimus dėl viešųjų pirkimų sutarčių kvotos mažoms įmonėms. Tokiems kilniems ketinimams galima tik paploti.

Deja, šis projektas, pateiktas kartu su Europos privačiosios bendrovės statutu, visiškai kitoks negu buvo anksčiau. Pirma, panagrinėkime įmonių, kurioms jis bus taikomas, dydžio klausimą. Vietoj mažos įmonės sąvokos jau įvesta mišresnė mažų ir vidutinių įmonių sąvoka. Dėl šios priežasties pavyko parengti (aš pažodžiui cituoju iš Komisijos priimto reglamento projekto aiškinamosios dalies) Statutą, kuris „galėtų būti naudingas didesnėms įmonėms ir grupėms“. Tai visiškai keičia politikos filosofiją. Kyla klausimas, kas dabar bus šios pseudo MVI? Be abejo, tai bus filialai tarptautinių bendrovių, kurios, kaip mes žinome, ilgai reikalavo vieningo, mažiau saistančio statuto negu tas, kuris šiuo metu taikomas bendrovėms, kurias jos kontroliuoja įvairiose Europos šalyse.

Panagrinėkime, kokios naudos iš EPB statuto gaus bendrovės. Klausimas dėl galimybės lengviau sudaryti viešųjų pirkimų sutartis jau nebe pagrindinis klausimas. Dabar pagrindinis jo tikslas (aš vėl cituoju iš Komisijos priimto reglamento projekto aiškinamosios dalies) „bendrojoje rinkoje (...) toliau gerinti pagrindines verslo sąlygas“. Šiuo atveju visos Europos privačiosios bendrovės galėtų turėti įregistruotą buveinę vienoje šalyje, o faktine veikla užsiimti kitoje. Jos taip pat galėtų perkelti savo įregistruotą buveinę į bet kurią pasirinktą valstybę narę.

Negi nepastebime, kad šios sąlygos suteikia minėtoms bendrovėms galimybę be jokių apribojimų įsteigti pašto dėžutės tipo bendroves, pasinaudojant labiausiai nuo piktnaudžiavimo neapsaugotomis sąlygomis visame verslo pasaulyje? Argi Komisija neapibrėžė, kad „privačiosioms ribotos atsakomybės bendrovėms taikoma valstybės narės, kurioje SPE turi registruotąją buveinę, teisė“?

Kaip aiškiai pažymi Europos profesinių sąjungų konfederacija: „kyla didelė grėsmė, kad bendrovės panaudos SPE statutą, kad apeitų labiausiai darbuotojus ginančius teisės aktus“.

Dabar mums aišku, kodėl Komisija, prieš priimdama savo siūlymą, nesikonsultavo su profesinėmis sąjungomis, pasitenkindama grynai formaliomis konsultacijomis internetu.

Skaitant šį reglamento projektą peršasi išvada, kad pabrėžtinai skambanti nuostata dėl „mažų įmonių“ interesų – pirmiausia politinis akių dūmimas, skirtas sukurti priimtinau liūdnai pagarsėjusio „kilmės šalies“ principo pakaitalą. Tai mėginimas atnaujinti F. Bolkesteino direktyvą.

Štai kodėl mano frakcija ragina, kad Parlamentas nusiųstų aiškų signalą Komisijai ir Tarybai atmesdamas šį pasiūlymą dėl Europos privačiosios bendrovės statuto.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad turime išspręsti šią mažų ir vidutinių įmonių krizę grynai europietišku būdu. Mes esame liudininkai negandos, skaudžiai pliekiančios mažas ir vidutines įmones visame žemyne dėl to, kad jos neturi galimybių gauti kredito. Pagrindinė problema ta, kad bankai neskolina bendrovėms. Be to, būtų teisinga teigti, kad kai kurių vyriausybių pastangos finansuoti bankus, kad jie, savo ruožtu, finansuotų mažas įmones, neduoda rezultatų todėl, kad niekas nežino, kokios skolos šiuo metu iš tikrųjų slegia bankus.

Todėl spėju, kad valstybės narės, nacionalizuodamos savo šalių bankus, remtų pinigų arba pinigų atitinkančių vaučerius, skirtų mažoms įmonėms finansuoti, spausdinimą. Šios rūšies priemonių neseniai buvo imtasi Taivano respublikoje. Ji išleido vaučerius, kurie pagal visus naudojimo būdus ir tikslus atitinka pinigus, ir juos, kaip asmeninius vaučerius, išdalino Taivano gyventojams. Tai reikėtų, kad visiems naudojimo būdams ir tikslams padengti Taivano respublika išleido 3 mlrd. JAV dolerių arba eurų.

Mes turime padaryti tą patį, mes turime suteikti kreditą mažoms įmonėms, leisdami pinigais, nes kalbame ne apie valstybių įsiskolinimą, o apie jų patikimumą.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, savo kalboje daugiausiai dėmesio skirsiu pirmam diskusijų klausimui, Europos privačiosios bendrovės statutui. Kaip jūs žinote, tik 8 proc. Europos mažų ir vidutinių įmonių turi tarpvalstybinius sandorius, nors mažos ir vidutinės įmonės sudaro maždaug 99 proc. visų Europos Sąjungos bendrovių.

Šis faktas parodo trūkumą ligšiolinės politikos, kuri turėtų skatinti tarpvalstybinį verslą. Tai taip pat rodo, kad reikalingos priemonės, kurios padėtų sukurti vieningą palankesnę reguliavimo sistemą Europos lygmeniu.

Globalinė ekonominė krizė jau smogė tikrajai ekonomikai, milijonams mažų ir vidutinių įmonių visoje Europoje. Dabartinėmis aplinkybėmis svarbiausias mūsų tikslas – parama mažoms, efektyvioms įmonėms.

Tarybai pateiktas Komisijos pasiūlymas dėl reglamento – žingsnis teisinga kryptimi, kuris, mano nuomone, turėtų iki minimumo sumažinti administracinę naštą, slegiančią Europos mažas ir vidutines įmones, kurios, įsteigiant bendrovę, privalo atitikti skirtingus vietinius administracinius reikalavimus.

Europos privačiųjų bendrovių lankstumas ir vienodumas, minimalus reikalavimas dėl tarpvalstybinės veiklos, supaprastinta įmonei numatyta steigimo sutartis ir įstatai, taip pat 1 euro vertės pradinio kapitalo principas – svarbiausi principai strategijos, kuri gali duoti naują postūmį tarpvalstybinės verslininkystės plėtrai.

Užbaigdamas kalbą norėčiau padėkoti pranešėjui K. Lehne už pastangas, kurias jis įdėjo siekdamas sėkmingo kompromiso, kai išsiskyrė jo kolegų Teisės reikalų komitete, taip pat įvairių politinių frakcijų nuomonės.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Gerb. pirmininke, aš tikiu, kad šio vakaro diskusija padės mums išsiaiškinti šiuos klausimus: pirma, tai kad diskusija dėl Europos privačiosios bendrovės surengta tuo pačiu metu kaip ir diskusija dėl smulkiojo verslo akto nereiškia, kad Europos privačiosios bendrovė turi būtinai priklausyti Europos smulkiojo verslo kategorijai.

Kaip sakė I. van den Burg (manau, kad ir F. Wurtz atkreipė dėmesį į šį punktą, kai kritikavo pasiūlymą), Europos privačiosios bendrovės statusas, kaip numatyta Komisijos pasiūlyme ir kaip pritarta Teisės reikalų komitete, – instrumentas steigti bendroves, kurios gali būti didelės ir kurios turi atitikti tam tikrus reikalavimus, pvz., susijusius su atsakomybės partnerių ribojimu ir draudimu šioms bendrovėms vykdyti veiklą atvirosiose rinkose. Vis dėlto tiek Europos privačiosios bendrovės nuostatas, tiek ir nacionalinės privačiosios bendrovės nuostatas gali patenkinti ir mažos, ir didelės įmonės.

Kaip sakė I. van den Burg, būtent Europos privačiosios bendrovės lankstumas ir vienodumas – principai dėl kurių mes turime būti nepaprastai atsargūs. Tai buvo Teisės reikalų komiteto užduotis. Teisės reikalų komiteto priimti daliniai pakeitimai, kurių gana gausu, skirti tiksliai tam, kad Europos privačiosios bendrovės statusas nesuformuotų pagrindo ir prielaidų, kaip sakė I. van den Burg, Europos Delaverui atsirasti. Tai ypač susiję su viena iš F. Wurtzo gvildenamų problemų: darbuotojų dalyvavimo bendrovių valdyje.

Manau, kad formuluotė, priimta Teisės reikalų komitete, aiškiai parodo šiuos apribojimus. Nekeliamas klausimas, kaip sakė ponas F. Wurtz, ar taikyti kilmės šalies taisyklę. Siūloma taikyti taisykles, kurias mes priėmėme Teisės reikalų komitete (aš rekomenduoju, kad F. Wurtz perskaitytų dalinius pakeitimus, kuriuos mes priėmėme), t.y. rinkinį apribojimų, neleidžiančių, jog kilmės šalies taisyklė būtų taikoma bendrovėms, kuriose darbuotojų dalyvavimas yra aukštesnio lygmens negu norma. Visi šie apribojimai įtraukti į dalinius pakeitimus, kuriuos mes priėmėme, todėl manau, kad su šiais daliniais pakeitimais visiškai priimtina, kad tekstas būtų priimtas (net ir F. Wurtzo požiūriu).

Kitaip tariant, mes nagrinėjame klausimus, susijusius su visose mūsų šalyse egzistuojančiomis Europos bendrovės formomis, kurios turi būti suderintos Europos Sąjungos lygmeniu. Vis dėlto mes neturime suteikti galimybės šioms bendrovėms tapti virtualiu objektu. Jos turi atitikti atskirų valstybių vidaus sąlygas ir tenkinti nacionalinių teisės aktų reikalavimus, ypač susijusius su tokiomis trapiomis sritimis kaip darbuotojų dalyvavimas įmonių valdyje.

Manau, kad Teisės reikalų komitete priimtame tekste apibrėžta keletas svarbių dalykų, todėl Komisija klystų, jei neatsižvelgtų į šiuos dalinius pakeitimus.

Manau, kad Teisės reikalų komiteto priimti daliniai pakeitimai tiesiogiai skirti Komisijos teksto trūkumams pašalinti, todėl tikiuosi, kad Parlamentas gali priimti jį ramia sąžine, ne tik dėl pažangių mažoms įmonėms

skirtų dalykų, bet ir dėl to, kad šiame teisės akte apibrėžtas darbuotojų dalyvavimo įmonių valdyme principas, t.y. įmonių veikla būtų pačių darbuotojų griežtai kontroliuojama.

PIRMININKAVO: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, mažos ir vidutinės įmonės šiandien yra kaip niekad svarbios. MVĮ ypač svarbios šios ekonominės ir finansinės krizės akivaizdoje, kilusios labiau dėl didžiųjų įmonių kaltės nei mažųjų. MVĮ yra svarbios ir todėl, kad jau greitai jos nuo to nukentės ir nuo jų taip pat labai priklausys mūsų ekonominė veikla.

Geriausiai man žinomoje šalyje MVĮ tenka 20 proc. visų patentų, 40 proc. pagrindinių investicijų, 49 proc. bendros apyvartos, jose dirba 70 proc. visų darbuotojų ir 80 proc. visų stažuotojų. Šiandien mums reikia viską persvarstyti. Privalome grįžti į buvusią padėtį. Privalome skatinti verslumą. Tam ir yra skirtas Smulkiojo verslo aktas.

Norėčiau pasveikinti E. Herczog už šį pranešimą. Labai svarbu, kad mes šiandien apibūdintume ir laikytume MVĮ atskira grupe, kad peržiūrėtume paramos priemones, vykdant viešuosius pirkimus pirmenybė būtų teikiama mažoms įmonėms („pirmiausia galvok apie mažuosius“) ir užkirstume kelią valdžios įstaigoms trukdyti konkurencijai. Todėl sveikinu parengusią puikų pranešimą. Šiuo metu mus reikia mažinti mokesčius sektoriuose, kuriuose yra daugiausia darbo vietų.

Eoin Ryan (UEN). - Gerb. pirmininke, taip pat norėčiau pritarti šiam pranešimui. Maždaug 80 proc. visų naujų darbo vietų Europos Sąjungoje sukuria MVĮ. Mano rinkimų apygardoje Dubline apie 400 000 žmonių dirba 100 000 įmonių MVĮ sektoriuje.

Dabar turime daryti viską ką galime, kad paremtume šias įmones tokiu sunkiu metu. Pritariu tam, kad EIB turi skirti 31 milijardų mažoms ir vidutinėms įmonėms. Manau, kad šioje srityje turėtų būti padaryta dar daugiau.

Mes taip pat pritariame biurokratinės naštos ir Komisijos biurokratijos sumažinimui. Taip Europos Sąjunga sutaupytų 2.3 milijonus eurų. Neseniai buvau susitikusi su Komisijos nariu G. Verheugenu, kartu su Airijos verslininkais svarstėme problemas, su kuriomis jie susiduria. Viena iš minčių yra ta, kad galbūt reikėtų paskelbti moratoriumą dėl naujos biurokratinės naštos iš Europos Sąjungos, nes tai smaugia verslą. Šiais sunkiais laikais turime daryti viską ką galime, kad verslininkai išgyventų iki ekonomika, kaip tikimasi, vėl pakils.

Tačiau Europa negali padaryti to viena pati. Tai taip pat turėtų daryti valstybių vyriausybės ir vietinė valdžia, kuriai tenka didelis vaidmuo. Jei norime, kad mūsų mažieji verslininkai ir darbas stabilizuotųsi Europos Sąjungoje bei kiekvienoje valstybėje narėje, privalome daryti viską ką galime, kad juos išsaugotume.

Šiuo metu pagrindinė problema yra darbo vietos, todėl turime nertis iš kailio stengdamiesi išsaugoti esamas darbo vietas ir tikėkimės ateityje bus sukurtos naujos darbo vietos. Tai mums visiems yra labai svarbu.

Georgios Toussas (GUE/NGL). - (EL) Gerb. pirmininke, Europos privačioji bendrovė yra bandymas dar labiau pakenkti darbuotojų socialinėms ir darbo teisėms, šalia Bolkesteino direktyvos. Kaip pretekstas teigiama, kad tokia bendrovė bus naudinga mažoms ir vidutinėms įmonėms, nors iš tikrųjų, tai stiprina monopolines verslo grupes.

Dabar kuriama bendrovė, neturinti jokio kapitalo (tam pakanka tik 1 euro), kuri galės turėti fiktyvią registruotą buveinę ir perkelti ją bet kur. Valstybės narės, kuriose atlyginimų ir socialinių teisių apsauga yra mažiausia, bus naudojamos tam, kad būtų sumažintos iki žemiausio galimo lygio darbuotojų teisės.

Reglamentas, tiesiogiai taikomas valstybėse narėse, yra Bolkesteino direktyvos ir prieš darbo jėgą nukreiptų sprendimų, priimtų Europos Teisingumo Teismo Viking, Laba ir Rufferet bylose priedas. Jis yra Maastrichto sutarties ir keturių laisvių taikymo pasekmė ir rezultatas. Europos privačioji bendrovė rodo, kokios politinės jėgos balsavo už Maastrichto sutartį, kurios bando apgauti darbuotojus, balsavusius už Bolkesteino direktyvą, meluodamos ir sakydamos, kad ji nepaveiks darbuotojų teisių.

Dėl to balsuojame prieš šį reglamentą. Visi, remiantys šią prieš eilinius žmones nukreiptą politiką, skaudžiai už tai sumokės.

Jim Allister (NI). - Gerb. pirmininke, tai, kad 70 proc. darbų vietų privačiame sektoriuje Europoje yra sukuriama MVĮ, yra didžiulė dovana už jų atkaklumą, nes ES reglamentas jų gyvenimų daro nepakeliamą ir labai sudėtingą.

Todėl dar kartą pakartosiu savo prašymą, išsakytą prieš šį ekonominį nuosmukį, kad MVĮ neturėtų būti taikomas reglamentas. Per pastaruosius dešimt metų ES reglamento išlaidos Jungtinėje Karalystėje sudarė 107 milijardų GBP. Šie pinigai turėtų būti skirti inovacijoms, eksporto didinimui ir augimui. Tačiau didžioji dalis buvo panaudota vien tam, kad būtų laikomasi šio reglamento. Norėdami, kad MVĮ klestėtų, turime supaprastinti viešojo pirkimo tvarką, sumažinti išlaidas patentams gauti, sušvelninti valstybės pagalbos tvarką ir imtis realių veiksmų prieš nesąžiningą konkurenciją iš Tolimųjų Rytų.

Dabar mums ypač reikalingas šeimyninis mažasis verslas, MVĮ, nes tik jos turi galią ir galimybę padėti mums išgyventi šią krizę. Tačiau joms reikalinga mūsų pagalba. Ir tai galėtume padaryti netaikydami joms ES reglamento.

Kurt Lechner (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, daugelis narių iškėlė klausimą dėl dalyvavimo. Nenorėčiau apie tai kalbėti daugiau, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį, kad mūsų valstybių narių bendrovių teisė taip pat gina viešosios politikos interesus, tokius kaip pavyzdžiui kreditorių apsauga, teisinių sistemų saugumas ir vartotojų apsauga. Tai užtikrina valstybės narės vykdydamos prevencinį teisingumą, pavyzdžiui, formomis ir registras. Valstybėse narėse šiuo klausimu esama didžiulių skirtumų.

Savo sprendimuose Teisės reikalų komitetas į tai atsižvelgė, palikdamas tai spręsti pačioms valstybėms narėms. Tai labai sveikintina. Tačiau galiausiai šie dalykai veikia prieš, nebent mes imsime priemonių, kad registruota buveinė ir tikroji buveinė, kur bendrovė vykdo savo verslą, galės skirtis. Dėl to šios garantijos tampa beprasmės. Bendrovė gali įkurti savo registruotą buveinę kur nori ir taip išvengti šalies, kur ji iš tikrųjų vykdo savo verslą, reikalavimų. Manau, kad valstybės narės taip *de facto*, be ne *de jure* netenka didelės dalies suverenumo savo bendrovių teisėje ir kontrolės funkcijos, nes jos gali tapti negaliojančiomis.

Taip pat norėčiau pridurti, kad dėl to gali kilti ar kils pavojus Europos privačiosios bendrovės reputacijai, bent jau valstybės narėse, taikančiose griežtesnius reikalavimus. Kai kas galėtų pasiūlyti palaukti, pažiūrėti kas įvyks ir tada daryti pakeitimus. Pritarčiau tam, jei to negalima būti padaryti balsuojant. Tai man kelia didžiausią susirūpinimą. Neturime jokios priežasties taip elgtis. Europos Teisingumo Teismo praktika yra tik laikina priemonė, nes neturime direktyvos dėl bendrovių būstinių perkėlimo. Taip kaip yra numatyta dabar, ši Europos privačioji bendrovė tiesiog sustiprintų susiskaldymą, įtraukdama tai į Bendrijos teisę visiems laikams. Todėl norėčiau paprašyti Tarybos labai įdėmiai peržiūrėti šį klausimą.

Juan Fraile Cantón (PSE). - (ES) Gerb. pirmininke, mažosios ir vidutinės įmonės yra Europos Sąjungos ekonomikos stuburas. Didžiulis jų dinamiškumas ir gebėjimas augti ir kurti naujoves pelnė garbingą vietą ES politikoje.

Sveikiname E. Herczog, nes jos pranešimas skatina MVĮ augimą tikrai reikšmingu principu – ES ir valstybės narės politikoje ir ekonomikoje pirmiausia turime galvoti apie mažuosius.

Smulkiojo verslo akte yra pateikiama teisinių pasiūlymų ir politinių susitarimų, kurie pagerins administracines, kontrolės ir finansines sąlygas siekiant vystyti šį sektorių Europos ekonomikoje. Dabartinė krizė ir finansinės sistemos nestabilumas riboja MVĮ galimybes gauti kreditą ir mažina jų įprastą ekonominę veiklą. Todėl šiandien, labiau nei kada nors, turime bendrai reaguoti Europos lygmeniu, o valstybių narių iniciatyvos turėtų būti struktūrizuotos ir suderintos su šiandien svarstomo dokumento nuostatomis.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad ypač svarbu 2009–2011 laikotarpiu 30 000 milijonų eurų skirti paskoloms ir MVĮ skatinimui. Ši iniciatyva yra priedas prie Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos ir JEREMIE iniciatyvos. Ji turės didelį poveikį lėšoms, kurias MVĮ galės gauti.

Esame visiškai tikri, kad Europos koordinavimas ir reakcija yra labai svarbūs siekiant kaip galima greičiau atgaivinti verslą.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Smulkiojo verslo aktas buvo sukurtas kitomis sąlygomis nei šis. Jis atsirado tada, kai vyko ekonomikos augimas ir vystymasis. Šiandien Parlamente mes ketiname priimti jį esant visai kitokiai padėčiai. MVĮ išgyvena sunkius laikus, jos paveiktos gamybos ir finansinės krizės.

Priimant šį aktą Parlamente, manau, pirmiausia turėtume parodyti MVĮ, kad Parlamentas ir Europos Sąjungos institucijos jas palaiko ir nori sustiprinti mažųjų ir vidutinių įmonių atsparumą, kurį jos rodo per šią krizę.

Norime tai padaryti suteikdami šiai paramai pirmenybę ir atlikti praktinius dalykus – užtikrinant didesnę teisės aktų lankstumą, sukurti priemones, padėsiančias sukurti šios įmonės ne tokią priešišką aplinką.

Taip pat manau, kad turime parodyti, kad padedame MVĮ įveikti kritiškiausią veiksnį, būtent kreditų prieinamumą ir galimybę juos gauti. Lėšų iš EIB neužtenka. Labai svarbu, kad pasakytume, kad norime suteikti galimybę mažoms ir vidutinėms įmonėms gauti kreditų.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, finansinė ir kilusi ekonominė krizė skatina darbdavius siekti keisti savo bendrovių teisinę padėtį, siekti mažinti išlaidas, taip pat ir išlaidas, susijusias su darbuotojų teisėmis ir socialinėmis pareigomis. Todėl jos siekia registruoti savo įmones šalyse, kuriose tvarka ir ekonominės sąlygos leidžia mažinti išlaidas, nes jose reikalavimai dėl minimalaus atlyginimo ar pensijų įmokų yra mažesni. Pranešime atkreipiamas dėmesys į tai, kad tarpvalstybiniai registruotų bendrovių buveinių perkėlimai neturėtų skatinti bendrovių vengti teisinių, socialinių ar mokesčių taisyklių. Darbo teisė neturėtų būti pažeidžiama. Negalime leisti, kad socialiniai standartai sumažėtų. Reikėtų rasti kitokių priemonių mažoms ir vidutinėms įmonėms remti, kaip pvz., paskolų teikimas.

Vladimír Remek (GUE/NGL). – (CS) Ponios ir ponai, E. Herczog pranešime dėl MVĮ kalbama apie 70 proc. darbų ir 70 proc. PVM gavėjų ES. Norėčiau išsakyti ne tik didžiulį savo susižavėjimą pranešėjos iniciatyva, bet ir paramą. Dabartinėje krizėje MVĮ akivaizdžiai priklauso didelės rizikos kategorijai. Todėl turime skatinti didesnę visuomenės sąmoningumą MVĮ atžvilgiu. Jos nuolat susiduria su kliūtimis. Joms yra daug sunkiau gauti paskolas nei didelėms bendrovėms. Taip pat MVĮ tenka didesnė administracinė ir biurokratinė našta. Be to, MVĮ visada yra sunkiau laimėti viešuosius pirkimus Europoje nei tokioms įmonėms JAV ir daugelyje Azijos šalių. Pareiškiame, kad šios įmonės yra labai svarbios Europos ekonomikai. Todėl suteikime joms tai vardan stiprios Europos Sąjungos ekonomikos. Patvirtinkime tai, suteikdami įmonėms, per didelių finansinių institucijų ir tarptautinių bendrovių sukeltą krizę, tai, ko joms reikia.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, Europos privačiosios bendrovės statuto priėmimas leis sukurti bendroves, kurios veiks visose valstybės narėse vienodomis sąlygomis. Svarbiausia yra panaikinti esamą tvarką mažoms ir vidutinėms bendrovėms, veikiančioms tarptautiniu lygmeniu. Tam MVĮ *de facto* privalo rasti bendrovę šalyje, kurioje vyko savo veiklą. Atsižvelgiant į tai, kad ES yra 27 skirtingos teisinės sistemos, šis procesas reikalauja didelių išlaidų. Europos privačiosios bendrovės atveju, savininkai galės įregistruoti savo verslą vienodomis sąlygomis, nepriklausomai nuo to, ar jie veikia savo šalyje, ar bet kurioje kitoje valstybėje. Sutaupytas laikas ir pinigai teisei pagalbai, valdymas ir administracinė tvarka neabejotinai supaprastins procesą. Jis taps patogesnis verslininkams, siekiantiems investuoti.

Viena iš pagrindinių baimių, keliančių susirūpinimą skeptikams, yra reikalavimo bendrovei turėti reikalingą kapitalą kreditoriams apsaugoti nebuvimas. Tai nėra tiesa. Ribotos atsakomybės bendrovės rodo, kad bendrovė gali būti sėkminga neturėdama kapitalo. Tokios bendrovės yra pačios populiariausios pasaulyje. Šiuolaikiniame pasaulyje kapitalas prarado savo svarbiausią funkciją, skirtą kreditoriams apsaugoti. Europos privačiosios bendrovės atveju, tokią apsaugą numato kiti mechanizmai, pagrįsti iš esmės padidėjusiu savo veiklos skaidrumu ir glaudesniu bendradarbiavimu su kreditoriais. Šiandien komerciniai partneriai nekreipia tiek daug dėmesio į kapitalą, kiek jie kreipia dėmesį į kapitalo srautą, tai yra grynąsias lėšas. Tai pasako daugiau apie bendrovės mokumą nei kapitalas.

Vis dar lieka klausimas dėl darbuotojų teisių. Profesinės sąjungos sunerimusios, kad bus atsisakyta anksčiau nustatytų standartų. Tačiau manau, kad šis pavojus nėra realus. Siūlomame statute yra nedviprasmiška nuostata, kuria remiantis darbuotojo teisės nustatomos atsižvelgiant į šalies teisinę tvarką. Europos privačiosios bendrovės patrauklumui gali kilti pavojus dėl to, kad šios teisės gali būti nustatytos per mažos. Manau, kad turėtų išlikti reikalavimas dėl minimalaus 500 darbuotojų skaičiaus, kad mažesnės įmonės nepatirtų papildomų išlaidų.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, reikėtų daugiau dėmesio Europos Sąjungoje skirti MVĮ, nes jos sudaro 99 proc. įmonių, 70 proc. darbo jėgos ir beveik 60 proc. Europos pridėtinės verslo vertės, be to, jos atlieka pagrindinį vaidmenį Europos įvairovėje, naujovėse ir sanglaudoje.

Labai svarbu, kad pateiktume joms sistemą, skatinančią verslumą, pripažįstančią mažąsias įmones, kai jos rengs savo politiką ir stimuliuos didžiulį savo potencialą. Administracinės institucijos turėtų prisitaikyti prie jų poreikių ir orientavimosi į šeimyninį verslą, siekti palengvinti jų veiklą, perkėlimą, ypač ligos, išėjimo į pensiją ar bankroto ir likvidavimo atvejais.

23 milijonai MVĮ Europoje negali atitikti reikalavimų, kurie yra taikomi 41 000 didelėms įmonėms. Paprastesnis teisinis reguliavimas, neproporcingos biurokratinės naštos sumažinimas, yra tiesiog būtinas.

Vienas iš žingsnių šia linkme yra Europos privačiosios bendrovės statutas, iniciatyvos sukurti bendroves per 48 valandas, administracinių išlaidų sumažinimas 25 proc. iki 2012, bendros sistemos PVM sukūrimas ir sumažinti PVM mokesčiai imlioms darbui ir vietos mastu teikiamoms paslaugos bei bendra konsoliduota mokesčių bazė.

MVĮ turėtų didinti savo dalyvavimą vidaus rinkoje ir viešuosiuose pirkimuose. Šiuo metu, tik 8 proc. vykdo tarpvalstybinę veiklą, o viešuosiuose pirkimuose dalyvauja 42 proc. Būdai, kurie skatintų labiau suderintas konkurencijos sąlygas, yra naujų valstybės kategorijų išimtis, bendradarbiavimo skatinimas, direktyvos dėl vėluojančio mokėjimo pakeitimas, siekiant užtikrinti mokėjimą per 30 dienų ir panaikinti kliūtis dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Per šią krizę svarbiausia Europoje užtikrinti MVĮ galimybę gauti finansavimą priimtinomis sąlygomis. Taip pat svarbu taikyti priemones, nuolat didinančias žinių perdavimą ir paramos paslaugų veiksmingumą.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Gerb. pirmininke, visi žinome, kad smulkusis verslas yra mūsų ekonomikos pagrindas. Ypač šiuo metu ES ir valstybės narės turi palengvinti tvarkas smulkiąjam verslui, tiek jau esamam, tiek verslui ateityje, mažinant normų skaičių, biurokrtiją ir išlaidas. Mažų ir vidutinių įmonių gebėjimai visiškai skiriasi nuo įprastinių didelių bendrovių, prisitaikant prie naujų aplinkybių ir pritaikant naujus atradimus ir technologijas.

Be palengvinimo smulkiąjam verslui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose suteikiant galimybę pateikti į vidaus rinką, lengviau įgyti kapitalą ir užtikrinant, kad valstybės pagalbos sąlygos nebūtų diskriminacinės, taip pat reikia keisti požiūrį į sprendimų priėmimą mokyklose, universitetuose ir darbe. Tyrimai rodo, kad tarp augimo ir verslo yra stiprus ryšis. Taryboje pirmininkausianti Švedija turi ypač stengtis palengvinti moterų verslą, kuris yra svarbus Europos strategijai ateityje.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, vykstant šiomis diskusijomis, turime suprasti, kad tai nėra teisinis standartas – Bendrijos teisės norma, taikoma įvairiose valstybėse narėse. Tai panašiau į gairių rinkinį, siekiantį užtikrinti, kad visose Europos Sąjungos valstybėse narėse būtų vienodas požiūris į mažas ir vidutines įmones.

Yra daugybė nuomonių šiuo klausimu, bet paminėsiu tris iš jų, kurios, manau, yra tikrai svarbios.

Pirmiausia reikia naikinti daugybę teisinių kliūčių. Dauguma jų bei per didelė biurokratija kai kuriose šalyse labai trukdo pradėti smulkųjį verslą ir jį vystyti. Sprendžiant šio pernelyg didelio kontroliavimo problemą, būtini finansiniai ir žmogiškieji ištekliai. Šie ištekliai neturėtų būti naudojami jokiems kitiems tikslams.

Be to, dar yra klausimų, susijusių su technologijų naujovėmis ir taikomaisiais moksliniais tyrimais. Tuo tikslu taip pat privalome stiprinti savo pastangas užtikrinant, kad MVĮ galėtų pasinaudoti Bendrijos programomis, kurios taip pat daugeliu atvejų kenčia nuo per didelės biurokratinės naštos.

Galų gale manau, kad būtina užtikrinti ryšį tarp MVĮ ir mokymo bei švietimo sričių. Jei MVĮ, smulkusis verslas netaps įprasta vieta papildomiems įgūdžiams įgyti įvairiuose lygmenyse, tuomet mes, tiksliau VMĮ, nebeturės ypatingų išteklių – kalbu apie apmokamus asmenis.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, šis pasiūlymas dėl teisės akto beveik atitinka Europos Parlamento rezoliuciją, kurioje Komisija teikia rekomendaciją dėl Europos privačiosios bendrovės statuto, priimto prieš dvejus metus. Pasiūlymo tikslas yra sukurti standartizuotą bendrovę, remiantis Bendrijos teise, kuri bus patraukli smulkiąjam ir vidutiniam verslui, jai bus taikomos paprastesnės sąlygos, o biurokratinė našta bus minimali.

Komisijos pasiūlyta minimali 10 000 eurų kapitalo dalis gali būti naudinga bendrovės įvaizdžiui užtikrinant tam tikrą patikimumo lygį. Kita vertus, vienoms valstybėms narėms šią sumą yra daug sunkiau surinkti, nei kitoms. Kapitalas neturėtų tapti rimta kliūtimi pradėti verslą, todėl pritariu Teisės reikalų komiteto priimtam kompromisui pakeitimui, kuriame Europos privačiosios bendrovės minimalus kapitalas yra nustatytas 10 000 eurų, kartu su reikalavimu, kad bendrovės valdymo organas privalėtų pasirašyti pranešimą apie mokumą.

Darbuotojo dalyvavimo versle klausimą turėtų nustatyti šalies, kurioje bendrovė yra įregistravusi savo buveinę, teisė. Tačiau reikėtų padaryti išimtį iš šios taisyklės. Tam tikras bendrovės darbuotojų skaičiaus dalyvavimas, kuris būtų taikomas toje valstybėje narėje, kur jie dirba, būtų apribotas įstatymais toje šalyje, kur Europos bendrovė yra registruota. Tokiu atveju bendrovės administracija privalėtų sukurti vieningą dalyvavimo sistemą, kuri būtų susitarimo, sudaryto su darbuotojų atstovais, dalimi.

Galų gale norėčiau pridurti, kad ši naujo tipo bendrovė nepakeičia kitų bendrovių tipų, esančių įvairiose valstybėse. Tai yra pateikiama kaip jų alternatyva. Tačiau tik tada, kai ji atitinka konkrečias sąlygas dėl tokios bendrovės įkūrimo.

Giles Chichester (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kadangi pats esu smulkusis verslininkas, turintis 25 metų patirtį „realiame pasaulyje“, pritariu Smulkiojo verslo akto esmei ir E. Herczog iš mano komiteto pateiktam pranešimui.

Ypač norėčiau pritarti pasiūlymui dėl direktyvos dėl PVM sumažinimo darbui imlioms ir vietos mastu teikiams paslaugoms būtent šiuo metu.

Taip pat pritariu pakeitimams, skatinantiems įgyvendinti aukšto lygio ekspertų grupės rezultatus. Ko smulkiajam verslui reikia? Administracinės naštos sumažinimo.

Taip pat pritariu pakeitimui, raginančiam skubiai susitarti dėl Bendrijos patento, pritaikyto MVĮ poreikiams. Nepamirškite, kad žodžiai ir sąvokos „skubiai“ ir „Bendrijos patentas“ paprastai nedera kartu.

Taip pat pritariu raginimui gerinti galimybę gauti finansavimą, nes esant dabartinei ekonominei padėčiai finansavimas yra būtinas norint išlikti, jau nekalbant apie smulkiojo verslo klestėjimą.

Tačiau turiu porą abejonių. Pirmoji susijusi su pasiūlymu dėl bendros konsoliduotos mokesčių bazės. Bijau, kad tai panaikintų MVĮ ir valstybių narių lankstumą. Antra, turiu asmeninių abejonių dėl Pavėluoto mokėjimo direktyvos keitimo privalumų ir naudos. Aš visada turėjau abejonių dėl šios priemonės vertės smulkiajam verslui. Manau, kad smulkiosios įmonės gali pačios geriau valdyti savo kreditą, ir tai daug geriau, negu tai būtų reguliuojama teisės aktais.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šiame pranešime stengiamės pabrėžti MVĮ svarbą, įskaitant šeimos ir integruotą į socialinę ekonominę padėtį verslą. Norėčiau pasveikinti savo kolegę Edit Herczog, nes jos pranešimas šiuo požiūriu yra gyvybiškai svarbus. Šioje srityje buvo parengti kiti dokumentai ir tekstai, todėl svarbu, kad jie būtų suderinti. Pavyzdžiui, norėčiau paminėti Europos „Eurostars“ programą ir pranešimą dėl ikiprekybinių viešųjų pirkimų.

Gerb. pirmininke, šiame pranešime taip pat numatoma daugybė būdų sumažinti biurokratinę naštą, palengvinant šio tipo įmonės įsteigimą, kad būtų pasinaudota jų iniciatyvos gebėjimais, pradėtas naujas verslas, gaminami nauji produktai, teikiamos naujos paslaugos, pritaikytos vartotojų ir kito verslo poreikiams bei paskatintų Europos ekonomikos vystymąsi. Taip pat norėčiau paminėti dar vieną dalyką, kuris, manau, yra labai svarbus. Tai susiję su E. Herczog pranešimo 47 pastraipa. Joje patartina gerinti tam tikrus valstybių narių teisinės ir finansinės sistemos klausimus, nes šiuo metu daugumoje valstybių narių egzistuojantis modelis gali trukdyti verslo, ypač šeimos, perkėlimui. Taip padidėtų likvidavimo ar įmonės uždarymo rizika. Todėl valstybės narės privalo atidžiai peržiūrėti savo teisinę ir fiskalinę sistemas siekdamos pagerinti verslo perkėlimo sąlygas ir skatinti bei taikyti veiksmingus verslo perkėlimo būdus darbuotojams kaip alternatyvą įmonių uždarymui. Toks požiūris leistų išsaugoti darbo vietas, o gautas pelnas būtų vėl investuotas, užtikrinant geresnį šio verslo vystymą.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiuo metu parama mažų ir vidutinių įmonių naujovių diegimo projektams, galimybė lengviau gauti lėšas iš Europos Sąjungos bei kreditą yra ypač gyvybiškai svarbūs veiksniai MVĮ.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai ir visiems rengusiems šį, galbūt patį svarbiausią, teisės aktą per visą Parlamento kadenciją.

Būtina pabrėžti, kad svarbiausia yra MVĮ ir moterų verslas. Ką tik kovo 8 d. šventėme Tarptautinę moters dieną, norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir perduoti joms geriausius savo linkėjimus. Tačiau privalome pabrėžti, kad tai yra gana sudėtingas aktas, į kurį mes įtraukėme viską, kas galėtų būti susiję su MVĮ – biurokratinės naštos sumažinimas, ypatingas dėmesys MVĮ vykdomiems moksliniams tyrimams ir vystymosi veiksmams bei tokių veiksmų finansavimas.

Manau, kad vykstant dabartinei ekonominei krizei, šis teisės aktas yra labai tinkamas, nes Europos ekonomikai reikalinga sanglauda, o jos pagrindinė varomoji jėga – MVĮ. Todėl taip pat manau, kad turime kaip galima labiau remti Komisiją ir Tarybą, pagreitinti šio akto priėmimą ir pabrėžti Europos ekonomikos stiprybę ir dinamiškumą šioje srityje, nes tai yra Europos ekonomikos ir gamybos pagrindas.

Galiausiai privalome paprašyti Komisijos rasti kaip galima daugiau finansavimo galimybių ir suteikti MVĮ kaip galima daugiau kreditavimo mechanizmų.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Mano kalba susijusi su pranešimu dėl mažų ir vidutinių įmonių. Pirmiausia norėčiau pasveikinti Komisiją, o ypač pranešėją E. Herczog, nes tai puikiai atliktas darbas. Tačiau apgailestauju, kad šis pranešimas nebuvo parengtas laikantis Darbo tvarkos taisyklių 39 straipsnio, prašant Komisijos pateikti atitinkamą pasiūlymą dėl teisės akto.

Manau, kad valstybių narių labai yra svarbu pareikalauti, kad metiniuose Lisabonos pranešimuose būtų pranešta apie padarytą pažangą. Kitaip dauguma pateiktų gerų rekomendacijų nebus panaudotos. Taip pat pritariu Editai Herczog, kad svarbi politinė pasekmė yra naujų valstybių narių lengvatinis režimas, ypač nesančių euro zonoje. Jų padėtis ypač sudėtinga, blogesnė nei mažų ir vidutinių įmonių. Jos galėtų vaidinti ypač svarbų vaidmenį įveikiant krizę.

Norėčiau paminėti tik kelis vidaus rinkos veiksnius. Kelia susirūpinimą, kad tik 8 proc. MVĮ vykdo tarpvalstybinę veiklą. Šis procentas turi padidėti. Skatinti tokią veiklą ypač svarbus kuravimas. Viena vertus, tai galima pasiekti mažinant administracinę naštą, o kita vertus – PVM srityje, sukuriant vieningą sistemą arba mažinant PVM. Be to, taip pat turime skatinti MVĮ orientavimą viešuosiuose pirkimuose Bendrijos lygiu, pvz., dažniau pasirenkant MVĮ kaip pagrindinę subrangovę arba skelbiant būtent joms skirtus konkursus.

MVĮ grupė, kurios pirmininkas esu aš, neabejotinai norėtų, kad ES lygmeniu būtų sukurta išsami garantijų ir kredito sistema. Tikiuosi, kad naujos Europos investicijų banko (EIB) galimybės pateisins lūkesčius. Siekiant greitai įgyvendinti mokėjimo direktyvas ir išspręsti įsiskolinimo klausimą, valstybių narių lygmeniu būtina derinti veiksmus. Svarbiausia, kad siekiant rasti naujas rinkas ir spręsti administracines problemas valstybės turi stengtis stiprinti kuratorių sistemą ir ES paramą.

Jacques Toubon (PPE-DE). - (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau pritarti diskusijai ir šios Europos privačiosios bendrovės statuto priėmimui. Ypač norėčiau pagirti mūsų pranešėją K. H. Lehne. Manau, kad Parlamente priimtas tekstas yra jo kūrinys, o Europos privačioji bendrovė bus žinoma būsimoms kartoms kaip Klausio-Heinerio Lehne bendrovė.

Norėčiau pasisakyti tik vienu klausimu. Pritariu ką tik Z. L. Becsey išsakytai nuomonei. Manau, kad kompromise pasiūlytos nuostatos dėl darbuotojų dalyvavimo prieštarauja tikslui, kitaip tariant – šio mažų ir vidutinių įmonių statuto paprastumui ir veiksmingumui.

Manau, kad yra klaidinga siūlyti darbuotojų dalyvavimą tokiam lygmenyje, tai yra mažose bendrovėse. Puikiai suprantu prisirišimą prie socialinio ir ekonominio valdymo sistemos, kuri pasiteisino. Manau, kad šiuo atveju mūsų siūlomas statutas, kuris bus priimtas, netenka dalies savo veiksmingumo, primetant mažoms bendrovėms darbuotojų dalyvavimą. Taip pat manau, kad tokios sistemos yra tinkamos tik didelėms bendrovėms. Tačiau, be šios sąlygos, manau, tekstas yra puikus.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, antradienį, 12 val., vidurdienį.

Martí Grau i Segú, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto referentas.* - (ES) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai E. Herczog už jos pranešimą ir bendradarbiavimą su kitų komitetų nuomonių rengėjais.

Būdamas Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto referentas, norėčiau trumpai atkreipti dėmesį į tris klausimus, kurie, manome, yra esminiai. Nors reikia pasakyti, kad yra pasiektas bendras susitarimas kitais klausimais, kuriuos mes norėjome pabrėžti rengdami savo nuomonę. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį į poreikį veikti sprendžiant problemą, kuri dažnai kyla mažos ar vidutinės įmonės savininkui pasitraukus iš pareigų. Daugeliu atvejų tai reiškia, kad tokių įmonių veikla nutrūksta, kitai atvejais jas perima didesnės įmonės, o galiausiai tokios įmonės nustoja būti mažomis ar vidutinėmis.

Antra, norėčiau pabrėžti mokymo, kaip pagrindinio elemento, svarbą. Tiek gerinant įmonių ir jų darbuotojų gebėjimus, tiek didinant įmonių vertę visuomenėje.

Pagaliau norėčiau atkreipti dėmesį į moteris, kurios susiduria su didesniais sunkumais vykdydamos tokių įmonių veiklą.

Richard Corbett (PSE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pasiginčyti su J. Allisteriu dėl jo anksčiau pasakytų absurdiškų pastabų dėl galimų ES verslo reguliavimo išlaidų, ypač verslo Jungtinėje Karalystėje

Šios pastabos yra paremtos vadinamaisiais tyrimais, šiuo metu platinamais Jungtinės Karalystės euroskeptiškos spaudos, pateikiant dar absurdiškesnius šių išlaidų paskaičiavimus.

Tačiau šie tyrimai yra klaidingi. Pirmiausia juose yra pateikiamas netikslus ES lygmeniu priimtų teisių aktų skaičius, vietoj teisės aktų, priimtų valstybių lygmeniu, nurodant, kad jie sudaro 50 ar daugiau procentų. Tuo tarpu dauguma atliktų mokslinių tyrimų rodo, kad jie sudaro nuo 6 iki 15 proc. Antra, neatsižvelgiama į tai, kad ES teisės aktai sumažina verslo išlaidas ir biurokratinę naštą, pateikia vieningus standartus – bendras normas bendroje rinkoje vietoj 27 skirtingų normų. Trečia, neatsižvelgiama į tai, kad dažnai išlaidos yra skirtos pinigų srautams sumažinti. Kai reikalaujame, kad ant cigarečių būtų įspėjimai dėl sveikatos arba palaipsniui atsisakoma asbesto mūsų gaminiuose ir darbo vietose, taip siekiama sumažinti sveikatos apsaugos išlaidas ir išsaugoti žmonių gyvybes.

Šiuose tyrimuose begėdiškai vengiama įvertinti bendrą vaizdą. Gėda, kad asmuo, tvirtinantis, kad atstovauja visiems savo rinkėjams, atsižvelgia tik į vieną argumentų pusę.

Ieke van den Burg (PSE). – Gerb. pirmininke, apgailestauju, kad J. Toubon išeina, nes norėjau atsakyti į jo pateiktus kaltinimus dėl mūsų kompromiso, būtent, kad jis numato naują naštą MVĮ. Iš tikrųjų kompromise vėl yra sudaroma faktinė padėtis susijungimams, bendrovių padalinimams ir buveinių perkėlimams. Kalbant apie naujai kuriamas bendroves, nustatyta gana aukšta riba bendrovėms, kuriose yra mažiau nei 500 darbuotojų. Bendrovėms, turinčioms nuo 500 iki 1 000 darbuotojų, nustatyti tokie patys reikalavimai kaip ir kitose direktyvose. Tai tikrai nedaro faktinės padėties sudėtingesnės, priešingai. Tardamiesi su socialiniais partneriais norėtume padaryti visoje ES harmonizuotą sistemą geresnę ir paprastesnę.

Ján Figel', Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems už labai įdomias diskusijas. Pirmiausia atsiprašau savo kolegos Charlie McCreevy vardu, kuris rytoj anksti turi dalyvauti „Ecofine“. Dėl to, kad turi tam pasiręgti, jis šiandien nedalyvauja posėdyje.

Norėčiau atsakyti į kelis pateiktus klausimus. Dalis atsakymo yra susijusi su bendru procesu, įskaitant ir svarbius politinius signalus, kuriuos Parlamentas pasiuntė 2009 m. MVĮ. Tai geras paskatinimas, ypač per krizę, nes manome, kad MVĮ turi labai didelį potencialią ir joms reikėtų skirti ypatingą dėmesį – pavyzdžiui skatinti ryšį tarp švietimo, mokymo ir MVĮ.

Džiaugiuosi, kad nuo 2007 m. dirbame kartu su įmonių GD ir Komisijos nariu G. Verheugenu dėl verslo švietimo, labai reikalingo Europoje, nes jis atsilieka daugybėje kitų sričių. Galėčiau paminėti daugybę gerų priemonių – pvz., „Erasmus“ programa jauniems verslininkams. Bet apie tai dar nenorėčiau kalbėti. Tai įvairūs klausimai susiję su galimybe gauti finansavimą. EIB šiuo metu yra numatęs kreditus – 30 milijardų eurų skirti MVĮ, 1 milijardą per metus skirti vidutinėms įmonėms ir papildomą 1 milijardą tarpinio finansavimo priemonėms.

Kaip žinote, šiomis dienomis nusprendėme sušvelninti valstybės pagalbos taisykles, pakeldami *de minimis* ribą iki 500 000 eurų. Tai reiškia, kad bus sudarytos geresnės sąlygos teikti intensyvesnę valstybės pagalbą. Dėl to taip pat bus lengviau teikti subsidijas ekologiškų produktų gamybai.

O. Karas pasisakė dėl Smulkiojo verslo akto (SMA). Kai kurios valstybės narės jau praneša apie šio akto įgyvendinimą. Tokių atvejų buvo 2008 m. ir 2009 m. pradžioje. Visų valstybių vykdomų reformų programų dalimi bus valstybių narių vykdomas metinis įvertinimas. Taip mes žinosime daugiau bei dides parama ir skatinimas.

Viešųjų pirkimų ir MVĮ klausimu Komisija daug tarėsi su suinteresuotomis šalimis, įskaitant verslininkų organizacijas. Viena iš problemų yra susijusi su viešųjų pirkėjų taikomomis taisyklėmis. Mus reikalinga didesnė konkurencija, skaidrumas, negali būti jokios diskriminacijos. Gera žinia yra ta, kad 42 proc. viešųjų konkursų, daugiau nei ES nustatyta riba, laimimi Europos Sąjungoje. Tai yra didžiulė parama.

F. Wurtz kalbėjo apie registruotų biurų ir buveinių atskyrimą bei potencialią darbuotojų dalyvavimo išnykimo problemą. Pusėje valstybių narių MVĮ registruotų biurų ir buveinių atskyrimas yra įprasta praktika, įskaitant valstybes, kuriose socialinės apsaugos garantijos yra labai aukštos. Tai užtikrina valstybėms reikalingą verslui lankstumą daugiau nei vienoje valstybėje.

Atsižvelgiant į J. M. Beupuy pateiktą prašymą dėl 30 dienų, šis klausimas turėtų būti sprendžiamas pasiūlyme dėl pavėluotų mokėjimų, kurį Komisija priims iki šio mėnesio pabaigos.

Konsultacijų ir darbuotojų dalyvavimo klausimais vyko daug diskusijų, ir ne tik šiandien. Tam Komisija 2007 m. spalio–liepos mėnesiais viešai tarėsi dėl Europos privačiosios bendrovės galimybių. Profesinių

sąjungų atstovai, tarp jų ir Europos profesinės sąjungos, išsakė savo nuomonę pasitarimuose, ypač 2008 m. Svarbiausias pasitarimas vyko 2008 m. kovo mėn. Praėjusiais metais keletą kartų svarstėme šiuos klausimus su ekspertais iš Europos profesinių sąjungų. Norėčiau paminėti vieną svarbų dalyką – teisinį pagrindą. Tai ne 138 straipsnis, nes nėra susijęs su socialine politika. Tai 308 straipsnis, kuriuo remiantis šiai iniciatyvai valstybės narės turi pritarti vienbalsiai. Remiantis ankstesniu straipsniu, nebuvo jokios priežasties tartis konkrečiai šiuo klausimu.

Norėčiau priminti, kad mūsų pastangos jau yra nukreiptos į dideles valstybės įmones ir pateiktas siūlymas dėl Europos akcinių bendrovių. Pasiūlymas dėl Europos privačiųjų bendrovių buvo skirtas MVĮ. Darbuotojų informavimo ir konsultavimosi klausimas buvo sprendžiamas 2001 m. pirmojoje direktyvoje dėl Europos akcinės bendrovės.

Nuo 2002 m. yra sukurta bendra sistema, kaip informuoti ir konsultuoti darbuotojus Europos Sąjungoje. Nematau jokios priežasties, kodėl turėtume nepaisyti šių taisyklių ir šiame pasiūlyme dėl Europos privačiųjų bendrovių priimti kitokį sprendimą.

Jei ketiname gerinti darbuotojų kolektyvines teises, tai darydami turėtume atsižvelgti ne tik į bendrovės tipą, bet taikyti bendresnio pobūdžio iniciatyvą, įvertinančią skirtingas tradicijas valstybėse narėse.

Jau padaryta svarbi pažanga vertinant darbuotojų teises Europos privačiosios bendrovės statute. Papildomos priemonės bus svarstomos 2010 metais, atlikus visapusišką įvertinimą.

Buvo pareikštos kelios nuomonės, kad neskiriama daug dėmesio mokesčiams ir apskaitai. Norėčiau priminti, kad neturime įstatymo leidžiamosios galios visais klausimais. Teisės aktų iniciatyva dėl bendrovių teisės, bankroto teisės, apskaitos ir mokesčių teisės yra susijusi su labai konkrečiais, dažnai ribojančiais, teisiniais pagrindais mūsų Sutartyje. Dabartinė sutartis vargu ar yra bendros Europos verslo teisės pagrindas.

Ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas. Norėčiau visiems padėkoti už labai atviras ir konstruktyvias diskusijas bei bendradarbiavimą MVĮ politikos klausimais. Matau, kad MVĮ čia remia daugelis. Įgyvendinant veiksmų planą bus atsižvelgta į pirmame pranešime pateiktas rekomendacijas, ypač dėl klausimų, susijusių su smulkiuoju verslu.

Dėl K. H. Lehne pranešimo. Vis dar reikia daug ką nuveikti, nes Taryboje turi būti pasiektas susitarimas. Mums reikės trupučio laiko, ypač remiantis vienbalsiškumu, bet jūsų indėlis tikrai gali sušvelninti padėtį bei padėti pasiekti susitarimą ir gauti pritarimą. Norime palengvinti šį procesą ir priimti statutą, kuris Europoje tikrai padėtų verslui.

Dėl tarpvalstybinių pagrindinių buveinių perkėlimo. Komisija sutinka, kad bendrovės turi galėti laisvai perkelti savo buveines Europos Sąjungoje su sąlyga, kad akcininkų, kreditorių ir darbuotojų teisės būtų užtikrintos. Todėl turime nustatyti tinkamą pusiausvyrą tarp įsisteigimo laisvės ir trečiųjų šalių interesų.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad šie metai yra Europos kūrybiškumo ir naujovių metai. Todėl labai svarbu, kad mūsų požiūris skatintų verslo kūrybiškumo galimybes. Žmonės yra labai svarbūs, ir ne tik dėl krizės, bet todėl, kad didžiausios galimybės ir yra žmonės. Tokie klausimai kaip intelektinės nuosavybės teisės ar Bendrijos patentas galėtų būti sprendžiami artimiausioje ateityje laikantis labiau nešališko ir nuoširdesnio politinio požiūrio. Europa galėtų būti pažangesnė ir kūrybiškesnė remdama MVĮ.

Klaus-Heiner Lehne, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, norėčiau pateikti keturias pastabas. Pirmiausia, atsižvelgiant į direktyvą dėl registruotų buveinių perkėlimo, manau, kad Komisija turėtų atsisakyti savo argumentų, nes ji taip rizikuoja apsijuokti prieš ekspertus. Teorija, kad bendrovės buveinės gali būti perkeltos įsteigus savo buveinę kaimyninėje valstybėje ir susijungti su savo bendrove remiantis direktyva dėl susijungimo, vargu ar galėtų būti labiau biurokratinė. Mes kalbame apie biurokratijos sumažinimą ir bandymą palengvinti MVĮ. Šis pasiūlymas rodo, koks beprasmis yra Komisijos atsisakymas pateikti savo pasiūlymą dėl 14-os direktyvos. Tai naudinga tik teisininkams, niekam daugiau.

Antroji mano pastaba yra dėl dalyvavimo. L. van den Burg yra teisi – pateiktas kompromisas MVĮ neturi jokios įtakos. Norime tik atsisakyti piktnaudžiavimo ir įregistruoti bendroves, kurios iš tikrųjų yra didžiulės ir atitinka Europos akcinės bendrovės reikalavimus. Praktiškai yra registruojami tik piktnaudžiavimai.

Trečioji mano pastaba yra susijusi su faktinės buveinės teorija, kuria vadovaujasi tik septynios valstybės narės – tik septynios! Praėjusiais metais šios teorijos atsisakė didžiausia valstybė narė – Vokietija. Europos Teisingumo Teismas tam nepritaria, tačiau išimtiniais atvejais leidžia tai daryti, kaip tai matyti iš *Cartesio* sprendimo. Mūsų laikas baigėsi, todėl nėra prasmės apie tai daugiau diskutuoti.

Ketvirtas dalykas, kurį norėjau pasakyti, yra pastaba dėl kairiojo sparno Parlamento narių, iš kurių nė vienas nedalyvavo anksčiau vykusiose diskusijose. Jų pareiškimas, kad pasiūlymas turi būti atmestas, neatsižvelgia į pranešimo esmę. M. Medina Ortega yra visiškai teisingas dėl to. Pranešimo turinyje yra atsižvelgta į visą pateiktą kritiką. Todėl norėčiau pasiūlyti kairiojo sparno atstovams dar kartą perskaityti pranešimą bei jo pakeitimus ir tai dar kartą aptarti savo frakcijoje.

Edith Herczog, pranešėja. – Gerb. pirmininke, labai gaila, kad šiandien čia nedalyvauja mano rinkėjai, nes buvo labai malonu girdėti, kad tiek daug narių iš tiek daug valstybių ir partijų pritarė mano pranešimui dėl Smulkiojo verslo akto. Tačiau norėčiau pasakyti, kad mano pranešimo nebūtų buvę be Komisijos pagalbos, būtent G. Verheugeno ir jo nedidelės verslo grupės, F. Le Bail ir kitų. Taip pat nebūčiau galėjusi jo parengti be Smulkiojo verslo tarpfrakcinės grupės pagalbos.

Dauguma mano kolegų sutinka su viskuo, kas buvo išdėstyta pranešime. Tai galima suprasti iš to, kad buvo pateikta nedaug pakeitimų. Kai kurie kolegos klausė, kodėl šis aktas nėra teisiškai privalomas. Tam yra daugybė priežasčių. Tačiau rytoj vyks vardinis balsavimas dėl daugelio jo straipsnių, bus patvirtinti Parlamento bendri veiksmai ir Tarybos bendras reikalavimas tai daryti.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad lygiai prieš 200 metų Č. Darwinas išleido knygą apie rūšių atsiradimą. Jis teigė, kad išlieka ne stipriausias, bet tas, kuris sugeba geriausiai prisitaikyti. Manau, kad pateikdami Smulkiojo verslo aktą mes suteikėme valstybėms narėms galimybę prisitaikyti ir manevruoti, o smulkiajam verslui valstybėse narėse – galimybę greičiau prisitaikyti, išgyventi šią krizę ir drąsiai sutikti naujus iššūkius. Labai dėkoju už jūsų paramą.

Pirmininkė. - Iš keturių politinių frakcijų sulaukiau keturių pasiūlymų dėl rezoliucijos⁽¹⁾ dėl darbuotojų dalyvavimo Europos privačiojoje bendrovėje.

Balsavimas įvyks ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Gabriela Crețu (PSE), raštu. – (RO) Norėčiau atkreipti dėmesį į du labai svarbius klausimus.

Galimybė gauti finansavimą yra gyvybiškai svarbi kartu su teisinėmis ir administracinėmis sąlygomis. Specialaus fondo MVĮ sukūrimas ir mikrokreditų plėtra yra būtinos sąlygos, be kurių MVĮ negali išlikti sudėtingomis rinkos sąlygomis, o galimybė įkurti naują MVĮ būtų labai ribota.

Antrasis klausimas yra susijęs su moterų, vykdančių smulkųjų verslų, padėtimi. Daugelio požiūriu ji nedaug kuo skiriasi nuo darbuotojų. To priežastimi galėtų būti paslaugų, padedančių užtikrinti pusiausvyrą tarp asmeninio ir darbinio gyvenimo, trūkumas bei stipri konkurencinė aplinka, kurioje ryšiai reiškia labai daug. Tokie ryšiai, palengvinantys informacijos srautą ir galintys suteikti reikalingą paramą, yra verslo, vadovaujamo vyrų, požymis. Šiuo požiūriu moterys yra labiau pažeidžiamos. Dėl to būtina skatinti ryšius tarp vyrų turimo ir moterų turimo verslo.

Taip pat kviečiame visose valstybėse narėse suteikti bendraturtės statusą moterims, dirbančioms smulkiajame šeimos versle. Daugeliu atvejų savininkas yra vyras, o moterys yra laikomos dirbančiais neapmokamais šeimos nariais. Jos net negali pasinaudoti socialiniu draudimu kaip kiti darbuotojai. Iš tikrųjų, jei jos sulaukusios senyvo amžiaus išsiskirtų su savo partneriais, neigiamos to pasekmės yra akivaizdžios ir siaubingos...

Adrian Manole (PPE-DE), raštu. – (RO) MVĮ konkurencingumas dažnai sumažėja dėl tarpvalstybinei prekybai sudaromų kliūčių. Tokių kliūčių panaikinimas užtikrintų didesnę teisinę stabilumą, atsirastų galimybė veiksmingiau įvertinti atsakomybės riziką, su kuria susiduria įmonės ir verslininkai. Šiuo pranešimu Europos Parlamentas parodė, kad jam yra suprantamas gyvybiškai svarbus smulkiojo ir vidutinio verslo vaidmuo Europos ekonomikos konkurencijai.

Gerai įvertintas Europos viešųjų įmonių statusas, skirtas papildyti jau esamas įmonių teises formas, turės naudos MVĮ Europoje konkurencingumui daugeliu požiūrių. Šis statusas sustiprins Europos vidaus rinką, supaprastins įmonių teisinę struktūrą. Dėl to sumažės išlaidos konsultacijoms, bus galima lengviau pateikti į tarpvalstybines rinkas, o tai pagerins ekonominę integraciją ir augimą.

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Taip pat šis statutas užtikrins didesnę MVĮ lankstumą.

MVĮ sudaro daugiau nei 90 proc. visos ES ekonomikos ir dvi trečiąsias darbo vietų. Todėl joms turėtų būti suteiktos kaip galima geresnės sąlygos, kad galėtų prisidėti prie ekonominio augimo bendroje vidaus rinkoje, susikrauti kapitalą pasinaudojant esamomis galimybėmis ir pasirengti globalizacijos iššūkiams.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), raštu. – (DA) Komisijos nuomone, šio pasiūlymo tikslas yra pagerinti sąlygas verslui ES vidaus rinkoje.

Pagal šį pasiūlymą, tai bus įgyvendinta suteikiant įmonėms galimybę laisvai pasirinkti valstybę narę ES, kurioje jos galėtų įregistruoti savo buveinę, nepriklausomai nuo to, kur iš tikrųjų yra verslas. Tam jos tik privalo laikytis šalies, kurioje yra įregistravę savo buveinę, teisės aktų reikalavimų.

Tai sudarys galimybes apgaulei sunkiai įgytų darbuotojų teisių srityje ES valstybėse narėse.

Tiesa yra akivaizdi. Kalbėsiu konkrečiai.

Danijos bendrovė yra įregistravusi savo buveinę Kopenhagoje. Joje dirba 35 darbuotojai. Remiantis Danijos teisės aktais, ši bendrovė turi pripažinti darbuotojų paskirtus atstovus į bendrovės valdybą. Taip darbuotojai turi galimybę sužinoti šiek tiek apie bendrovės padėtį ir ateitį.

Jei šis pateiktas siūlymas bus priimtas be jokių pakeitimų, minėtoji bendrovė galės paprasčiausiai įregistruoti savo buveinę kaip Europos privačioji bendrovė Suomijoje. Tam, kad valdyboje galėtų dalyvauti darbuotojų atstovas, įmonėje turės dirbti 150 darbuotojų. Daugelyje kitų ES valstybių narių padėtis yra dar blogesnė.

Galbūt per ateinančias derybas Komisijos pasiūlymas bus šiek tiek pataisytas. Galbūt galutinis priimto teksto variantas nebus labai blogas.

Bet kuriuo atveju turėtume savęs paklausti „kodėl“? Kodėl Komisija ir vėl teikia siūlymus, kurių vienintelis tikslas yra sumažinti darbuotojų teises? Ar tai reiškia, kad ES kažkas iš esmės yra blogai?

19. Bendros Europos prieglobsčio suteikimo sistemos ateitis (diskusijos)

Pirmininkė. - Kitas klausimas darbotvarkėje yra diskusijos dėl Giusto Catanios pranešimo (A6-0050/2009), parengto Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos ateities (2008/2305(INI)).

Giusto Catania, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, praėjusiais metais visame pasaulyje išaugo pabėgėlių skaičius. Šiuo metu pabėgėlių yra maždaug 12 milijonų. Jeigu įtrauktume viduje perkeltus asmenis, skaičius išaugtų iki 26 milijonų žmonių visame pasaulyje, kuriems yra reikalinga apsauga. To priežastis yra pasaulyje vykstantys karai. Šiuo metu yra daugiau nei 4 milijonai Irako pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų. Akivaizdu, kad šie pabėgėliai yra pasekmė karų, kuriuos pradedant dalyvavo ir mūsų šalys.

Bendra Europos prieglobsčio suteikimo politika yra būtina todėl, kad, remiantis teisine valstybe, privalome užtikrinti, kad šie žmonės būtų vienodai priimami visoje Europos Sąjungoje. Tai tampa dar svarbiau įvertinus, kad kai kurios valstybės narės neturi teisės aktų, reglamentuojančių prieglobsčio galimybę. Apgailestaudamas pripažįstu, kad prieglobsčio suteikimo tvarkos suderinimas buvo atidėtas dvejiems metams. Tai reiškia, kad jis bus įgyvendintas 2012 metais. Turime panaikinti tarp valstybių narių ir prieglobsčių sistemų esančius didelius skirtumus. Dabar mes esame paradoksaliaje padėtyje, kai trečiųjų šalių piliečių prašymų suteikti pabėgėlio statusą pripažinimo lygis valstybėse narėse skiriasi apytikriai nuo 0 iki 90 proc., priklausomai nuo valstybės, kurioje prašoma prieglobsčio.

Standartų suderinimas turėtų užtikrinti aukštesnę apsaugos lygį visoje ES. Tokia apsauga neturėtų būti pagrįsta žemiausiu bendru vardikliu. Prieglobsčio suteikimas yra svarbi mūsų demokratijos ir žmogaus teisių apsaugos dalis. Nėra priimtina, kad pastaraisiais metais ji žymiai susilpnėjo. Ne visada atsižvelgiama į prieglobsčio prašytojų poreikius ir paisoma tarptautinėse konvencijose nustatyto negrąžinimo principo. Europos Sąjunga prie išorės sienų turėtų parengti priemones, kurios leistų nustatyti prieglobsčio prašytojus ir užtikrinti, kad asmenys, turintys teisę į tarptautinę apsaugą, patektų į teritoriją, tarp jų ir išorės sienų kontrolės apsaugos operacijas. Manytume, kad reikėtų persvarstyti „Frontexo“ vaidmenį. Ši agentūra dažnai elgiasi su prieglobsčio prašytojais lyg jie būtų neteisėti imigrantai.

Šiuo pranešimu Europos Parlamentas prašo „Frontexo“ pateikti išsamius duomenis apie prieglobsčio prašytojus bei sulaikytų asmenų, išsiųstų atgal į tranzito arba kilmės šalį, padėtį. Privalome užtikrinti tinkamą tarptautinių

konvencijų bei bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis susitarimų taikymą. Susitarimai neturėtų būti sudaromi su Ženevos konvencijos nepasirašiusiomis šalimis. Daugelyje valstybių narių į tai nekreipiamas dėmesys, tarp jų ir Italijoje, kuri pasirašė su Libija susitarimą dėl migracijos srautų valdymo. Ši valstybė neketina pasirašyti Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių.

Labai džiaugiamės ir, jau minėjome, tikimės, kad tai bus paminėta ir pranešime, kad Teisingumo Teismas panaikino Prieglobsčio procedūros straipsnį dėl sąvokos „saugios trečiosios šalys“ sukūrimo bei bendro tokių šalių sąrašo sudarymo. Manome, kad tokio dalyko kaip „saugi trečioji šalis“ nėra. Ši sąvoka yra klaidinga, nes net ir šalyse, kuriose demokratiniai standartai yra aukšti, bet kuris pilietis gali būti persekiojamas.

Prieglobsčio prašytojai yra pažeidžiami asmenys. Jiems turėtų būti taikomos atitinkamos priėmimo sąlygos. Valstybės narės negali sulaikyti asmenų vien dėl to, kad jie kreipiasi dėl tarptautinės apsaugos. Todėl norėčiau pareikšti, kad prieglobsčio prašytojai neturėtų būti sulaikomi. Deja, daugelyje valstybių narių prieglobsčio prašantys asmenys vis dar yra sulaikomi dėl to, kad pateko į šalį neteisėtai. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad nėra jokio kito būdo patekti į Europos Sąjungą. Tai paradoksas. Netgi prieglobsčio prašytojai privalo būti mišrių srautų subjektais, kad galėtų patekti į ES. Prieglobstis nėra nuolaida – tai valstybių pareiga ir bėgančiųjų iš karo apimtos šalies asmenų teisė.

Jacques Barrot, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, gerbiamieji nariai, liepos mėnesį Komisija priėmė veiksmų planą dėl prieglobsčio. Iki šiol 2008–2009 metais Komisija pateikė konkrečius pasiūlymus dėl apsaugos standartų gerinimo, užtikrino didesnę solidarumą tarp valstybių narių bei sustiprino praktinį bendradarbiavimą.

Pateikėme principus, kurių turėtų laikytis Europos Sąjunga, išlaikydama savo humanitarines ir apsaugą teikiančias tradicijas, užtikrindama vienodą elgesį visoje Sąjungoje, gerindama prieglobsčio sistemos veiksmingumą ir skatindama solidarumą Sąjungoje bei tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių.

Džiaugiuosi, kad Parlamentas visiškai pritaria Komisijos nuostatomis. Mūsų bendras siekis yra sukurti labiau ginančią, veiksmingesnę ir teisingesnę Europos prieglobsčio sistemą.

Tai, kad Parlamentas yra teisės aktų leidėjas kartu su Taryba, teikia vilčių, kad dėl vykstančių ilgų derybų bus sukurta geresnė kokybės priemonė, labiau suderinta su pagrindinėmis teisėmis.

Tada dėl bendro sprendimo procedūros ir kvalifikuotos daugumos balsavimo Taryboje Sąjunga galės užtikrinti aukštesnio lygio tarptautinių apsaugos standartų suderinimą.

Dėkoju Parlamentui už tvirtą paramą visoms iniciatyvoms, Komisijos paskelbtoms savo veiksmų plane.

Tai pat dėkoju už suteiktą pirmenybę mano pateiktam siūlymui dėl Europos prieglobsčio pagalbos tarnybos sukūrimo. Mums yra būtina Parlamento parama norint, kad šis mechanizmas būtų sėkmingas. Taip galėsime sustiprinti praktinį bendradarbiavimą ir prieglobsčių sistemų kokybę. Tikiuosi, kad visos trys institucijos greitai pasieks bendrą susitarimą, kad šis biuras pradės veikti kaip galima greičiau.

G. Catania, norėčiau padėkoti už šį pranešimą. Jums susirūpinimą kelia kai kurie klausimai, ypač prieglobsčio prašytojų sulaikymo sąlygos, jų teisės pagal Dublino procedūrą, vykdomos sienų kontrolės poveikis siekiant apsaugos bei tam tikroms valstybėms narėms tenkanti našta priimančiam prieglobsčio prašytojų srautus. Norėčiau į tai atsakyti.

Dėl prieglobsčio prašytojų sulaikymo sąlygų Komisija yra pasiūliusi pakeitimus iš dalies dėl direktyvos dėl priėmimo sąlygų, aiškesnės tvarkos nei galioja šiuo metu, ypač dėl draudimo sulaikyti nelydimus nepilnamečius. Taip pat aiškiai apibrėžėme atvejus, kada galima sulaikyti pilnamečius, užtikrinant jiems teisę gauti teisinę pagalbą bei reguliariai tikrinant taikomas sulaikymo priemones.

Be to, M. Roure pranešime dėl atvirų ir saugių priėmimo centrų, kuris buvo priimtas vasario 5 d., Parlamentas nurodė tam tikras problemas. Pasiūlyti direktyvos dėl priėmimo sąlygų pakeitimai turėtų padėti išspręsti šias problemas.

Vadovaudamasis tai pačiais principais, pateikiau pasiūlymą dėl geresnio teisių užtikrinimo prieglobsčio prašytojams pagal Dublino procedūrą. Pvz., privalome palengvinti šeimų, vaikų su savo šeimos nariais susijungimą, sustiprinti procedūrines garantijas prieglobsčio prašytojams pagal Dublino procedūrą.

Geriausia prieglobsčio procedūra būtų niekam tikusi, jeigu nebūtų galima ja pasinaudoti. Gerb. C. Catania, pritariu, kad būtina gerinti mūsų darbą su pasienio pareigūnais, juos mokyti ir informuoti prieglobsčio klausimais. Minėjote mišrius srautus. „Frontexas“ tikrai turėtų sugebėti atlikti tokius mokymus. Prieglobsčio

pagalbos tarnyba padės parengti vadovus pasienio pareigūnams. Taip pat turėtume geriau apibrėžti atsakomybę dėl išgelbėtų jūroje asmenų. Kur jie turėtų būti išlaipinti? Kur, esant būtinybei, jie galėtų prašyti prieglobsčio? Kartu su valstybėmis narėmis bandome rasti teisingus atsakymus į šiuos klausimus. Žinoma, kad suprantame, kokią spaudimą patiria prieglobsčio sistemos kai kuriose valstybės narėse. Norime didesnio solidarumo ne tik finansine prasme, bet ir sudarant greitos reakcijos ekspertų grupes, kurias sudarytų prieglobsčio paramos tarnyba.

Taip pat ketiname tirti galimybes savanoriškai perkelti pabėgėlius į kitą valstybę narę, nei tą, kurioje jiems buvo suteikta apsauga.

Šios savaitės pabaigoje vyksiu į Lampeduzą ir Maltą, kad galėčiau įvertinti praktinius reikalavimus ir sužinoti, kokią paramą Sąjunga galėtų teikti.

Gerb. pirmininke ir gerbiamieji nariai, naudodamasis proga norėčiau padėkoti už papildomus 10 milijonų, skirtus Europos pabėgėlių fondui, kuriems Parlamentas pritarė 2008 m. pabaigoje. Šie pinigai bus skirti perkelti daugiau pabėgėlių Sąjungoje 2009 metais. Taip pat norėčiau pabrėžti valstybių narių įsipareigojimų svarbą misijoje, kuri buvo pasiūsta į Jordaniją ir Siriją Irako pabėgėliams perkelti į Europos Sąjungos valstybes nares.

Kitaip tariant, darome viską, kad pagerėtų teisės aktų kokybė, praktinis bendradarbiavimas ir solidarumas tarp valstybių narių bei tarp Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių.

Norėčiau padėkoti Parlamentui už jo paramą. Europos Sąjunga turi tapti bendra vieta ieškantiems saugumo. Ketinu tai įtraukti į Stokholmo programą.

Dėkoju, ponios ir ponai. Dėkoju G. Catania ir M.Roure už atliktą labai naudingą darbą.

PIRMININKAVO: M. ROTHE

Pirmininko pavaduotoja

Danutė Budreikaitė, Vystymosi komiteto nuomonės referentė. – (LT) Pastaraisiais metais pabėgėlių skaičius visame pasaulyje pasiekė 16 milijonų. 2007-aisiais metais ES buvo pateikta per 200 000 prieglobsčio prašymų. Tiek prieglobsčio prašantys pabėgėliai, tiek kai kurios valstybės narės susiduria su problemomis, didele našta, kurią palengvintų bendra Europos prieglobsčio sistema. Valdžios institucijos turėtų taikyti konkrečius, aiškius ir vienodus terminus sprendimams dėl prieglobsčio prašymų priimti. Svarbu, kad pabėgėlio statusas būtų suteikiamas remiantis konkrečiu atveju, o ne bendro pobūdžio įvertinimu, pavyzdžiui, grindžiamu tautybe. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad Europos Komisijos prieglobsčio politikos plane neminima agentūra „Frontex“, kurios vaidmuo pabėgėlių prieglobsčio srityje yra labai svarbus. Be to, svarbu paminėti, kad prieglobsčio prašytojų skaičius tiesiogiai priklauso nuo politinės, ekonominės ir socialinės prieglobsčio prašytojų kilmės šalių situacijos. Todėl bendra Europos prieglobsčio politikos sistema turėtų būti glaudžiai susieta su Europos vystoma bendradarbiavimo politika bei humanitarine veikla, o tai sumažintų prieglobsčio prašytojų, ieškotojų, kurie dažnai yra ekonominiai, skaičių.

Carlos Coelho, PPE-DE frakcijos vardu. – (PT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, remiantis Tampere išvadomis, buvo daug kas padaryta derinant valstybių narių teisės aktus dėl prieglobsčio. Tačiau tai yra daroma pagal blogiausią bendrą pavyzdį. Toliau išlieka skirtinga praktika ir tvarka. Vis dar nėra nustatytos vienodos sąlygos apsaugai visoje ES. Dėl to vis dar kyla tokių problemų kaip antrinė migracija ir to paties asmens teikiami prašymai dėl prieglobsčio keliose valstybėse.

Kaip jau atkreipė dėmesį pranešėjas, 2008 m. pabėgėlių skaičius sudarė daugiau nei 12 milijonų. Todėl turime skubiai pradėti antrąją bendros Europos prieglobsčio sistemos stadiją. Vienodas apsaugos lygis visoje ES gali būti užtikrintas tik jei bus nustatyta vienoda prieglobsčio prašymo procedūra. Taip prašymai būtų nagrinėjami veiksmingiau, greičiau, kokybiškiau ir teisingiau. Taip pat reiktų sukurti bendrus standartus dėl pabėgėlių arba asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, vertinimo. Tik taip su prieglobsčio prašytojais bus elgiamasi vienodai, nepriklausomai nuo valstybės narės, kuriai buvo pateiktas prieglobsčio prašymas.

Todėl pritariu šiam pateiktam prieglobsčio veiksmų planui, prie kurio rengimo prisidėjo įvairūs viešieji suinteresuotieji asmenys. Šis planas per ateinančius metus numato sukurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą. Pritariu pasiūlytiems Priėmimo sąlygų direktyvos, Prieglobsčio procedūrų direktyvos ir Priskyrimo direktyvos pakeitimams iš dalies, siekiant nustatyti aiškesnius kriterijus, kuriais remiantis prieglobsčio prašytojai galėtų gauti tarptautinę apsaugą. Džiaugiuosi, kad Komisijos narys J. Barrot pabrėžė poreikį

užtikrinti ryšį su kitomis politikos sritimis, veikiančiomis tarptautinę apsaugą. Tikiuosi, kad tokiu pačiu požiūriu bus vadovaujamasi ir kitose bendroje srityse.

Galiausiai norėčiau pasveikinti pranešėją Giusto Catanią, nes jo darbas atliktas puikiai. Jam pritars Europos liaudies partija (krikščionių demokratų) ir Europos demokratai.

Martine Roure, *PSE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti mūsų pranešėją, parengusį šį puikų pranešimą. Jame teisingai atsispindi visi neatitikimai dabartiniuose prieglobsčio teisės aktuose. Ji pateikia siūlymus, kuriais galėsime judėti teisinga linkme.

Pirmiausia privalome padaryti galą visiems nepriimtiniams skirtumams tarp valstybių narių. Iš tikrųjų atsakymas, kurį gauna prieglobsčio prašytojas, priklauso nuo šalies, kuriai yra pateikiamas parašymas.

Reikalaujame iš esmės pagerinti sąlygas, kuriose gyvena prieglobsčio prašytojai. Tam būtina vadovautis principu, kad prieglobsčio prašytojai negali būti sulaikomi – ypač pažeidžiami asmenys, moterys, vaikai bei kankinimų aukos. Taip pat reikia suteikti minimalias teises į apgyvendinimą, užimtumą, sveikatos paslaugas, švietimą. Kitaip tariant, garantuoti pagrindines teises, būtinas asmens orumui užtikrinti.

Galiausiai yra gyvybiškai svarbu pertvarkyti Dublio II sistemą. Apsilankę sulaikymo centruose, kaip jau minėjo M. Rothe, pamatėme, kokią žalą padarė netinkamai vykdoma operacija bei kokia našta tenka šalims, labiausiai paveiktoms migrantų srautų.

Mūsų vis dar laukia ilgas kelias iki bus sukurta bendra prieglobsčio politika. Neturėtume puoselėti jokių iliuzijų, tačiau naujieji Komisijos pasiūlymai, prie kurių, manau, galime veiksmingai prisidėti, tikiuosi leis padėti struktūros pamatus. Šiandien ji galbūt dar trapi, tačiau tikėkimės ateityje taps tvirtesnė.

Nuoširdžiai dėkoju Komisijos nariui Jacquesui Barrotui už jo pareikštus tvirtus ketinimus šiuo klausimu. Būtent to mums reikia. Komisijos nary, tikiuosi, kad turėsite laiko tai įgyvendinti. Mūsų pareiga ir moralinė būtinybė vardan vertybių, kurias gina Europos Sąjunga.

Sarah Ludford, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, pritariu pranešėjo pateiktam pranešimui ir Komisijos atliktam darbui. Nėra jokio pasiteisinimo dėl prastos pabėgėlių reikalų tvarkymo padėties ES. Prieglobsčių prašytojų paraiškų skaičius yra žemas lyginant su istoriniais standartais. Bendros praktikos trūkumas, skirtinga informacija iš kilmės šalies, nesugebėjimas tinkamai įgyvendinti ES teisės aktus rodo, kad padėtis yra nevienoda. Dėl to prašytojai keliauja iš vienos šalies į kitą, o šalys stengiasi jų atsikratyti.

Kitas veiksnys, dėl kurio yra nevienodos galimybės gauti apsaugą yra tas, kad kai kurios valstybės narės tiesiog išsiunčia žmones, prieš tai tinkamai juos įvertinusios. Tiesą sakant, jos netgi papirkinėja trečiąsias šalis, siekdamos sustabdyti atvykėlių iš jų srautus.

Dauguma mišriais srautais atvykstančių asmenų gali būti ekonominiai imigrantai – tai nėra nusikaltimas. Tačiau, nors iš jų tik keli yra tikri pabėgėliai, jie privalo būti nustatyti. Kaip mini G. Catania, žmogaus teisių apsauga turi tapti sudedamąja sienų valdymo dalimi, ypač „Frontexo“ kompetencijos ribose. Asmenys neturėtų būti sulaikomi tik dėl to, kad kreipėsi dėl prieglobsčio.

Be vieningos bendros politikos ir apsaugos, būtinas praktinis bendradarbiavimas, parama ir solidarumas, įskaitant ir Europos prieglobsčio pagalbos tarnybą, teikiančią bendrą informaciją apie šalis. Geresnė kokybė ir tikslesni pradiniai sprendimai padėtų sutaupyti lėšų sumažėjus daug pastangų reikalaujančių prašymų skaičiui.

Labai svarbu įpareigoti ES valstybes leisti prieglobsčio prašytojams dirbti praėjus šešioms mėnesiams, jei per tą laiką jų prašymas nebuvo išnagrinėtas. Jie privalo išsaugoti savo orumą bei taip pat mokėti mokesčius. Esu labai nusivylusi, kad Jungtinė Karalystė nusprendė neįgyvendinti patobulintos Priėmimo sąlygų direktyvos. Ši direktyva draustų sulaikymą, remiantis vien tik pateikto prieglobsčio prašymo pagrindais, užkirstų kelią JK vykdomai greito sulaikymo politikai ir suteiktų teisę dirbti praėjus šešioms mėnesiams. Gėda, kad mano šalis šias sąlygas laiko sunkinančiomis.

Jan Tadeusz Masiel, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, norėtume dar kartą iš visos širdies padėkoti Taryboje pirmininkavusiai Prancūzijai. Ji padarė didelę pažangą sprendžiant prieglobsčio klausimą, paskatino Europos imigracijos ir prieglobsčio pakto priėmimą Europos Vadovų Taryboje praėjusių metų spalį. Tiesa, kad Europos Sąjungai yra reikalinga bendra prieglobsčio politika bei solidarumas priimančiam pabėgėlius. ES valstybėms narėms, kurios yra ypač paveiktos prieglobsčio prašytojų, turi būti teikiama parama. Prieglobsčio klausimas yra labai jautrus. Labai sudėtinga nuspręsti, kada iš tikrųjų reikalinga apsauga, o kada asmuo bando

ištrūkti iš skurdo savo šalyje. Ir nors tokiems asmenims irgi reikalinga pagalba, mes negalime priimti visų. Procedūros ES turi būti vieningos, skaidrios ir greitos.

Hélène Goudin, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, „Europos tvirtovės“ kūrimas kiekvienais metais vyksta vis sparčiau ir sparčiau. Labai gaila vien dėl to, kad bendroji prieglobsčio politika greičiausiai bus griežtesnė ir labiau ribos – daugiausia nukentės asmenys, kuriems reikia pagalbos. Švelniai tariant, tokia situacija neduoda ramybės.

Pranešime norima priimti bendrus standartus, nustatančius, koks asmuo yra laikomas pabėgėliu. Klausimas, kam to reikia. Tą jau apibrėžia tarptautinės konvencijos. Neturėtume kurti naujų ES normų, kurios greičiausiai būtų labiau ribojančios nei pvz., Ženevos konvencija.

Beveik kiekvieną dieną mus pasiekia siaubingi pranešimai iš pabėgėlių stovyklų, esančių pietų Europoje. Ten patekę asmenys gyvena siaubingose sąlygose, į kurias valdžia žiūri pro pirštus. Akivaizdu, kad problema yra ne dėl sulaikytų asmenų, gyvenančių stovyklose, bet dėl to, kad nėra paisoma žmogaus teisių, nors visos valstybės narės, bent teoriškai, atitinka Kopenhagos kriterijus. Apie tai turėtume diskutuoti Parlamente. Kiekviena valstybė pati priima sprendimus, kas gali patekti į jos teritoriją, tačiau ji turi laikytis tarptautinių konvencijų ir susitarimų.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Bendra Europos prieglobsčio sistema šiuo metu neatitinka teisinių dokumentų dėl tarptautinės apsaugos.

Dėl didelių neatitikimų sprendimų priėmimų tvarkoje, kurią 27 valstybės narės naudoja prieglobsčio prašymams, skirtumas tarp pabėgėlio statuso suteikimo prašytojams yra nuo 0 proc. iki maždaug 90 proc. Be to, Dublino sistemos kriterijai uždeda neproporcingą našta valstybėms narėms, esančioms šalia Europos Sąjungos išorės sienų, nes jos priima prieglobsčio prašymus, kaip pirmoji ES teritorijoje šalis.

Neįtikėtina, kad vis dar vyksta antrinė migracija iš vienos valstybės narės į kitą bei tas pats asmuo teikia prašymus dėl prieglobsčio keliose valstybėse. Vienas iš svarbiausių reikalavimų ES prieglobsčio politikoje yra apsikeitimas tyrimais, patirtimi ir informacija tarp valstybių narių. Taip pat būtina rasti praktinius sprendimus plečiant bendradarbiavimą tarp administracinių institucijų, atsakingų už prieglobsčio prašymų nagrinėjimą.

Tačiau sudėtingiausia problema išlieka valstybių narių bendradarbiavimas dėl jų skirtingo elgesio su tarptautinės apsaugos prašytojais, priklausomai nuo jų kilmės šalies. Tikiuosi, kad prieš tris savaites Komisijos pasiūlytas reglamentas dėl Europos prieglobsčio paramos tarnybos sukūrimo iš dalies pradės išspręsti šias problemas.

Jau dabar primygtinai siūlau būsimiems šios Europos tarnybos administratoriams neatsisakyti bendradarbiavimo su Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų esančia valdymo agentūra, Europos migracijos tinklu, kompetentingomis institucijomis valstybėse narėse ir migracijos bei prieglobsčio veikloje dalyvaujančiomis trečiosiomis šalimis. Šis bendradarbiavimas padės išvengti veiksmų pasikartojimo, palengvins valstybių narių veiksmų koordinavimą bei jų praktikos prieglobsčio klausimais panaudojimą.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Gerb. pirmininke, Komisijos nary J. Barrotai, iš pradžių norėčiau padėkoti G. Cataniai už parengtą pranešimą. Visiškai pritariu, jog gaila, kad jo įsigaliojimas buvo atidėtas iki 2012 metų. Norėčiau pasisakyti trim klausimais: dėl vaikų teisių, paramos ir moterų, tapusių prekybos žmonėmis aukomis, galimybių ir kaip galėtume geriau pasirengti per šią netikėtą pasaulinę krizę.

Manau, kad yra puiku, jog Parlamentas kreipia dėmesį į tai, kad vaikams ir paaugliams turėtų būti teikiama speciali parama. Vis dėlto mane jaudina tai, kad vaikai vis dar gali būti suimami. Manau, kad tai yra nepriimtina.

Vakar buvo Tarptautinė moters diena. Šios kadencijos metu dalyvavau sprendžiant klausimą, kaip atskiros šalys elgiasi su moterimis ir vaikais, tapusiais prekybos žmonėmis, aukomis. Ar tokie asmenys turi teisę likti ES, ar jiems turėtų būti suteikta pagalba dėl grįžimo namo. Valdant socialdemokratams Švedijoje, vyravo išankstinis sprendimas, kad moterys, kurios buvo niekinamos Švedijoje, nepriklausomai, ar jos tapo prekybos žmonėmis aukomis, ar tai vyko santuokoje, ar tapo smurto aukomis, turėjo teisę likti šalyje. Šiuo metu moteriai gali būti leista likti šalyje, bet tik tada, jei ji bendradarbiauja su policija ir prokurorais. Dėl kokių kitų nusikaltimų, be prekybos žmonėmis, norint gauti prieglobstį reikalaujama bendradarbiauti? Manau, kad tai yra moterų ir vaikų diskriminacija. Norėčiau šiandien atkreipti dėmesį į šį klausimą praėjusios Moters dienos proga.

Mano trečiasis klausimas būtų, kaip atskiros valstybės priima prieglobsčio prašytojus bei kokios šalys yra pasirenkamos. Mano šalis Švedija yra viena iš šalių, priimančių daugiausia pabėgėlių iš Irako. Lyginant su Jungtinėmis Valstijomis ir Kanada bei dauguma ES šalių, jų skaičius yra didžiulis. Tikiuosi, kad naujoji prieglobsčio sistema ES leis būti geriau pasirengusiems priimti bendrą atsakomybę už pasaulyje vykstančius įvykius arba, kaip yra Irako atveju, valstybių išiveržimo atveju. Solidarumu pagrįsta ES sistema neturėtų veikti tik taikos metu, ji taip pat turėtų veikti per krizę ir vykstant konfliktams.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, didėjantis asmenų, prašančių prieglobsčio ir pabėgėlio statuso, skaičius kelia nerimą. Kaip nurodoma pranešime, šiuo metu pasaulyje yra apie 12 milijonų pabėgėlių ir maždaug 26 milijonai viduje perkeltų asmenų. Tai mažai stebina, kai kurioms šalims Afrikos ir Azijos žemynuose toliau grimztant į politinį chaosą ir pasaulyje sparčiai didėjant finansinei ir ekonominei krizei.

Akivaizdu, kad ateinančiais mėnesiais ir metais pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų skaičius didės. Nieko nestebina tai, kad Europos Parlamentas nusprendė suderinti šalių prieglobsčio sistemas. Pranešime siūloma sukurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą, įkurti bendrą prieglobsčio paramos tarnybą, nustatant bendrus standartus dėl prieglobsčio ir pabėgėlio statuso suteikimo. Jame siūloma, kad šalys negalėtų sulaikyti prieglobsčio prašytojų tik tuo pagrindu, kad jie prašo prieglobsčio. Pabėgėliams turėtų būti leidžiama prašyti judėti iš vienos Europos šalies į kitą. Pranešime siūloma, kad jeigu prašytojas yra sulaikomas, tokiam asmeniui turėtų būti suteikta teisė pateikti skundą šalies teismui.

Tai padėtų sutvarkyti šalių prieglobsčio sistemose esamą netvarką. Akivaizdu, kad daugelis, galbūt dauguma, asmenų, prašančių prieglobsčio ir pabėgėlio statuso Europos šalyse, yra ekonominiai imigrantai, ieškantys geresnio gyvenimo. Ir kas juos galėtų dėl to kaltinti? Bet kuo lengvesnis taps jų atvykimas į Europą, tuo daugiau jų atvyks.

Dėl siūlomų bendrų sistemų, šalims bus dar sunkiau apsaugoti savo sienas, o nesusikačiuojamas ekonominių imigrantų skaičius galės lengviau jas kirsti. Jungtinei Karalystei būtina dar griežtesnė kontrolė negu ta, kurią numato Europos Sąjunga.

Simon Busuttil (PPE-DE). - (MT) Pranešėjas buvo teisus teigdamas, kad bendra prieglobsčio politika privalo remtis solidarumo principu. Būtent solidarumo ir trūksta mūsų prieglobsčio politikoje. Tai asmeniškai šią savaitę pareiškė Komisijos narys J. Barrot, lankydamasis mano šalyje Maltoje bei Lampeduzos saloje. Komisijos nary, pamatysite, kad šis solidarumas nėra pasiekiamas. Pirmą kartą solidarumo sąvoka buvo paminėta praėjusį spalį Europos migracijos ir prieglobsčio pakte. Buvo įtrauktas punktas dėl naštos tarp valstybių narių pasidalijimo, siekiant paskirstyti naštą tarp valstybių. Tai pirmas kartas, kai tokia sąvoka buvo pateikta ir tai yra teigiamas žingsnis. Šis punktas yra taikomas savanoriškai ir suteikia imigrantams, atvykusiems į vieną šalį prašyti prieglobsčio, galimybę persikelti į kitą Europos Sąjungos šalį. Šis Parlamentas šių metų Europos Sąjungos biudžete netgi skyrė 5 milijonus palengvinti šio straipsnio įgyvendinimą. Iki šiol mums neteko praktikoje susidurti su šio straipsnio taikymu, išskyrus Prancūzijos atvejį, kai ji pasiūlė priimti 80 prieglobsčio prašytojų iš Maltos. Tai labai svarbus gestas. Gaila, kad kitos Europos Sąjungos valstybės nepasiekė Prancūzijos pavyzdžiu. Todėl norėčiau paklausti Komisijos nario, kokių veiksmų Komisija imsis užtikrinant šios naštos paskirstymo tarp valstybių mechanizmo vykdymą? Kokie yra jos veiksmai užtikrinant, kad daugiau šalių parodytų solidarumą ir priimtų imigrantus iš šalies, kuriai tenka neproporcinga našta? Ar Komisija ketina parengti Europos persikirstymo tarp šalių programą ir kaip ji ketina taikyti šį straipsnį?

Daciana Octavia Sârbu (PSE). - (RO) Dabartinėje padėtyje, pasaulyje padidėjus pabėgėlių skaičiui, o Europos Sąjungai tenka daugiau nei pusė visų prieglobsčio prašytojų, bendros Europos prieglobsčio sistemos sukūrimui turi būti skubiai teikiama pirmenybė.

Todėl pritariu siūlymui sukurti Europos prieglobsčio paramos tarnybą, skirtą suderinti skirtingas šalių politikas, siekiant išvengti kai kurioms valstybėms tenkančios neproporcingos naštos. Manau, kad šios tarnybos veikla turėtų atlikti svarbų vaidmenį vykstant krizei ir tinkamai įvertinant prieglobsčio prašymus.

Manau, kad Europos Sąjunga, taikydama veiksmingus solidarumo mechanizmus, turėtų suteikti paramą naujosios Europos Sąjungos valstybėms narėms, nustatant vienodas prieglobsčio prašytojų priėmimo sąlygas. Tačiau neužmirškime, kad privalome būti iniciatyvūs, o ne veikti prieš, siekiant išvengti krizių, didesnę dėmesį Europos lygmeniu skirti bendradarbiavimui su trečiosioms šalimis.

Alin Lucian Antochi (PSE). - (RO) Kiekvienais metais Europos Sąjungos valstybės narės priima milijonus asmenų, bėgančių nuo persekiojimo ir konfliktų, vykstančių jų kilmės šalyse. Tačiau pabėgėlio statuso suteikimo šios šalyse rodikliai skiriasi nuo 0 iki 90 proc. Be to, Dublino sistema, susijusi su pabėgėlių priėmimu

pirmoje tranzito šalyje, sukuria tarp tokių šalių ir pagrindinių šalių, koordinuojančių vykdomą prieglobsčio politiką ir pabėgėliams taikomas priemones.

Kaip jau minėjo prieš mane kalbėję asmenys, bendra Europos prieglobsčio sistema turėtų leisti valstybėms narėms teikti didesnio lygio apsaugą pabėgėliams nuo tada, kai jie yra priimami, iki jie visiškai integruosis į vietos bendruomenes. Ji turėtų sukurti bendrą prieglobsčio tvarką su aiškiomis, priimtinais ir vienodomis sąlygomis, kurias valdžios institucijos galėtų naudoti tvarkant prieglobsčio prašymus.

Ypatingas dėmesys privalo būti skiriamas solidarumui tarp valstybių narių, derinant didelius prieglobsčio prašytojų srautus, kai kuriose šalyse teikiant finansinę paramą, kuriant vidaus perkėlimo ir persikirstymo mechanizmus, paskirstančius pabėgėlius vienodai visoje Europos Sąjungoje.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Norėčiau padėkoti pranešėjui ir pabrėžti šio klausimo svarbą, nors ir atstovauju Estijai, į kurią atvyksta labai mažai pabėgėlių.

Iki šiol pabėgėlio statusas buvo teikiamas tik keliems asmenims per metus, tačiau mes esame nedidelė šalis. Ir nors esame patrauklūs turistams, gyvenimas čia yra sunkus. Mes pritariame solidarumo būtinybei, bet manau, kad asmenys, jau patyrę daug kančių savo gyvenime, neturėtų būti baudžiami dar kartą, perkeliant juos į atšiaurų klimatą, nebent tai yra jų pačių pasirinkimas.

Todėl protingiau būtų kalbėti apie atsakomybės, o ne asmenų, pasidalijimą, gerinant šalių, sulaukiančių prieglobsčio prašytojų, padėti. Standartų harmonizavimui tikrai yra verta pritarti. Jeigu mus jungia bendros sienos, logiška, kad su prieglobsčio prašytojais turėtų būti vienodai elgiama visoje Europos Sąjungoje.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, visiškai nepritariu euroskeptikų vykdomai kampanijai prieš bendrą imigracijos ir prieglobsčio politiką, puoselėjamą Lisabonos sutartyje. Turime veikti kartu ir griežčiau kovoti su neteisėta ekonomine imigracija, sudarydami geresnes sąlygas prieglobsčio prašytojams. Man kelia nerimą, kad Europos stovyklose esantys pabėgėlių vaikai neturi galimybių gauti išsilavinimą ar būtiną sveikatos priežiūrą mėnesių mėnesiais. Taip pat yra nepriimtina, kad Šengeno erdvėje kai kurios valstybės pripažįsta pabėgėlių statusą, o kitos ne. Gaila, kad agentūra „Frontex“ negali kontroliuoti pabėgėlių ir tarptautinės apsaugos prašytojų kilmės šalių skaičiaus. Taip, mums yra reikalinga vieninga prieglobsčio suteikimo tvarka. Taip pat turime padėti valstybėms įveikti sunkumus solidariai. Tačiau manau, kad taip pat privalome sieti prieglobsčio politiką su vystymosi politika, siekiant užkirsti kelią imigracijai.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau pasisakyti gana trumpai, nors atidžiai klausiausi visų kalbų ir dėkoju Europos Parlamentui už parodytą tikrą paramą pastangoms vykdyti prieglobsčio politiką tokią, kokia yra reikalinga visiems pasaulyje persekiojamiems žmonėms. Tai yra mūsų pareiga ir, kaip pasakė, to reikalauja mūsų moralė.

Norėčiau pateikti kelis paaiškinimus. Pirmiausia kai kas iš jūsų minėjo „Frontex“, ypač G. Catania. Norėčiau pasakyti, kad „Frontex“ turi palaikymo pareigūną Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro biure. „Frontex“ tikrai stengiasi suprasti problemas, su kuriomis susiduria prieglobsčio prašytojai. Komisija pasiūlė tvarką, gerinančią „Frontex“ pareigas vykdant jūrų operacijas. Šiuo metu dėl šio klausimo vyksta diskusijos su valstybėmis narėmis.

Norėčiau grįžti prie daugelio jūsų pateikto prašymo dėl solidarumo. Ypač tai susiję su S. Busuttilu, kuris paminėjo sudėtingą Maltos padėtį šiuo klausimu. Teisybė, kad dėl prieglobsčio veiksmų plano Komisija pasiūlė ištirti galimybes savanoriškai paskirstyti prieglobsčio prašytojus po valstybes nares.

Diskusija su valstybėmis narėmis prasidėjo rudenį pateikus neoficialų dokumentą, kuriame numatomos kelios galimybės įgyvendinti solidarumo principą prieglobsčio srityje. Turiu pasakyti, kad nėra lengva gauti pritarimą iš daugumos valstybių narių, koku būdu paskirstyti pabėgėlius. Tačiau mes pradėjome tyrimą dėl poveikio ir galimybių tai padaryti Sąjungos lygmeniu.

Taip pat norėčiau pasakyti, kad esame pasirengę finansuoti projektus, susijusius su tokio pobūdžio pasidalinimu ir perkėlimu Europos pabėgėlių fondo ribose. Turėsiu galimybę tai dar kartą paminėti valstybėse narėse, kuriose ketinu apsilankyti. Tai bus šalys, kuriose dažniausiai prašoma prieglobsčio.

Manau, kad esame ilgo proceso pradžioje, kuris būtinas siekiant, kad Europa tarp savo vertybių išsaugotų stiprų identitetą kaip regiono, priimančio kenčiančius ir laukiančius mūsų pagalbos žmones iš viso pasaulio.

Labai dėkoju Europos Parlamentui, gerb. pirmininkei ir gerbiamesiems nariams, už visus jūsų pasisakymus, kurie yra ypač naudingi man kaip komisijos nariui.

Giusto Catania, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti savo kolegoms nariams, kurie savo pasisakymuose pritarė šiam pranešimui bei J. Barrotui už jo paramą ir Komisijos atliekamą darbą keičiant iš dalies tam tikras direktyvas, ypač Prieglobsčio procedūros direktyvą, rodant pasiryžimą pagerinti bendrą prieglobsčio sistemą. Parlamentas šioje srityje turi bendrą sprendimų priėmimo teisę. Manau, kad privalome atlikti savo vaidmenį harmonizuojant prieglobsčio procedūras aukštesniu lygmeniu, siekiant sukurti darnią sistemą, padėsiančią priimti didesnį skaičių pabėgėlių ir pagerinti jų priėmimo valstybėse narėse standartus.

Manau, kad šis Parlamentas atliko svarbų vaidmenį apsilankydamas administraciniuose sulaikymo centruose Europoje. Mums teko apsilankyti daugelyje jų – M. Roure buvo galutinio varianto pranešėja. Lankantis šiuose centruose pastebėjome, kad valstybėse narėse yra dažnai pažeidžiama teisė į prieglobstį, dažnai nėra užtikrinama teisė į sveikatos apsaugą ir teisinę pagalbą, galimiems prieglobsčio prašytojams nėra suteikiama informacija. Taip yra todėl, kad dėl mišrių srautų valdymo kova su neteisėta imigracija ir išorės sienų apsauga tapo svarbesnės nei priėmimo būtinybė, ypač galimybė priimti prieglobsčio prašytojus.

Pritariu kai kurių kolegų išsakytoms mintims, ypač dėl poreikio persvarstyti Dublino reglamentą ir užtikrinti solidarumo mechanizmą tarp valstybių narių, siekiant užtikrinti naštos pasidalinimą. Tačiau mums taip pat reikalingas solidarumo mechanizmas, susijęs su prieglobsčio prašytojais, nes jų teisė būti perkeltiems į kitą vietą, kad būtų išnagrinėtas jų prašymas, taip pat privalo būti pripažinta.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad kai kurie Parlamento nariai pateikė klausimą dėl sienų kontrolės. Manau, kad toks samprotavimas iš esmės yra klaidingas. Sienų apsaugos ir prieglobsčio klausimai yra du visiškai skirtingi dalykai. Privalome užtikrinti, kad Europos Sąjungoje būtų laikomasi vienos iš pagrindinių teisių – teisės į prieglobstį.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Bogusław Rogalski (UEN), raštu. – (PL) Gerb. pirmininke, praėjusiais metais pabėgėlių skaičiaus pasaulyje išaugo iki daugiau kaip 12 milijonų. Šalies viduje perkeltų asmenų daugiau kaip 26 milijonų. Tai rodo problemos rimtumą. Deja, standartai nėra suderinti, nes trečiųjų šalių piliečių prašymų suteikti pabėgėlio statusą pripažinimo lygis valstybėse narėse skiriasi apytikriai nuo 0 iki 90 proc.

Būtina sukurti bendrą prieglobsčio suteikimo procedūrą bei bendrus standartus, kuriais remiantis būtų sprendžiama, kokį asmenį pripažinti pabėgėliu, ar asmeniui yra reikalinga tarptautinė apsauga. Visi šioje srityje sprendimus priimančios valstybės privalo turėti vienodas galimybes gauti profesinę informaciją apie prašytojo kilmės šalį ir institucijas, kurios yra įgaliotos nagrinėti prašymus. Vienodos galimybės turėtų būti suteikiamos ir asmenims, prašantiems prieglobsčio.

Laukimo laikotarpiu labai svarbu, kad institucijos įvertintų skirtingus prieglobsčio prašytojų, esančių sudėtingesnėje padėtyje, poreikius – vaikų, neįgalių asmenų ir moterų. Svarbu sukurti bendrą duomenų bazę, kurioje būtų skelbiama ir dedama informacija apie kilmės šalis.

Vertėtų pabrėžti, kad pareigą suteikti pagalbą numato Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija (UNCLOS) ir yra teisiškai privaloma visoms ES valstybėms narėms ir ES agentūrai „Frontex“.

20. Romų socialinė padėtis ir galimybių jiems patekti į ES darbo rinką gerinimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkė. – Kitas klausimas darbotvarkėje Kósáné Kovács trumpas pristatymas (A6-0038/2009) pranešimo, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu, dėl romų socialinės padėties ir galimybių jiems patekti į ES darbo rinką gerinimo (2008/2137(INI)).

Magda Kósáné Kovács, pranešėja – (HU) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai. Po kelių mėnesių darbo pateikiu Parlamentui pranešimą dėl romų socialinės padėties ir galimybių jiems patekti į darbo rinką pranešimą. Šiame pranešime išreiškiama mūsų jaučiama atsakomybė dėl romų ateities Europoje – šios etninės mažumos, kurios gyventojų skaičius prilygsta valstybei narei.

Pastaraisiais mėnesiais poreikis imtis veiksmų nesumažėjo, bet tapo dar svarbesnis. Europą apėmė pasaulinė finansinė krizė. Ekonominis sukrėtimas dar kartą skaudžiau palietė pažeidžiamiausias socialines grupes, ypač romus. Visuomenės daugumos augantis ir pateisinamas egzistencinis nerimas yra puiki dirva sėti neapykantą mažumoms, diskriminaciją kitokiai nuomonei reikšti bei atpirkimo ožių ieškojimui. Tai svarbus ir simbolinis ženklas, pranešimo dėl romų priėmimas vyksta savaitę, per kurią Parlamentas rengsis kitam Tarybos susitikimui, ieškant ne tik priemonių, kurios padėtų mums išbristi iš krizės, bet ir galimybių sumažinti žmonių kančias ir riziką dėl pragyvenimo šaltinių, remiantis solidarumo principu, vienijančiu Europą.

Paskutiniaisiais dešimtmečiais supratome, kad nėra tokio dinaminio ekonominio vystymosi, kuris galėtų automatiškai užtikrinti judumą, naudojant esamas persikirstymo sistemas asmenims, esantiems ant žemiausio socialinio laiptelio. Priešingai, pamatėme, kad nevykdam politikos, palaikančios vienodų galimybių principą, vystymosi laikotarpiu skirtumai visuomenėje gali dar labiau didėti. Šiuo metu mūsų užduotis yra mobilizuoti išteklius kovojant su krizėmis bei augant ekonomikai taip, kad 10 milijonų romų netaptų krizės aukomis, bet taptų dalyviais atsigaunančioje ekonomikoje. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas mano, tam pritarė dauguma, kad nepriimtina, kad didžioji romų dalis gyvena sąlygomis, kurios būdingos besivystančioms šalims. Dešimtys tūkstančių romų vaikų vis dar mokosi izoliuotose mokyklose, kur negali gauti žinių ir visą savo gyvenimą jaučiasi atskirti ir diskriminuojami. Milijonai romų gyvena getuose be gėlo vandens, kanalizacijos, o dažnai ir be elektros. Jų gyvenimo trukmė yra 10–20 metų trumpesnė nei daugumos. Jie negauna profesinio mokymo, o kasdieniniame gyvenime patiria akivaizdžią diskriminaciją. O labiausiai jaudina tai, kad tokia padėtis sustiprina romų žodinę atskirtį, reiškiamą jiems neapykantą, o ginčai sprendžiami etniniu pagrindu. Kas nėra girdėję tokių žodžių kaip „jei jis romas, tai jis nenori pakeisti savo padėties ir mieliau yra linkęs vogti nei dirbti“?

Pagrindinė to priežastis yra ta, kad romų gyvenimo kokybė išlieka tokia pati kaip besivystančioje šalyje. Tai savo ruožtu sustiprina polinkį į atsiskyrimą, o neapykanta skatina kruvinus veiksmus. Viskas baigsis tik panaikinus pagrindines priežastis. Tai yra aktualu ne tik Vidurio ir Rytų Europos valstybėms, trokštančioms ramybės, bet ir kiekvienam Europos Sąjungos piliečiui. Taip pat neturėtume užmiršti, kad senėjančiai Europai labai svarbu užtikrinti, kad joje gyventų ne tik nelaimingi asmenys, priklausantys nuo socialinės paramos, bet įgiję gerą išsilavinimą, dirbantys piliečiai, galintys mokėti mokesčius, socialines ir draudimo įmokas. Tokia yra šiandieninio pranešimo tema.

Kad padarytume tai, kas yra būtina, įvairios Europos Sąjungos institucijos turi detalai ir planuotai vykdyti visapusišką romų politiką. Būtinai bendras sprendimas Europoje, norint įgyvendinti valstybių narių gerus ketinimus ir dažnai brangiai kainuojančias pastangas, kurios paprastai yra neveiksmingos dėl bendro noro pakeisti padėtį trūkumo. Norėčiau nuoširdžiai padėkoti visiems savo kolegoms nariams, kurių iniciatyva galėjau parengti išsamesnį pranešimą. Noras bendradarbiauti padėtų geriau suprasti, kad tai yra ne pasirinkimo, o būtinybės klausimas Europos Sąjungai skubiai integruoti šią žymią potencialią darbo jėgos dalį, turinčią ilgametę patirtį prisitaikant prie aplinkos. Dėkoju už jūsų kantrybę.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, M.Kósáné Kovács, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti M. Kósáné Kovács už pranešimą, kuris prisideda prie bendrų pastangų skatinti romų socialinę įtrauktį.

M. Kósáné Kovács, Komisija pritaria jūsų analizei bei pagrindinėms šios atskirties priežastims – socialiniam izoliavimui, kliūtims, su kuriomis susiduria romai, norintys įgyti išsilavinimą, diskriminacijai, trukdančiai visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje, įgyti prekes ir paslaugas bei, kaip labai teisingai pastebėjote, išankstiniams nusistatymams ir stereotipams romų atžvilgiu.

Komisija taip pat pritaria Europos Parlamento pasiūlymams dėl sprendimų, ypač dėl vaikų ankstyvosios raidos, mikrokreditų, stiprinančių verslumą, savarankišką darbą ir tikslinę struktūrinių fondų įgyvendinimą. Komisija mano, kad norint įgyvendinti veiksmingus, tvarius sprendimus turi veikti visi pagrindiniai veikėjai, ypač patys romai, siekiantys įgyvendinti ir kontroliuoti juos veikiančią politiką.

Be to, Komisija mano, kad būtų geriau naudoti Bendrijos priemones ir politiką. Siekiant užtikrinti romų įtrauktį, būtina keisti geriausią praktiką, tokia kaip ACCEDER programa Ispanijoje ar pastangos panaikinti segregaciją Vengrijoje. Norint, kad politika būtų veiksminga, ji turi atsižvelgti į konkrečią padėtį romų bendrijose.

Vadovaudamasi jūsų pranešimu, M. Kósáné Kovács, Komisija toliau rems romų socialinę įtrauktį užtikrindama visų romų atskirų teisių apsaugą, ypač moterų ir vaikų, atsižvelgiant į romų problemas bus koordinuojamos programos Europos lygmeniu, ypač užimtumo ir socialinės atskirties srityje, veiksmingiau naudojami struktūriniai fondai ir Europos socialinis fondas, stiprinami romų pilietinės visuomenės instituciniai gebėjimai.

Gerb. M. Kósáné Kovács, norėčiau padėkoti už šį pranešimą. Galiu pasakyti, kad mano kolegai, Komisijos nariui V. Špidlai, ir man yra gerai žinomos šios problemos. Norėčiau pridurti, kad Pagrindinių teisių agentūra pateiks mums du pranešimus dėl romų padėties, kurių pagrindu galėsime pasiūlyti ir propaguoti tai, ką taip gerai mus ką tik išaiškinote.

Gerb. M. Kósáné Kovács, dėkoju jums ir Parlamentui už paramą.

Pirmininkė. – Klausimo nagrinėjimas baigtas. Balsavimas vyks trečiadienį.

Raštiški pareiškimai

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Norint rasti problemų, su kuriomis susiduria romai, priimant sprendimus Europos Sąjungos lygmeniu, reikia atsižvelgti į tai, kad jie yra tokie patys piliečiai kaip ir mes, nors ir patiria atskirtį. Atstovaujančios organizacijos ir romų bendruomenės privalo aktyviai dalyvauti rengiant įtraukties politiką.

Reikalingos didesnės pastangos gerinant jų gyvenimo sąlygas ir galimybę gauti išsilavinimą bei sveikatos paslaugas. Šios minimalios sąlygos būtinos tam, kad romai galėtų gauti ir išsaugoti darbo vietas savo gyvenamose šalyse. Judumo galimybės turėjo jiems visiškai priešingą poveikį, dar labiau padidino diskriminaciją. Šiuo metu moterys yra dar mažiau apsaugotos, nes jos patiria diskriminaciją dėl lyties, etninių ir socialinių priežasčių.

Šalių vykdomų įtraukties ir kovos su skurdu programų rezultatai yra labai menki. Ekonominė krizė jokių būdu neturėtų būti pretekstas neįgyvendinti socialinės įtraukties programų. Jei jau taip, tai yra priežastis vykdyti suderintus veiksmus.

Kaip ir bet kuri kita socialiai nuskriausta grupė, romai gali stipriai nukentėti nuo krizės. Neįprasta reakcija, kurią stebėjome Italijoje, yra išpėjimas mums. Turime rasti problemų sprendimą arba nustatyti pagrindinę jų priežastį. Dešinieji visada labiau mėgsta kaltinti kitus, daugiausia menkiausiai apsaugotus. Kaip kairiųjų atstovas manau, kad būtų geriau rasti sprendimą.

Livia Járóka (PPE-DE), raštu. – (HU) Norėčiau pasveikinti M. Kósáné Kovács, pranešimas puikus, jame pateikiama išsami romų bendruomenių socialinės ir ekonominės padėties analizė. Jos pranešime yra gausiai pateikiama pažangių rekomendacijų, reikalaujama, kad Komisija, vykdydama savo politiką, įvertintų romų atžvilgiu vykdomos politikos poveikį bei siūlo į vystymo programas įtraukti bendrą reikalavimų sistemą. Valstybių narių kuriami neįgyvendinami bei lengvabūdiški projektai, kurių dauguma yra finansuojami Europos Sąjungos lėšomis, neduoda tikrų rezultatų. Mums reikalingas bendras veiksmų planas, pagrįstas tvirta teisine baze, kuris taikant sankcijas galėtų užtikrinti valstybių narių išipareigojimų įgyvendinimą. Romų bendruomenės privalo dalyvauti planavimo, įgyvendinimo ir kontrolės procese – nuo žemiausio lygio iki tarptautinių konsultacinių institucijų. Turi būti nustatytos bendros gairės ir terminai, patvirtinantys veiksmingą finansų naudojimą.

Skurdas yra socialinės įtraukties, kuri geografiškai susitelkusi tam tikrose vietose, dalis. Atlikti tyrimai aiškiai apibūdina skurdo Europoje žemėlapi. Didžioji romų dauguma gyvena mirčiai pasmerktuose mažuose regionuose ir net dabartinės gyvenimo kokybės užtikrinimas daug kainuoja. Ilgainiui tai gali paralyžiuoti biudžetą. Kyla grėsmė, kad sumažės socialinis tvarumas. Todėl Bendrijos strategija turi būti nukreipta į kaip galima greitesnes investicijas šiose srityse, skirtingų programų kūrimą, finansuojamų iš vystymosi fondų Europos lygmeniu, skirtų spręsti sudėtingas problemas bei užtikrinant lėšų skvarbą bei, esant reikalui, taikant konkrečias regionines paramos formas.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), raštu. – (BG) Kaip dešiniųjų atstovė tikiu, kad kiekvienas pilietis prisideda prie bendros visuomenės gerovės ir klestėjimo. Manau, kad visų socialinių grupių visuomeninė integracija ir socialinis tvarumas turi būti tikslas, įgyvendinamas be jokio populizmo ir skardžių šūkių. Tviri, veiksminga romų integracija privalo būti pagrįsta jų ekonominiu indėliu ir dalyvavimu darbo rinkoje.

Mano šalyje, kuri nėra išimtis, romai yra socialiai menkesni ir gyvena skurde. Jų švietimas sustoja labai ankstyvoje stadijoje. Tiesą sakant, Bulgarijos mokslo akademijos 2007 m. atliktas tyrimas rodo, kad romų, įgijusių išsilavinimą, skaičius yra lygus beveik nuliui – jis sudaro tik 0,2 proc. Dėl išsilavinimo stokos romai darbo rinkoje stovi ant žemiausio laiptelio ir tai yra priežastis, kodėl nedarbingumo lygis yra toks aukštas. Norint, kad jie veiksmingai integruotųsi, reikėtų pagerinti ne tik švietimą, bet ir jų gyvenimo sąlygas. Jie turi

veiksmingai dalyvauti darbo rinkoje. Tačiau to nebus be pačių romų dalyvavimo. Jie turi būti aktyvūs, sąmoningai trokšti, kad reikalai pasikeistų. Tai pagrindinė problema, su kuria visi susiduriame.

Katalin Lévai (PSE), raštu. – (HU) Pastarųjų metų įvykiai parodė, kad atėjo laikas rimtai atkreipti dėmesį į Europoje Sąjungoje gyvenančių romų ekonominę, kultūrinę ir sveikatos padėtį. Tam tikruose regionuose socialinė padėtis yra beveik katastrofiška, o dėl šios dabartinės ekonominės krizės gresia socialinis sprogdimas. Todėl aš ypač pritariu Magdos Kósáné Kovács pranešimui, kuriame bandoma rasti šios socialinės problemos sprendimą. Taip pat esu labai patenkinta dėl šiame pranešime nustatytų tikslų, tačiau nepakanka padėties įvertinimo, informacinių kampanijų ir pilietinės bendruomenės sustiprinimo. Turime imtis konkrečių, ryžtingų žingsnių švietimo ir darbo vietų kūrimo srityse.

Jei šiems tikslams nebus skirta pakankamai lėšų, iniciatyva bus nieko verta. Taip pat mums būtina ES strategija dėl romų, įgyvendinant tikslus, kurie veiktų valstybių narių ekonominę, švietimo ir sveikatos vykdomą politiką. Tik taip galėtume užtikrinti orias gyvenimo sąlygas 10 milijonų romų bendruomenei ir pagreitinti jų integraciją.

Romų Europoje padėties gerinimo strategijai įgyvendinti yra būtinas veiksmų planas. Todėl tikiuosi, kad atsiras asmenų, norinčių tęsti darbą, pradėtą šiuo pranešimu, kuris, tikriausiai, tęsis per kelias šio Parlamento kadencijas.

Pier Antonio Panzeri (PSE), raštu. – (IT) Nors Italijos vyriausybės požiūris į romus ne visada yra nuoseklus, o kartais labai ginčytinas, Europoje visada buvo stengiamas išlaikyti sudėtingą pusiausvyrą tarp integracijos ir saugumo. To pavyzdys yra Europos Parlamento rezoliucija dėl romų socialinės padėties.

Pakartotinis pasinaudojimas nepaprastais atvejais numatytais teisinėmis priemonėmis sprendžiant problemas, susijusias su romais, akivaizdžiai rodo nesugebėjimą kovoti su reiškiniu, kuris nėra naujas. Reikalingas sisteminis požiūris ir suderinti, ilgalaikiai sprendimai švietimo, sveikatos apsaugos ir, svarbiausia, darbo rinkos politikos srityse. Užimtumas ir švietimas palengvina socialinį pripažinimą ir integraciją.

Reikalaujame Europoje užkirsti kelią diskriminacinei praktikai iškraustyti gyventojus iš romų lūšnynų. Reikia kurti konkrečius apgyvendinimo projektus, spręsti apgyvendinimo problemas, su kuriomis susiduria tokios bendruomenės.

Trumpai tariant, reikalaujame nuoseklių politikos pasirinkimų, kuriuose būtų suderintas solidarumas ir atsakomybė, kad galėtume tinkamai spręsti neatidėliotinus klausimus, nes kitaip kyla pavojus, kad nebegalėsime suvaldyti padėties. Visi gerai žinome, kad toks kelias yra sudėtingas, tačiau kitos išeities nėra.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Norėčiau kreiptis į Komisiją, kad ji priimtų priemones, remiančias romų integraciją į darbo rinką, skiriančias lėšas mokymui ir persikvalifikavimui bei priemones, numatančias griežtą teisės aktų kovos su diskriminacija užimtumo srityje taikymą.

Norėčiau dar kartą paminėti poreikį EB sukurti specialų skyrį, gerinantį bendravimą tarp Komisijos ir šalių vyriausybių, turint tikslą įgyvendinti projektus dėl romų socialinės, ekonominės ir kultūrinės integracijos.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Suprantame, kad problema dėl romų padėties nėra kiekvienos atskiros valstybės narės problema, bet visos Europos problema, todėl turi būti sprendžiama šiame lygmenyje.

Norėčiau pabrėžti, kad ypač naujos valstybės narės turi gauti reikalingą tinkamą paramą iš ES integruojant romus tiek socialiniu, tiek darbo rinkos požiūriu.

Gera žinoma, kad romų, negalinčių patekti į Europos Sąjungos darbo rinką, skaičius kelia nerimą. Todėl turime nustoti atidėlioti veiksmingų Europos programų, pirmiausia skirtų pagerinti romų galimybes įgyti išsilavinimą, kūrimą. Taip nedarbingumas nustos buvęs gyvenimo dalimi, perduodama iš kartos į kartą.

Laisvas judėjimas iš naujų valstybių narių, kurį turi romai šiuo metu, nereiškia, kad patekimas į ES darbo rinką tapo lengvesnis. Galime tik pasakyti, kad vienintelis dalykas, kurį romų imigrantai pasiekė kitose valstybėse, tai eksportavo savo pačių skurdą.

Šios ekonominės krizės akivaizdoje romų tautybės piliečiams yra dar sunkiau patekti į darbo rinką. Tai reiškia, kad jų dauguma gyvena žemiau skurdo ribos.

Todėl per ekonominę krizę susiduriame su pagrindine problema – kaip skatinti darbdavius suteikti darbą didžiausiai mažumai Europoje.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), raštu. – (BG) Ponios ir ponai, M. Kósáné Kovács pranešimas dėl romų socialinės padėties ir galimybių jiems patekti į ES darbo rinką gerinimo rodo didelę Europos Parlamento politinę atsakomybę už Europos piliečius pasaulinės ekonominės krizės akivaizdoje. Pranešime išsamiai pateikiamos pagrindinės problemos, kaip gerinti didžiausios etninės mažumos Europoje ekonominę padėtį ir socialinę įtrauktį. Per krizę svarbu išsaugoti vertybes, kuriomis paremta mūsų sąjunga ir ginti silpnus mūsų visuomenės narius.

Išsilavinimas, konkrečių užimtumo politikų įgyvendinimas, sveikatos apsaugos užtikrinimas, romų moterų lygybės skatinimas turi būti naudojami kaip ilgalaikis sprendimas problemų, su kuriomis susiduria ši Europos visuomenės dalis.

Pranešime aiškiai siūloma nevyriausybinėms organizacijoms ir romams dalyvauti rengiant ir įgyvendinant socialinės įtraukties politiką. Prasidedant ketvirtiesiems romų įtraukties dešimtmečio metams, manau, kad valstybės narės privalo rimčiau kontroliuoti Komisijos pateiktas rekomendacijas dėl šio plačios apimties Europos projekto.

Dėkoju už dėmesį.

21. Komisijos veiksmų planas dėl integruotos vidaus kontrolės sistemos (trumpas pristatymas)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės klausimas yra G. Stauner, Biudžeto kontrolės vardu, trumpas pristatymas pranešimo (A6-0022/2009) dėl Komisijos veiksmų plano dėl integruotos vidaus kontrolės sistemos. (2008/21 50(INI)).

Gabriele Stauner, pranešėja. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, veiksmingos vidaus kontrolės principas yra vienas iš svarbiausių biudžetinių principų, kurių Komisija privalo laikytis įgyvendindama biudžetą ir naudodama lėšas. Europos Bendrijų Audito Rūmai (EAR) ir Europos Parlamentas jau seniai reikalauja veiksmingai ir tinkamai kontroliuoti biudžeto lėšas. EAR yra jau keletą kartų pateikę siūlymus, ypač bandant užtikrinti, kad Komisija tinkamai ir taupiai naudotų šias lėšas. Nepaisant to, EAR jau daug metų nesugeba pateikti Komisijai teigiamo finansinių metų patikinimo pranešimo. Norėčiau Parlamentui priminti apie įvykius, kurie yra susiję su netikslumais įgyvendinant Leonardo programą prieš kelerius metus bei kitas paramos sritis, kuriose gali būti netikslumų ir galbūt net ir apgaulės.

2006 m. sausį Komisija priėmė veiksmų planą dėl integruotos vidaus kontrolės sistemos, siekdama gauti iš EAR teigiamą finansinių metų patikinimo pranešimą. Kaip yra sakoma mūsų pranešime, nėra jokių abejonių, kad Komisija labai stengėsi vystydama veiksmų planą. Tačiau Parlamentui gana akivaizdu, kad priemonių įgyvendinimas labai vėluoja. Todėl Komisija privalo pagreitinti numatytų priemonių įgyvendinimą, kad artimoje ateityje pateiktame EAR metiniame pranešime būtų matyti teigiamas jų poveikis, o Europos Parlamento nariai galėtų ramia sąžine pritarti biudžeto vykdymui.

Nenoriu smulkiau nagrinėti vis dar netinkamą priemonių įgyvendinimą, tačiau norėčiau pabrėžti, kad veiksminga kontrolė šiuo metu labiau reikalinga, įvertinant tai, kad dėl ekonomikos atgaivinimo paketo beveik visi kriterijai dėl paramos priemonių įgyvendinimo buvo žymai sušvelninti, įskaitant ir skubios paramos teikimą. Norėčiau priminti apie ketinimą sušvelninti reikalavimus struktūrinių fondų srityje ir apie pokyčius tinkamumo principuose dėl ES globalizacijos padarinių fondo.

Aišku, kad visi žinome, jog visos paramos priemonės, ypač struktūrinių fondų srityje, yra taikomos glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis. Toks bendradarbiavimas labai svarbus užtikrinant lėšų naudojimo pagrįstumą, taip pat kyla didelių problemų Komisijos kontrolės srityje.

Jau seniai žinome, kad Komisija ne visada gali taikyti tokią kontrolę valstybės narėse kaip galbūt norėtų ir kaip numato biudžetiniai principai ir EAR. Parlamentui sunkiai sekasi susidaryti bendrą vaizdą, ypač dėl metinių apibendrinimų ir pareiškimų valdymo šalių lygmeniu, kuriuos Komisija pirmą kartą mums pateikė 2008 m. vasario 15 d. Šiuose dokumentuose nėra nustatyti bendri kriterijai.

Todėl savo pranešime, kuriam taip pat vieningai pritarė Biudžeto kontrolės komitetas, reikalaujame daryti valstybėms narėms nuolatinį spaudimą, kad jos teiktų išsamius ir suprantamus duomenis. Labai tikiuosi, kad Komisija toliau rimtai vertins savo užduotį ateityje sukurti vidaus kontrolės sistemą. Labai dėkoju.

Jacques Barrot, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, dėkoju G. Stauner už jos pranešimą ir Parlamentui už vykusį konstruktyvų dialogą, už pagalbą Komisijai vykdančią veiksmų planą dėl biudžeto, siekiant gauti teigiamą finansinių metų patikinimo pareiškimą.

Atsižvelgiant į tai Komisija mano, kad 2007 m. Audito rūmų pateiktas finansinių metų patikinimo pareiškinys yra geriausias iš visų gautų pareiškimų. Prie to prisidėjo veiksmų planas. Man malonu pasakyti, kad vasario 3 d. Komisija pateikė naują savo pranešimą dėl padarytos pažangos. Kaip to pageidavo G. Stauner savo pranešime, į jį bus galima atsižvelgti priimančią rezoliuciją dėl biudžeto.

Mūsų vasario 3 d. komunikate pateikiamas pirminis veiksmų plano įvertinimas nuo 2008 m. gruodžio 31 d. Jame daroma išvada, kad šios Komisijos kadencijos metu buvo padaryta žymi pažanga. Norėčiau paminėti kelis jo punktus.

Supaprastinimo atžvilgiu biudžeto dalis, panaudota vadovaujantis aiškesnėmis ir paprastesnėmis tinkamumo taisyklėmis, padidėjo iki 25 proc. viso biudžeto. Ekonominio atsigavimo plano sistemoje siūlome kitas paprastesnes priemones, ypač struktūrinių fondų srityje.

Auditorių rūmai pranešė apie aiškesnius ir patikimesnius metinės veiklos pranešimus dėl Komisijos tarnybų, pabaigus pagal skatinimo programą Nr. 3.

Komisijoje būta finansinių pakeitimų dėl struktūrinių fondų skatinimo programos Nr. 11. 2008 m. buvo grąžinta 1 milijardo 500 milijonų suma. 2007 metais grąžinta suma sudarė 288 milijonų.

Komisijos tarnybos vis dažniau taiko bendrus standartus kontrolės būdams, užtikrinant geresnį rezultatų koordinavimą ir pasidalinimą. Dėl to mažėja administracinė našta ir geriau naudojami kontrolės rezultatai.

Mes toliau didiname valstybių narių atsakomybę dėl veiksmų valdymo pagal skatinimo programą Nr. 5. Ką tik antrą kartą gavome metinius audito apibendrinimus. Komisija toliau įgyvendins šias skatinimo programas kartu su kitomis iniciatyvomis, skirtoms kontrolės sistemos gerinimui.

G. Stauner pranešime pabrėžiama toleruotinos rizikos sąvokos pagrindinio vaidmens svarba tolimesniems gerinimams. Šia sąvoka siekiama politikos lygmeniu nustatyti priimtina pusiausvyrą tarp kontrolės rezultatų ir išlaidų. Akivaizdu, kad nulinis klaidų koeficientas nėra įmanomas. Todėl logiška, kad klaidų koeficientas gali skirtis priklausomai nuo tikrinamos srities.

Tarpinstitucinė diskusija dėl šios sąvokos vyksta remiantis naujausiu Komisijos komunikatu. Pirmininko pavaduotojas S. Kallas turėjo galimybę tai aptarti Parlamente sausį. Norėčiau pabrėžti šios iniciatyvos svarbą. Taip galėsime geriau naudoti biudžetą ir įvertinti Komisijos pateikto rizikos valdymo kokybę.

Iš paskutinio mūsų pranešimo matyti, kad Komisija įgyvendino įvairias skatinimo programas. Teikdami savo 2008 m. metinį pranešimą, Audito rūmai įvertins šių skatinimo programų poveikį.

Dėkoju G. Stauner už pranešimą, kuriame toliau siūloma gerinti mūsų apskaitos sistemą.

Pirmininkė. – Šio klausimo nagrinėjimas baigtas. Balsavimas vyks rytoj.

Louis Grech (PSE), *raštu*. – Šiuo pranešimu siekiama užtikrinti didesnę skaidrumą, veiksmingumą ir atskaitingumą dėl išlaidų Europos Sąjungoje. Labiau nei kada nors yra svarbu įgyvendinti ES biudžetą, vadovaujantis tvirtais finansinio valymo principais. Norėdami gauti kaip galimą didesnę naudą iš savo vykdomos politikos ir prioritetų, privalome išsipareigoti tai daryti skaidriai ir vykdyti veiksmingą vidaus kontrolę. Be to, visiškai pritariu nuomonei, kad jei skatinimo programa negali būti tinkamai įgyvendinta atsižvelgiant į riziką, ji turėtų būti peržiūrima. Dabartinėje ekonominėje padėtyje negalime be reikalo švaistyti ar netinkamai naudoti Europos Sąjungos lėšų. Tuo pat metu institucijoms turi būti nustatyti ne tokie sudėtingi teisiniai reikalavimai. Būtina sumažinti administracinę ir finansinę naštą pareiškėjams ir ES lėšų gavėjams, ypač todėl, kad dėl daugybės nereikalingos biurokratijos sudaromos kliūtys veiksmingam politikos įgyvendinimui. Sunkiausia yra užtikrinti pusiausvyrą.

22. Azartinių lošimų internete patikimumas (trumpas pristatymas)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės klausimas yra C. Schaldemose trumpas pristatymas pranešimo (A6-0064/2009), Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu, dėl azartinių lošimų internete patikimumo (2008/2215(INI)).

Christel Schaldemose, pranešėja. – (DA) Gerb. pirmininke, labai didžiuojuosi ir džiaugiuosi galėdama ši vakarą pristatyti pranešimą savo iniciatyva dėl azartinių lošimų internete patikimumo. Azartinių lošimų klausimas visada buvo prieštarai vertinamas Europos Parlamente. Azartiniai lošimai buvo pašalinti iš Paslaugų direktyvos taikymo srities, E. komercijos direktyvos bei Televizijos be sienų direktyvos. Kodėl taip yra? Manau, kad dauguma iš mūsų pritaris, kad lošimai iš tikrųjų yra finansinė paslauga, kaip tai apibrėžė Europos Teisingumo Teismas. Tačiau ši paslauga yra visiškai savarankiška. Negalime lyginti azartinių lošimų internete su elektrinio virdulio išigijimu arba dailidės pasamdyimu sudėti grindis. Todėl šis klausimas turi būti sprendžiamas atskirai. Tai valstybės narės darė iki šiol. Jos numatė griežtas taisykles, apsaugančias vartotojus nuo polinkio į azartinius lošimus bei apgaulės, pinigų plovimo. Be to, jos siekia išlaikyti teisę ir tvarką. Tačiau ne visi azartiniai lošimai yra vienodi. Iš tikrųjų dėl azartinių lošimų internete kyla tam tikrų problemų, kurių nebūna tikruose lošimų namuose. Iš dalies taip yra dėl jų tarpvalstybinės prigimties bei galimybės lošti be jokio vargo.

Derybos dėl šio pranešimo kartais būdavo intensyvesnės negu aš norėjau. Visi turėjome skirtingas nuomones, ar dėl azartinių lošimų internete asmuo gali tapti priklausomas nuo azartinių lošimų. Mane tai šiek tiek nustebino, nes skaičiai yra akivaizdūs. Švedijoje ir kitose šalyse atlikti tyrimai rodo, kad priklausomybė nuo azartinių lošimų yra penkis ar septynis kartus didesnė, jei asmuo žaidžia pokerį internete negu jam žaidžiant pokerį tikrovėje. Tačiau norėčiau pripažinti, kad mums yra nežinomos azartinių lošimų internete pasekmės. Tai viena iš sričių, kuriai mes galime visi pritarti. Todėl mums reikia daugiau informacijos, kaip galėtume geriau apsaugoti tokius asmenis.

Tačiau ši vakarą ypač norėčiau kalbėti dėl šešerių šio pranešimo punktų:

1. Didžioji dauguma Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto mano, kad azartinių lošimų internete subjektai turi ne tik laikytis azartinių lošimų teisės aktų valstybėje narėje, kurioje jie teikia savo paslaugas, bet ir ten, kur vartotojas gyvena;
2. Politiniame lygmenyje turi būti pateiktas išaiškinimas nelaukiant, kol toks išaiškinimas bus pateiktas teismų. Reikia spręsti, kaip galėtume kovoti su iššūkiais ir problemomis, kurias kelia azartinių lošimų internete rinka Europoje;
3. Reikia žymiai padidinti valstybių narių bendradarbiavimą;
4. Turime sukurti standartus, apsaugančius vartotojus nuo apgaulės, priklausomybės nuo azartinių lošimų ir kitų susijusių pavojų;
5. Turime atlikti daugiau tyrimų šioje srityje; ir galiausiai
6. Europos Parlamentas visiškai pritaria Tarybos pateiktoms iniciatyvoms ir pradėtam procesui. Taip pat primygtinai reikalaujame Komisijos tam pritarti.

Manau, kad šis pranešimas sugrąžins azartinių lošimų sektorių į politinę erdvę, kur jam ir yra vieta. Pranešimas yra harmoningas ir komitete sulaukė didelio pritarimo, nepaisant, kad tai yra jautrus klausimas. Už jį balsavo 32 nariai, 10 prieš. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto mažuma pateikė alternatyvią rezoliuciją. Stengiausi į pranešimą įtraukti kuo daugiau jų išsakytų nuomonių, tačiau politiniai skirtumai yra tokie dideli, kad nebuvo galima įtraukti visko. Norėčiau padėkoti savo kolegoms už paramą ir tikiuosi, kad mano pranešimui rytoj pritaris didžioji dauguma.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, C. Schaldemose, Komisija pritaria Europos Parlamento pateiktam pranešimui savo iniciatyva. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto bei jūsų kaip pranešėjos atliktas darbas yra pagirtinas.

Kaip savo ankstesnėje kalboje sakė mano kolega N. McCreevy, dėl skirtingų valstybių narių požiūrių šiuo metu negalima teisės aktų leidimo iniciatyva. Paskutinės diskusijos, vykusios Konkurencingumo tarnyboje, akivaizdžiai parodė, kad valstybės narės nesusitartę dėl tokios iniciatyvos.

Be to, sutartyje pateikiami tam tikri pagrindiniai principai. Teismo 2007 m. kovą priimtas Placanica sprendimas patvirtino, kad sporto lažybos internetu yra paslaugos pagal Sutarties 49 straipsnį. Valstybės narės turi teisę reglamentuoti lošimus šalies lygmeniu. Jeigu jie nori riboti lošimus, valstybės turi atlikti tyrimus, kurie pateisintų tokius apribojimus, pvz., dėl priklausomybės ar apgaulės.

Nustačius, kad tokios priemonės yra būtinos, sutartyje reikalaujama, kad jų taikymas nediskriminuotų paslaugas toje šalyje teikiančių subjektų bei subjektų, esančių kitoje valstybėje narėje.

Komisija ketina atlikti savo pareigą, išnagrinėdama šiuo klausimu pateiktus skundus ir numatys reikalingą procedūrą, jei sutartis bus pažeidinėjama.

Teikia vilčių tai, kad, taikant pažeidimų tyrimo procedūrą, kai kurios valstybės narės, įskaitant Prancūziją, Vengriją ir Italiją, kreipėsi į Komisiją ir įsipareigojo pakeisti savo teisės aktus. Aišku, kad Komisija stengiasi padėti valstybėms narėms rasti sprendimus reaguojant į atliekamą pažeidimų tyrimų procedūrą.

2006 m. Komisiją paskelbė tyrimą dėl teisinių ir ekonominių azartinių lošimų rinkos klausimų. Komisija mano, kad šiuo metu nėra būtinybės dalyvauti pateikiant tyrimą dėl šalių teisės aktų ar tokių klausimų kaip priklausomybė, apgaulė ar kitų smerktinų veiksmų. Tačiau šiame pranešime yra pateikiami kai kurie labai naudingi išaiškinimai.

Pirmininke. – Pasisakymai šiuo klausimu baigti. Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Lasse Lehtinen (PSE), raštu. – (FI) Rytoj mes pamatysime, kad kai kuriose Europos dalyse vis dar yra politinis noras išsaugoti gyvybiškai svarbią azartinių lošimų monopoliją. Taip yra Suomijoje. Europos Parlamento parama Suomijos nacionalinei loterijai, Suomijos lošimo automatų asociacijai ir Suomijos azartinių lošimų operatoriui „Fintojo“ yra svarbi, nes pažeidimų tyrimo procedūra, kurią pradėjo Komisija, vis dar vyksta. Europos sporto judėjimui ir paprastų žmonių veiklai yra svarbu, kad valstybės narys išsaugotų savo nacionalines azartinių lošimų sistemas.

Tai yra taip pat pagrindinė sportinio gyvenimo Suomijoje sudėtinė dalis, kur visuomenė remia aukšto lygio sporto šakas. Taip pat yra lengviau kovoti su šalutiniu azartinių lošimų poveikiu šalyje, kurioje valstybė turi monopoliją šioje srityje. Azartiniai lošimai internete sudaro tik apie 5 proc. visų įplaukų, gaunamų iš azartinių lošimų. Tačiau šis sektorius labai sparčiai auga. Todėl svarbu, kad valstybių narių teisės išliktų tokios pačios kaip anksčiau, net ir šiame interneto amžiuje. Neturėtume pamiršti, kad priėmus Lisabonos sutartį ES turės kompetenciją tam tikrose sporto srityse. Tai padės kovoti su šalutiniais profesionalaus sporto veiksniais, tokiais kaip rasizmas, dopingas ir chuliganizmas.

Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu. – (SK) Bendrosios pajamos, gautos iš azartinių lošimų 2004 m., sudarė 2–3 milijardus. Remiantis anksčiau minėtu SICL tyrimu, šiuo metu jos sudaro maždaug 5 proc. visos azartinių lošimų rinkos ES. Spartus šių paslaugų augimas ateityje yra neišvengiamas, todėl mums reikalingos aiškos ir skaidrios taisyklės.

C. Schaldemose pranešime svarstomas kitoks požiūris į azartinių lošimų pramonę Europoje, todėl negaliu jam pritarti. Jame neatskiriami azartinių lošimų operatoriai, turintys licenciją ir veikiantys pagal įstatymus ir tų, kurie labai dažnai veikia be licencijos ir neteisėtai.

Būtina pradėti nuo to, kad daugumoje Europos valstybių veikia azartinių lošimų pramonė. Pritariu, kad valstybės narės turi toliau pačios nustatyti azartinių lošimų internete taisykles. Kol nėra įrodymų dėl grėsmės žaidėjams, pinigų plovimo, korupcijos sporte, neturėtume visų šių bendrovių laikyti kaltomis. Tai rimtos firmos, naudojančios geriausią technologiją ir veikiančios pagal įstatymus.

Esu daugiau prieš nei už azartinius lošimus internete. Tačiau manau, kad bendras draudimas paskatintų tokios veiklos augimą ir neteisėtumą bei visišką taisyklių nebuvimą. Manau, kad savo kartu su kolegomis parengtoje pozicijoje pateikiu aiškesnę ir nešališką alternatyvą pranešėjos pranešimui.

23. Maisto produktų kokybės užtikrinimas. Standartų derinimas arba tarpusavio pripažinimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės klausimas yra M. Petre trumpas pristatymas pranešimo (A6-0088/2009), Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu, dėl maisto produktų kokybės užtikrinimo. Standartų derinimas arba tarpusavio pripažinimas (2008/2220(INI)).

Maria Petre, pranešėja. – (RO) Pirmiausia norėčiau padėkoti Europos Komisijai už šią sveikintą iniciatyvą pateikiant žaliąją knygą dėl žemės ūkio produktų kokybės ir vykstančią konsultaciją šiuo klausimu.

Žaliojoje knygoje pateikiamas atsakymas į valstybių narių poreikį propaguoti jų žemės ūkių produktų įvaizdį, ypač kokybės naudą, tiek vartotojams Europoje, tiek kitose šalyse. Aukštų standartų reikalauja patys vartotojai.

Tai priemonės įgyti kaip galima didesnę pridėtinę vertę. Nors šiuo atveju nėra taikoma bendro sprendimo priėmimo procedūra, tikiuosi, kad Europos Parlamento nuomonė bus įvertinta kitose stadijose.

Norėčiau padėkoti savo kolegai iš Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto, ypač ekspertams, kurie pritarė šio pranešimo propagavimui.

Prekybos standartų supaprastinimas, geriau informuoti vartotojai, ypač dėl maisto produktų kilmės, geresnė apsauga europietišų kokybiškų produktų pasauliniu lygmeniu – tai keli iš svarbiausių pasiūlymų, pateiktų pranešime.

Kokybės politika neturi būti svarstoma atskirai nuo BŽŪP ateities ar tokių problemų kaip klimato kaita, būtinybės išsaugoti bioįvairovę, energijos pasiūlos ir vandens išteklių valdymo. Tačiau, kaip žinome, tuo pačiu metu didėja vartotojų susidomėjimas ne tik produktų sauga, bet ir jų kilmė bei maisto produktų gamybos būdais.

Vartotojams sertifikavimo sistemos reiškia didesnę kokybę. Standartų tikslas yra padėti ūkininkams tiekti kokybiškus produktus, atitinkančius vartotojų lūkesčius, išvengti vartotojų nusivylimo ir palengvinti kainos palyginimą dėl produktų kokybės.

Kaip pranešėja norėčiau, kad Europos pagrindinių standartų sistema ir gausios sąlygos, kurias turi atitikti ūkininkai Europoje, nebūtų tokios sudėtingos. Esu už tai, kad būtų priimtos paprastesnės taisyklės, kurios užtikrintų maisto saugą ES.

Taip pat siūlau supaprastinti standartų sukūrimo procesą trumpinant procedūras Komisijoje ir šią naštą perkelti kitoms institucijoms arba remtis tarptautiniais standartais. Taip pat manau, kad vykdant supaprastinimą privaloma atsižvelgti į administracines užduotis, kurios tenka viešosioms institucijoms ar suinteresuotoms šalims. Keičiantis rinkos tendencijoms ir tobulėjant technologijoms, rinkodaros standartai gali tapti iš dalies pasenę ir turi būti pritaikyti ir atnaujinti.

Europos Sąjunga privalo primygtinai reikalauti, kad visi maisto produktai atitiktų gamybos standartus, ypač sveikatos ir saugumo srityje. Be to, Europos Sąjunga privalo užtikrinti vienodas galimybes vietos ir trečiųjų šalių produktams. Esu už tai, kad būtų privaloma žymėti pirminių produktų gamybos vietą kaip „Pagaminta Europos Sąjungoje“ arba už jos ribų.

Taip pat norėčiau, kad ši sistema būtų taikoma perdirbtiems maisto produktams, atsižvelgiant į pagrindinių sudedamųjų dalių ir žaliavos kilmę, nustatytas ryšys tarp jų ir vietos, kur produktas buvo paskutinį kartą perdirbtas. Manau, kad būtina nustatyti taisyklės dėl sąvokų „kalnuotos vietovės“ ir „sala“ vartojimo, atsižvelgiant į tai, kad žemės ūkio ir maisto produktai, kilę iš šių mažiau palankių ūkininkauti vietovių, turi didesnę pridėtinę vertę.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjai M. Petre už šį pranešimą. Europoje vykdoma politika dėl žemės ūkio produktų kokybės yra pagrindinė ūkininkų, dalyvaujančių maisto gamyboje, problema, žinoma, ir vartotojų problema. Dėl to Komisija priėmė žaliąją knygą dėl žemės ūkio produktų kokybės ir prieš pateikdama pasiūlymą dėl teisės aktų tarėsi su suinteresuotomis šalimis.

M. Petre, Komisija pritaria jūsų pranešimui bei įvairiuose Europos Parlamento komitetuose vykusioms diskusijoms. Šios diskusijos yra priedas prie konsultacijų, skirtų padėti Komisijai apibrėžti strategines kryptis. Konsultacijų laikotarpiu gauta 560 dokumentų. Jos bus paskelbtos komunikate, kuris turi pasirodyti šiais metais gegužės pabaigoje.

Komisija nori padėti Europos ūkininkams gauti informaciją apie gamybos sąlygas, kurių jie turi laikytis. Manau, kad pasiūlymas dėl gamybos vietos nurodymo sulaukė labai mažo palaikymo. Dar mažiau pritariama idėjai dėl Europos Sąjungos ženklo, žyminčio europinių standartų atitikimą, sukūrimo. Kita vertus, yra paklausa žymėti „kilmės šalį“.

Komisija džiaugiasi už parodytą paramą dėl jos vykdomos politikos siekiant paprastinti prekybos standartus. Komisija visada pasisakė už teisės aktų supaprastinimą, kai tam yra būtinybė. Todėl, gerb. M. Petre, jūs mus skatinate ir raginate toliau tęsti savo darbą.

Komisija atsižvelgė į prašymą apibrėžti neprivalomas atsargines sąvokas, tokias kaip „ūkis“ arba „kalnuotosios vietovės“. Galiu pasakyti, kad taip mano ir dauguma pasisakiusių dėl žaliosios knygos.

Komisija pritaria jūsų nuomonei dėl geografinės informacijos. Tvarka turi būti supaprastinta arba bent jau pagreitinta. Šiuo metu mes nagrinėjame gautus atsakymus dėl žaliosios knygos, kad nuspręstume, ką daryti.

Klausimas dėl agentūros išlieka atviras. Šiuo metu reiktų atidžiai išnagrinėti tokios institucijos pranašumus ir trūkumus.

Dėl derybų su PPO norėčiau užtikrinti, kad Komisijos darbotvarkėje klausimas dėl Europos kokybės sistemų pripažinimo išlieka labai svarbus. Yra pasiektas susitarimas dėl būtinybės jas harmonizuoti, sukurti sertifikavimo sistemų schemą ir bendrai pripažinti šias sistemas. Tam užtektų sukurti gaires, išvengtume per didelių administracinių apribojimų.

Tai pirmas žingsnis žemės ūkio produktų tikros kokybės politikos link. Komisija šiuo metu nekantriai laukia, kol bus atlikti kiti veiksmai ir vyks produktyvios diskusijos. Kalbėdamas savo kolegės M. Fischer Boel vardu galiu užtikrinti, kad Komisija įtrauks Parlamentą į ateityje vykdomus veiksmus. Kaip teisingai pabrėžėte, M. Petre, tai sritis, svarbi ne tik gamintojams, bet ir mums visiems kaip vartotojams.

Pirmininkė. – Šio klausimo svarstymas baigtas. Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Magor Imre Csibi (ALDE), raštu. – Šiame labai globalizuotame pasaulyje ūkininkai patiria vis didesnę spaudimą. Norėdami išlikti konkurencingi, jie gali arba mažinti išlaidas, arba specializuotis gamindami aukštos kokybės produktus. Todėl dėl maisto kokybės ne tik vartotojai gauna autentiškus produktus, bet taip pat remiama kaimo plėtra. Norėdami suteikti ūkininkams alternatyvą kaimo plėtroje, turime supaprastinti rinkodaros standartus ir sustiprinti iniciatyvas dėl nedidelių gamintojų dalyvavimo. Tačiau paprastesni standartai nereiškia mažesnės kokybės ar autentiškumo. ES standartai pateikiamiems produktams į rinką šiuo metu jau yra vieni iš griežčiausių pasaulyje. Norėdami išsaugoti pasitikėjimą kokybės schemomis, turime įgyvendinti jas taikydami sustiprintas kontrolės sistemas. Be to, „saugomų geografinių nuorodų“ arba „saugomų kilmės vietos nuorodos“ atveju pageidautina, kad pagrindinės sudedamosios dalys būtų žymimos nurodant kilmės vietą, jei jos nėra kilusios iš tos vietovės. Vartotojai šiuos produktus tapatina su konkrečiomis savybėmis, kurios yra susijusios su kilmės vieta arba ūkininkavimo būdu. Tačiau yra atvejų, kai sudėtinė dalis nurodyta ant etiketės nėra ta pati, kuri iš tikrųjų naudojama produkte, kaip pvz., „Parmos kumpis“ iš tikrųjų nėra iš Parmos.

Véronique Mathieu (PPE-DE), raštu. – (FR) Vartotojai tampa reiklesni dėl žemės ūkio produktų kokybės, kilmės ir saugos. ES sėkmingai pradėjo naudoti kokybę ženklinančią sistemą, kuri garantuoja regioninių produktų autentiškumą ir naudojamus tradicinius gamybos būdus. Valstybės narės ir ES šiuo metu privalo propaguoti šiuos kokybiškus produktus ir labiau apsaugoti juos tarptautiniu lygmeniu. Tai užtikrina sąžiningą konkurenciją tarp produktų, pagamintų Europoje ir trečiųjų šalių, ypač ginant ūkininkus nuo produktų, kuriuos gali pasiglemžti nomenklatūra. Produktams, kurie gali būti uzurpuoti, turi būti užtikrinta PPO tarptautinė apsauga. Bet koks prašymas registruoti kilmės nuorodą iš trečiosios šalies turi būti griežčiau kontroliuojamas. Norint geriau informuoti vartotojus svarbu, kad etiketėje būtų nurodyta pirminio produkto kilmės šalis, o perdirbtų produktų atveju – pagrindinių sudedamųjų dalių kilmės vieta bei kur vyko paskutinis gamybos etapas.

Taip pat ES privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi „sąlyginio patekimo į rinką“ principo, kuris numato, kad PPO taiko griežtesnius apsaugos standartus kokybiškiems produktams. Taip importuojamiems produktams galėtų būti taikomi tokie patys saugumo ir kokybės reikalavimai kaip ir Europoje pagamintiems produktams.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), raštu. – (PL) Gerb. pirmininke, kokybė yra svarbiausia visos maisto gamybos dalis, būtent vadovaujantis „iš lauko tiesiai ant stalo“ principu. Labai svarbu, kad ES vartotojai žinotų apie aukštus reikalavimus ir maisto produktų srityje taikomus standartus, kuriuos turi atitikti žemės ūkio ir maisto produktų gamintojai bei ūkininkai, taip pat susijusias išlaidas. ES maisto produktai išsiskiria savo aukšta kokybe ir atitinkamai aukštais standartais. Tai ne visada galima pasakyti apie importuotas prekes.

Nemanau, kad Bendrijos lygmeniu turėtume kurti daugiau sertifikavimo sistemų ar kitus ženklus, kurie atskirtų maisto produktus ES. Tai klaidintų vartotoją. Turime skirti dėmesį reklaminėms priemonėms, informuojančioms vartotojus apie jau naudojamus ES ženklus, kurie yra kokybės garantas.

Kitas iššūkis yra gerinti prašymų dėl regioninių produktų įvertinimo procesą bei pagreitinti regioninį procesą. Deja, tokių prašymų nagrinėjimas Europos Komisijoje vyksta metų metais. Lenkijos Lesser ir Kielce regionai

vis dar laukia kol bus užregistruoti tokie produktai kaip *fasola korczyńska* (Korczyn pupelės), *kielbasa lisiecka* (Lisiecka dešra), *wisnia nadwiślanka* (Vistula regiono vyšnios), *śliwka szydlowska* (Szydłow slyvos), *jabłka łąckie* (Łącko obuoliai), *obwarzanek krakowski* (Krokuvos bandelė) ir *fasola z Doliny Dunajca* (Dunojaus slėnio pupelės).

24. Valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimas renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (trumpas pristatymas)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės klausimas M. Medinos Ortegos trumpas pristatymas pranešimo (A6-0058/2009), Teisės reikalų komiteto vardu, dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (2008/2180(INI)).

Manuel Medina Ortega, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, šiuo vėlyvu metu pirmadienį Komisija tikriausiai turi kitų reikalų nei galvoti apie šį pranešimą. Mes tiesiogiai atsakome į Komisijos ataskaitą dėl 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose.

Tiesą sakant, tai ne vien Bendrijos, bet tarpvalstybinė sritis, kurioje Taryba, priimdama reglamentą, bandė paskatinti teismų tarpusavio bendradarbiavimą. Tačiau manau, kad iš Europos Sąjungos pusės trūksta aiškumo bandant tai padaryti. Buvo imtasi tam tikrų priemonių, tokių kaip praktinių idėjų pateikimas, elektroninės žiniasklaidos naudojimas ir pan. Tačiau pripažįstu, kad Komisijai yra gana sudėtinga veikti.

Nežinau, ką Komisija pasiekė ar tikisi pasiekti, bet man atrodo, kad gana sudėtinga ką nors pasiekti, nes šiame tarpvalstybiniame bendradarbiavime kyla daug sunkumų. Prašome, kad teisminės institucijos tarpusavyje bendradarbiautų. Tačiau tai yra susiję su 27 šalimis, teisminėmis institucijomis, naudojančiomis skirtingas 22 kalbas, skirtingomis teisinėmis sistemomis, su žymiais skirtumais tarp jų. Ir dar mes bandome gauti rezultatų.

Komisija nustatė, kad rezultatai nėra geri. Labai vėluojame įgyvendinant tokio bendradarbiavimo mechanizmus, todėl neturime išteklų. Idealus sprendimas būtų naudoti fizines priemones. Pvz., ką gali padaryti Komisija, kad aprūpintų teismus, ypač žemesnių instancijų, tokiomis technologijomis kaip vaizdo konferencijų sistemos? Vaizdo konferencija būtų gera mintis, nes panašu, kad daugumai mažų teismų Europos Sąjungoje ji nėra pasiekiamą, tačiau atrodo, kad yra vienintelis būdas tai padaryti.

Manau, kad Europos Sąjunga turi pasinaudoti jau esamomis institucijomis, ypač Europos teisminiu tinklu. Turime stiprinti šią instituciją, kad teisėjai patys, pasinaudodami bendradarbiavimo sistemomis, galėtų plėsti tokių bendradarbiavimą.

Kita vertus, labai svarbu teisėjus mokyti. To Komisija negali padaryti viena pati. Tačiau Komisija gali skatinti tokio pobūdžio kursų rengimą, mokyti Bendrijos teisės ir įvairias teisines sistemas.

Be to, didelių sunkumų kyla dėl kalbų. Pvz., kaip Ispanijos teisėjai gali bendrauti su Suomijos teisėju, jei šios dvi kalbos yra tokios skirtingos? Negalime teigti, kad teisėjai, be to, kad yra savo teisės ekspertai, kas jau yra labai sudėtinga, dar privalėtų išmanyti kalbas.

Ką galima padaryti, kad padėtume teisėjams vertimų žodžiu ir raštu srityje? Kaip galime jiems padėti tai įgyvendinti? Rengdamas šį pranešimą nemėginau griežtai vertinti Komisijos. Manau, kad užduotis yra gana sudėtinga. Pasinaudodamas tuo, kad šiandien čia dalyvauja Komisijos narys, kurį domina šis klausimas, norėčiau žinoti, ką, Komisijos nuomone, galima būtų padaryti, kad 2001 m. reglamentas būtų aiškesnis, nes yra gana neapibrėžtas, mažai paremtas savanoriškais veiksmais. Nežinau, ar galima pasiekti kokių nors rezultatų ar padaryti pažangą.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti M. Medinai Ortegai, pateikusiam labai svarbius klausimus. Teisybė, kad teisėjai ir specialistai kiekvienoje šalyje turėtų daugiau žinoti apie šį reglamentą.

Būtina pabrėžti, kad reglamento 17 straipsnyje numatytas tiesioginis įrodymų rinkimas leidžia paprasčiau ir greičiau surinkti įrodymus be didesnių problemų. Šiame reglamente minimos centrinės įstaigos atlieka svarbų vaidmenį kontroliuojant teismus, vykdančius prašymus, pateiktus pagal šį reglamentą ir sprendžiant problemas, su kuriomis jie susiduria.

Centrinių įstaigų pagalba gali būti būtina mažiems teismams, kurie pirma kartą susiduria su problema renkant įrodymus tarpvalstybinėse bylose.

IT ir rengiamos vaizdo konferencijos, kartu su saugia elektroninio pašto sistema, turėtų būti standartinė priemonė siunčiant įrodymus, M. Medina Ortega. Europos teisminio tinklo įprastinė užduotis civilinėse ir komercinėse bylose, kaip jau minėjote, yra palengvinti šį teisinį bendradarbiavimą Europoje. Nuo reglamento dėl įrodymų rinkimo įsigaliojimo dienos, jo įgyvendinimas jau keletą kartų tapo pagrindinė tinklo užduotimi. 2006 m. buvo parengtas reglamento taikymo vadovas ir išplatintas visiems teismams Europoje. 2007 m. Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose, be abejonų, naudoja savo ryšius, čia jūs esate teisus, gerb. M. Medina Ortega, kad būtų geriau tenkinami prašymai pateikti įrodymus reglamente nustatytu laikotarpiu. Tai yra teisybė.

Norėčiau toliau trumpai pristatyti perspektyvą. Teisybė, kad reglamente yra nustatyti konkretūs kriterijai prašymo formai ir turiniui. Prašymas turi būti pateiktas naudojant specialią formą ir nurodžius tikslią informaciją – proceso šalių pavadinimą ir adresą, bylos esmę ir dalyką bei reikalingų įrodymų aprašymą. Reglamente taip pat nurodoma, kad prašymas turi būti pateiktas viena iš valstybių narių oficialių kalbų, vartojamų teisme, kuriam teikiamas prašymas arba kita kalba, kurią valstybė narė, kurioje yra teikiamas prašymas, yra nurodžiusi kaip priimtina. Tačiau, kaip pastebėjote, kalba nėra didelė problema.

Paprastai prašymas surinkti įrodymus turėtų būti vykdomas skubiai. Nesant galimybei įvykdyti prašymą per 90 dienų nuo šio prašymo pateikimo priimančiam teismui, šis teismas privalo pranešti prašymą pateikusiam teismui apie tai ir nurodyti priežastis.

Iš esmės galima atsakyti vykdyti prašymą rinkti įrodymus tik išimtiniais ir griežtai apibrėžtais atvejais.

Toks yra reglamentas. 2007 m. kovą buvo atliktas tyrimas dėl jo taikymo. Remdamasi gautais rezultatais, Komisija 2007 m. gruodį pateikė ataskaitą. Ji parengta remiantis reglamento 23 straipsniu. Ką tai sako? Kad reglamento taikymas pagerėjo, tapo paprastesnis ir pagreitino teismų tarpusavio bendradarbiavimą renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose.

Buvo pasiekti du pagrindiniai tikslai – supaprastinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir pagreitinti įrodymų surinkimą.

Procesas ypač tapo paprastesnis pradėjus naudoti tiesioginį perdavimą tarp teismų, nors kartais prašymai yra nukreipiami į centrinę įstaigą naudojant standartinės formos. Buvo pastebėta, kaip sparčiai yra vykdomi prašymai surinkti įrodymus. Dauguma iš jų yra įvykdomi greičiau nei iki įsigaliojant reglamentui per 90 reglamento nustatytų dienų laikotarpį.

Todėl, M. Medina Ortega, manyčiau, kad nėra būtinybės keisti reglamentą. Tačiau jo veikimas turi būti geresnis. 2008 m. lapkritį priėmus veiksmų planą, Taryba patikėjo Komisijai sukurti Europos e. teisingumo portalą. Todėl akivaizdu, kad visi absoliučią pirmenybę teikiame pirmosios šio portalą versijos sukūrimui ir veikimui šiais metais.

Manau, kad vaizdo konferencijų rengimas taip pat taps pirmenybe. Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose šiuo metu rengia vadovą dėl teisių klausimų naudojant vaizdo konferencijas renkant įrodymus. Suprantama, šis vadovas bus nusiųstas teisėjams Europoje. Jis turėtų būti baigtas rengti iki šių metų pabaigos ir bus portalą, pradedančio veikti metų pabaigoje, dalis.

Akivaizdu, kad vis dar reikia teismo salėse įrengti vaizdo konferencijų įrangą. Tikimės pasinaudoti naujais finansavimo būdais peržiūrint 2010–2013 m. finansinę perspektyvą. Civilinės teisės programoje yra numatytos tarptautinių projektų finansavimo galimybės, kur pirmenybę teikiama vaizdo konferencijų rengimui.

M. Medina Ortega, visiškai pritariu jums dėl pagrindinio klausimo pirmenybę teikti Stokholmo programai, t.y. teisėjų mokymui. Dėl šį vakarą pateikto įrodymų rinkimo klausimo būtina tinkamai mokyti teisėjus. Tai viena iš gairių būsimoje Stokholmo programoje.

Bet kuriuo atveju dėkoju už labai informatyvų pranešimą.

Pirmininkė. – Klausimo nagrinėjimas baigtas. Balsavimas vyks rytoj.

25. Direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatytos metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito įgyvendinimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės klausimas yra B. Doorno trumpas pristatymas pranešimo (A6-0014/2009) dėl direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatytos metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito įgyvendinimo (2008/2247(INI)).

Bert Doorn, pranešėjas. – (NL) Gerb. pirmininke, šis pranešimas yra dėl aštuntosios direktyvos dėl teisės aktų nustatyto metinių finansinių atskaitomybių audito įgyvendinimo. Puiku, kad Parlamentas skiria didesnę dėmesį mūsų priimto teisės akto įgyvendinimui ir perkėlimui. Mes galime Parlamente priimti geriausią tvarką ir taisykles, tačiau jei jos nėra įgyvendinamos ir jų nėra laikomasi valstybėse narėse, tiesiog veltui švaistome savo laiką.

Perkeliant aštuntąją direktyvą, taip pat buvo padaryta daug klaidų. Pagrindinės sąvokos yra skirtingai formuluojamos skirtingose šalyse. Nepriklausomos viešosios priežiūros institucijų skaičius valstybėse narėse yra daug mažesnis nei 27. Pranešime prašome Komisijos imtis skubių veiksmų ir ištaisyti šiuos trūkumus.

Taip pat mus domina, ar harmonizavimas, t.y. minimalus harmonizavimas, yra tinkamas būdas užtikrinti pagrindinių sąvokų vienodą taikymą. Galbūt turėtume dar kartą pamąstyti, ar šios pagrindinės sąvokos yra kelias į priekį ir ar reikėtų naudoti kitą harmonizavimo būdą, kurio negalima būti aiškinti įvairiai.

Gerb. pirmininke, pranešime yra svarstoma Komisijos rekomendacija dėl auditorių civilinės atsakomybės. Ar būtinos naujos priemonės pasiekti konvergenciją Europoje. Tai galime pamatyti Komisijos pasiūlymuose.

Turi išlikti tikslas užtikrinti veiksmingą ir nepriklausomą auditorių tikrinimą. Ekonominė krizė parodė, kad yra būtinas griežtas auditas ir vadovavimas.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, gerbiamieji nariai, pirmiausia norėčiau padėkoti B. Doornui už jo pranešimą dėl direktyvos dėl teisės aktais nustatyto finansinių atskaitomybių audito. Taip pat norėčiau padėkoti Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui, ypač I. van den Burgui, prisidėjusiam rengiant šį pranešimą.

Vykstant finansinei krizei svarbu, kad visos valstybės narės, kurios šiuo metu atsilieka, galėtų skubiai perkelti direktyvą, kad įgyvendintų nustatytus tikslus. Komisija nuolat stebi direktyvos valstybės narėse perkėlimo padėtį. Informacija apie tai yra reguliariai skelbiama mūsų tinklalapyje.

Valstybių narių rezultatai turėtų akivaizdžiai pagerėti šį pavasarį. B. Doorno pranešimas tikrai prie to prisidėjo. Kaip yra akcentuojame pranešime, Komisija jau yra priėmusi rekomendaciją dėl kokybės užtikrinimo bei auditorių civilinės atsakomybės apribojimo. Dėkoju Parlamentui už paramą šioms dviem iniciatyvoms.

Rekomendacija dėl auditorių civilinės atsakomybės apribojimo yra dalis strategijos siekiant sumažinti susitelkimą audito rinkoje. Norint iširti kitas galimybes, lapkritį buvo paskelbta konsultacija dėl kontrolės struktūrų audito bendrovėse ir pasekmių audito rinkai.

Europos Parlamentas prašo Komisijos įvertinti teisės aktus, į kuriuos yra perkelta direktyva, ir pranešti apie valstybių narių taikomų priemonių dėl atsižvelgiant į rekomendacijas dėl auditorių civilinės atsakomybės apribojimo poveikį. Atitinkamai mes būsimės laimingi galėdami parengti šiuo įvertinimus, atsižvelgiant į klausimus, kuriuos savo pranešime pateikė B. Doorn. Toks yra Komisijos nario N. McCreevy pažadas, kurį su džiaugsmu perduodu jums. Dėkoju B. Doornui ir drįstu tikėtis, kad pamatysime rezultatus.

PIRMININKAVO: G. ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

Pirmininkas. – Klausimo svarstymas baigtas.

Balsavimas vyks rytoj.

26. Su nafta susijusių problemų sprendimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. - Kitas darbotvarkės klausimas yra Herberto Reulo trumpas pristatymas pranešimo (A6-0035/2009), Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu, dėl uždavinių, susijusių su aprūpinimu nafta, sprendimo būdų (2008/2212(INI)).

Herbert Reul, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pranešime dėl aprūpinimo nafta aš pateikiau prašymą, kuriam pritarė komitetas, pabrėžti naftos svarbą Europos energijos tiekimui ateityje. Nafta toliau išliks vienu iš svarbiausių pirminės energijos šaltinių ES vidutinės trukmės laikotarpiu ir ilgalaikėje perspektyvoje.

Mums teko stebėti labai padidėjusią paklausą dėl ekonominio ir gyventojų augimo bei asmenų judumo. Pastaraisiais mėnesiais ir metais tai mus veikė įvairiais būdais. Tam skiriamas didelis dėmesys ir pranešime. Kyla logiškas klausimas, kaip sumažinti vartojimą ir paklausą. Kaip galime sumažinti savo vartojimą arba jį pakeisti kitais energijos šaltiniais?

Pranešime siekiama pažvelgti į tai, kad mes, politikai, turėtume mąstyti, kaip galima būtų padidinti išteklius. Buvo pateiktos trys ar keturios mintys. Pirmiausia būtinos didžiulės investicijos gaminti ir naudoti turimą naftą – suma sudaro 350 milijardų dolerių per metus.

Antra, reikėtų atkreipti dėmesį, kad turime būti aktyvesni technologijų naujovių srityje. Taip pat turime sugalvoti, kaip galima veiksmingiau naudoti turimas atsargas. Tai susiję ne tik su technologijų klausimais ir žemės panaudojimu, bet ir su užsienio politika. Šiuo atžvilgiu pranešime bandoma atkreipti dėmesį į tai, kad turime padidinti savo pastangas darant naftos išteklius komerciškai prieinamus – prisidėti prie diversifikacijos, išspręsti transportavimo maršrutų keitimo klausimą, kaip užsienio politika gali padėti stiprinti santykius, abipusę priklausomybę ir patikimumą tarp Europos Sąjungos ir naftą gaminančių šalių.

Šiame pranešime nesiekama atsakyti į visus su nafta susijusius klausimus. Labiau bandoma nagrinėti klausimus, kurie iki dabar nebuvo svarbiausi. Jame nesvarstomi energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo klausimai, tačiau ne dėl to, kad jie nebūtų svarbūs, o todėl, kad jie yra nagrinėjami kituose dokumentuose. Todėl reikėtų pateikti naujus klausimus. Netgi reikėtų įvertinti, pvz., ar pakankamai jaunų specialistų dalyvauja kuriant technologijas – jaunų žmonių, pasirengusių dalyvauti šioje srityje ir ieškoti naujų sprendimų.

Tai buvo trumpa šio pranešimo santrauka.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininkas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos vardu norėčiau padėkoti H. Reului už pranešimą dėl su nafta susijusių problemų galimų sprendimų. Taip pat norėčiau padėkoti įvairiems komitetams, pareiškusiems savo nuomonę šiuo klausimu, už jų vertingą indėlį šiose svarbiose diskusijose.

Nuo Komisijos komunikato „Susiduriant su naftos problemomis“, pateikto 2008 m. liepą, ekonominės sąlygos stipriai pasikeitė. Tuo metu, žaliavinės naftos kaina buvo 140 doleriai už barelį. Tai labai veikė bendrą ekonomiką ir privačius subjektus Europos Sąjungoje. Nuo tada naftos žaliavos kainos krito 100 dolerių ir šiuo metu yra žemesnė nei 40 dolerių už barelį.

Tačiau tuo metu atlikta Komisijos analizė vis dar yra aktuali naftos rinkos struktūrinių sąlygų, pasaulinės energijos paklausos vidutinės trukmės ir ilgalaikio laikotarpio, Europos Sąjungos politikos energijos ir klimato kaitos svarbos atžvilgiu. Visi šie veiksniai pakeis mūsų gamybos formas, vartojimą ir elgesį.

Dauguma šių klausimų buvo išsamiai išnagrinėti atlikus antrą strateginę energijos analizę, kuri buvo patvirtinta 2008 m. lapkritį. Ji buvo diskusijų objektu Parlamente keletą kartų. Be to, 2008 m. gruodį Tarybos ir Europos Parlamento priimtas pasiūlymų dėl energijos ir klimato kaitos paketas bus pagrindinis žingsnis dėl mūsų energijos poreikio ateityje, ypač nustatant tikslą, kad iki 2020 m. iš visos naudojamos energijos 20 proc. sudarys energija, gauta iš atsinaujinančių šaltinių.

Komisija palankiai vertina daugumą klausimų, iškeltų H. Reulo pranešime. Pritariame naujoms investicijoms keičiant energijos šaltinius atsinaujinančios energijos šaltiniais bei pirmenybę teikiant efektyviai energiją naudojančioms prekėms ir paslaugoms.

Šios savybės buvo Komisijos paminėtos Europos ekonomikos atkūrimo plane.

Mes taip pat pritarime, kad svarbu stiprinti dialogą su naftą gaminančiomis šalimis, ieškoti pragmatiškų problemų sprendimų. Aišku, kad atsivėlgiant į stiprėjančią ryšį tarp energijos ir užsienio politikos, poreikio

užtikrinti energijos saugumą, būtina skatinti gerus santykius su naftą gaminančiomis šalimis, kad tarptautinės rinkos būtų labiau nuspinčiamos.

Čia būtina pasisakyti dėl naftos atsargų skaidrumo. Šis klausimas buvo iškeltas rengiant antrąją strateginę analizę. Šiuo metu yra svarstoma galimybė kartą per savaitę skelbti informaciją apie esamas komercines naftos atsargas.

Dėl energijos taupymo ir šaltinių diversifikavimo norime pastebėti, kad yra pateikti argumentai dėl energijos taupymo statybų sektoriuje potencialo. Labai susidomėję laukiame diskusijų dėl direktyvos dėl pastatų energijos naudojimo efektyvumo persvarstymo pabaigos.

Dėl poreikio diversifikuoti energijos šaltinius transporto sektoriuje ir ekonomiškėsių transporto priemonių potencialo išnaudojimo atkreipiu dėmesį, kad į ekonomikos planą yra įtraukta iniciatyva dėl ekologiškų automobilių.

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad Komisija yra pasirengusi toliau vystyti veiksmų planą dėl su naftos kainomis susijusių klausimų. Šie klausimai yra bendros politikos, vykdomos energijos, klimato ir mokslinių tyrimų srityse, dalis.

Mums yra malonu toliau tęsti bendradarbiavimą su Europos Parlamentu šiose srityse. Dar kartą norėčiau padėkoti H. Reului už pateiktą informaciją ir išaiškinimus, kurie bus labai vertingi ateityje vykdant energijos politiką.

Pirmininkas. – Klausimo nagrinėjimas baigtas.

Balsavimas vyks trečiadienį.

Raštiški pareiškimai

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), raštu. – (RO) H. Reulo pranešimas yra ypač svarbus vykstant šiai ekonominei krizei ir sprendžiant klimato kaitos problemas.

Kaip Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto narys aš nuolat tvirtinu, kad neturime menkinti investicijų į švarias technologijas ir atsinaujinančią energiją svarbos, jeigu siekiame mažinti priklausomybę nuo naftos, išskiriamo anglies dvideginio kiekio bei kurti naujas darbo vietas ir skatinti ekonominį augimą.

Pritariu tam, kad šiame pranešime taip pat minimi biodegalai kaip nepakankamai naudojamas šaltinis. Tikiuosi, kad Europos Komisija atsižvelgs į rekomendaciją palengvinti galimybę jiems patekti į rinką. Biodegalai yra perspektyvi ekonominė ir socialinė alternatyva kaimo plėtrai ir aplinkos apsaugai.

Taip pat džiaugiuosi, kad didesnis dėmesys yra skiriamas efektyviam energijos naudojimui pastatuose. Tam yra teikiama pirmenybė Europos ekonomikos atkūrimo plane ir minima H. Reulo pranešime kaip sprendimas mažinti iškastinės energijos išteklių paklausą. Energijos efektyvumas taip pat sumažintų vartotojų sąskaitas dabar, kai per ekonominę krizę tai vis labiau juos veikia neigiamai.

Anni Podimata (PSE), raštu. – (EL) Šiandien labiau nei anksčiau Europos Sąjungai yra būtina bendra Europos energijos politika, kuri skatintų energijos saugumą ir solidarumą bei tuo pačiu metu remtų perspektyvius pasirinkimus energijos srityje. Šiandien nafta yra svarbiausias energijos šaltinis Europoje, daugiausia dėl plataus jos naudojimo transporto sektoriuje. Kaip pavyzdį norėčiau paminėti, kad yra pastebėta, jog 2030 metais ES priklausomybė nuo naftos turėtų sudaryti 95 proc. Galime nekreipti dėmesio į tai, kad beveik visas importas mus pasiekia iš politiškai nestabilių šalių, todėl negalima jo laikyti saugiu.

Be to, šiandien Europa susiduria su trimis problemomis – finansų, energijos ir aplinkosaugos. Tai neišvengiamai riboja mūsų pasirinkimus. Nafta yra atgyvena. Nuo 2005 m. jos savikaina dvigubai padidėjo, kaina nuolat svyruoja, nafta yra siejama su dideliu išmetamo anglies dvideginio kiekiu. Todėl energijos politikos pertvarkymas yra vienintelis kelias. Branduolinės energijos rėmimas ar naujos kasyklos Afrikoje nėra išeitis. Būtina pritarti Europos Sąjungos ir šalių priemonėms, skatinančioms energijos efektyvumą ir investuoti į projektus, naudojančius atsinaujinančius energijos šaltinius.

27. 2006 ir 2007 m. konkurencijos politikos ataskaitos (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. - Kitas darbotvarkės klausimas yra Jonathano Evanso trumpas pristatymas pranešimo (A6-0011/2009), Ekonomikos ir pinigų politikos vardu, dėl 2006 ir 2007 m. konkurencijos politikos ataskaitų (2008/2243(INI)).

Jonathan Evans, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, Europos Komisija teikia savo metinę konkurencijos ataskaitą. Yra įprasta, kad Europos Parlamentas peržiūri šią ataskaitą ir pateikia pranešimą savo iniciatyva.

Šį kartą, dėl veiksnių, susijusių su laiko pasirinkimu, buvo kartu pateiktos 2006 ir 2007 m. ataskaitos. Bet kaip anksčiau minėjo Komisijos narys J. Barrot, šių ataskaitų vertinimas labai pasikeitė, nes ataskaitas pradėjome vertinti prieš kurį laiką. Tuo metu dėmesį skyrėme konkurencijos politikos modernizavimui, žymi darbo dalis buvo atlikta buvusio Komisijos nario Mario Monti bei dabartinės Komisijos narės Neelie Kroes. Taip pat vertinome Komisijos gebėjimų sprendžiant piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi rinkoje atvejus bei dėl galimybių veiksmingiau spręsti įmonių susijungimų ir valstybės pagalbos klausimus poveikį. Apskritai šiose ataskaitose viskas buvo labai gerai išdėstyta ir apie tai galima spręsti iš Parlamento pranešimo. Mes peržiūrėjome Komisijos veiklą sprendžiant sunkius susitarimų atvejus, stebėjome atleidimo nuo baudų sistemos vystymą. Komisijos skirtas didžiules baudas bei matėme įrašus apie susijungimus ir pranešimus dėl valstybės pagalbos.

Modernizavimo prasme procesas greitėja, nes šiuo metu Komisija teikia pasiūlymus baltojoje knygoje dėl privatiems asmenims padarytos žalos atlyginimo. Tai jau šis tas. Tam pritaria mūsų komitetas ir Parlamentas.

Mūsų komitetas atkreipė dėmesį į du mums rūpimus klausimus. Tai susiję su nelygiaverčiais gamintojų ir mažmenininkų santykiais, ypač santykiuose su maisto produktų mažmenininkais. Tiesa sakant, šiuo klausimu Parlamentas yra pateikęs rašytinę deklaraciją, pasirašytą daugiau nei pusės jo narių. Mūsų komitetas taip pat išreiškė susirūpinimą dėl piktnaudžiavimo paslaugų sektoriuje.

Tačiau minėjau, kad situacija pasikeitė. Nuo tada, kai Komisija paskelbė savo ataskaitas, Komisijos veikla, ypač valstybės pagalbos srityje, pakrypo visai į kitą pusę. Šiuo metu Komisija beveik kasdien sprendžia finansinės pagalbos klausimus, kurie užėmė pagrindinę vietą vykstant dabartiniams finansiniams neramumams. Labai svarbu, tai pažymima ir mūsų pranešime, kad spręsdami šiuos klausimus, įvertintume problemas, su kuriomis susiduriama veiksmingoje, atviroje rinkoje.

Labai svarbu, kad Komisijos pritarimas būtų suderintas su Sutartimi ir ateityje nesukurtų didelės rinkos galios, kuria būtų galima piktnaudžiauti.

Šiuo metu bankininkystės sektorius Jungtinėje Karalystėje yra vienintelė aiški sritis, kuri šiek tiek aprimus ekonomikai turėtų būti iš esmės peržiūrėta įvertinant, ar ji dera su laisva, sąžininga ir atvira rinka. Iš Komisijos narės N. Kroes sulaukėme užtikrinimo šiuo klausimu, tačiau mūsų komitetas tai pažymėjo šiame pranešime. Apskritai manome, kad atliktas Komisijos darbas yra sveikintinas. Tokia yra pranešimo esmė, rytoj, tikiuosi, pranešimas bus priimtas didžiąja balsų dauguma.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, J. Evansai, pirmiausia norėčiau padėkoti Neelie Kroes ir visos Komisijos vardu.

Mums labai malonu, kad Europos Parlamentas vienareikšmiškai pareiškė paramą savo pranešime dėl ryžtingo ir nepertraukiamo konkurencijos politikos taikymo visose šiose srityse – kova su monopolijomis ir susitarimais, susijungimų kontrolė ir valstybės pagalba.

Komisijai ypač malonu dėl Europos Parlamento teikiamos svarbos Konkurencijos generalinio direktorato personalui, nes per šią ekonominę krizę didėja darbo krūvis.

Per recesiją Komisiją pasiryžusi toliau kovoti su protekcionizmu. Komisija pritaria Europos Parlamento įspėjimui dėl konkurencijos taisyklių sustabdymo, nes tai yra svarbi parama. Gerb. J. Evansai, neturėtume pamiršti, kad šios konkurencijos taisyklės taip pat skatina produktyvumą ir padės mums būti geresnės būklės krizei pasibaigus.

2009 m. turi būti bendradarbiavimo metai. Mes tikimės sulaukti paramos iš visų Europos Sąjungos institucijų ir savo tarptautinių partnerių toliau plėtojant ekonomiką ir užtikrinant tinkamą rinkos veiklą.

Dėkoju, J. Evansai. Galite būti tikras, kad N. Kroes, kuri turbūt tai jau yra jums sakiusi, labai susidomėjusi skaitė jūsų pranešimą.

Pirmininkas. – Klausimo nagrinėjimas baigtas.

Balsavimas vyks rytoj.

Kitas darbotvarkės klausimas yra Claire Gibault trumpas pristatymas pranešimo (A6-0003/2009), Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu, dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris scenos menų srityje (2008/2182(INI)).

Manau, kad tai labai įdomus pranešimas. Deja, C Gibault mums pranešė, kad šį vakarą ji negalės dalyvauti ir pristatyti savo pranešimo. Dėl Darbo tvarkos taisyklių, neturiu teisės suteikti žodžio niekam kitam, nes ji nepaskyrė asmens vietoj savęs. Todėl nebus pateiktas net trumpas jos pranešimo pristatymas.

Tačiau, kaip yra numatyta darbotvarkėje, balsavimas dėl šio pranešimo vyks rytoj.

Louis Grech (PSE), raštu. – Pritariu Komisijos pastangoms konkurencijos srityje, veiksmingiems sprendimams susijungimų srityje ir rekordinėms baudoms, skirtoms pažeidėjams 2006 ir 2007 metams. Visiškai pritariu Komisijoms išvadoms, kad Europos energijos rinkos tinkamai neveikia. Šiuo atžvilgiu, labai gaila, kad Europos Vadovų Taryba nesugebėjo išspręsti klausimų, pateiktų Komisijai atlikus sektorių analizę. Energijos išlaidos sudaro sparčiai didėjančią namų ūkio biudžeto dalį. Dėl finansinės krizės tikėtina, kad žymiai padidės skurdas visoje ES. Nepriimtina, kad neveiksminga energijos rinka iškraipo rinką ir daro žalą verslininkams ir vartotojams. Norėdami išspręsti iracionalių energijos kainų problemą, turbūt turėtume svarstyti nepriklausomų energijos reguliavimo institucijų sukūrimo galimybę visose valstybėse narėse. Jos turėtų užtikrinti, kad bet koks kainų augimas tokių viešųjų komunalinių paslaugų kaip vandens, kanalizacijos, oro uosto mokesčių ir t.t. ... būtų pagrįstas.

Eoin Ryan (UEN), raštu. – Labai pritariu EP nario J. Evanso pranešime pateiktiems reikalavimams dėl vartotojų apsaugos, ypač reikalavimui, kad Komisija atliktų sektoriaus tyrimą dėl reklamos internete. Labai dažnai vartotojai apsigauja dėl sąmoningai klaidinančių pasiūlymų ir reklamos skelbimų internete, nepaisant Europoje esančių teisės aktų, siekiančių tam užkirsti kelią. Komisija turi veikti užtikrinant teisės aktų šioje srityje laikymąsi, kad tai nebūtų tik tuščios kalbos.

Pritariu, kad Komisija turėtų atlikti analizę dėl nevienodų santykių tarp tiekėjų ir mažmeninių prekybininkų poveikio konkurencijai. Ši problema yra labai svarbi Airijoje. Konkurencijos politika neturi skirtis, o vartotojai toliau nuo to kentėti ir taip sunkiu ekonomikai metu.

Taip pat pritariu Bendrajam bendrosios išimties reglamentui (BBIR), per kurį valstybės narės gali skirti pagalbą MVĮ, regioninei plėtrai, mokymams, užimtumui ir rizikos kapitalui. Priemonės, remiančios verslumą, naujovės MVĮ šiais sunkiais laikais turi būti taikomos greitai. MVĮ yra ekonomikos pagrindas, todėl privalome remti kaip galima geriau, kiek tai leidžia kolektyviniai gebėjimai.

28. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

29. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 10.55 val.)

30. Metinės sesijos pabaiga

Pirmininkas. - Skelbiu Europos Parlamento 2008-2009 m. sesijos pabaigą.